

ဒေါက်တာမတင်ဝင်း
အလုပ်နဲ့ဘဝကိုတည်ဆောက်ခြင်း

www.mmcymedia.com

ဒိုးဒေါက်မတင်ဝင်း(mmcymedia.com)မှ တစ်စုံတစ်ယောက်အတွက်

အလုပ်အကိုင်အတွက်(www.mmcymedia.com)မှ တစ်စုံတစ်ယောက်အတွက်

ဒေါက်တာမတင်ဝင်း
အလုပ်နဲ့ ဘဝကိုတည်ဆောက်ခြင်း

အပိုင်း(၁)

ကျွန်မမှာ စာအလွန်တော်တဲ့ မိတ်ဆွေဇနီးမောင်နှံ ရှိခဲ့ပါတယ်။
ခင်ပွန်းဖြစ်သူက အလွန်တရာ အောင်မြင်တဲ့ ကျူရှင်ဆရာ။ ဇနီးဖြစ်သူက
စာအလွန်တော်ပြီး ဆေးကျောင်းကို မတက်လိုတဲ့အတွက် ရိုးရိုးဘွဲ့ကို
ယူထားတဲ့သူ။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုအတွက် ဘာမှမလုပ်သူ။ ကျွန်မက
ဇနီးသည်ကို ဘာမှ မလုပ်ခိုင်းဘူးလားလို့ စပ်စုလိုတာလည်း မဟုတ်ဘဲနဲ့
မေးမိပါတယ်။ အထူးသဖြင့် သာမန် ဘွဲ့ရတစ်ယောက် မဟုတ်ဘဲ
ထူးချွန်ဆုတွေဘာတွေ ရတဲ့အထိ တော်တဲ့ ဘွဲ့ရ တစ်ယောက် ဖြစ်နေလို့ပါ။
ခင်ပွန်းသည်က လေသံခပ်မြင့်မြင့်နဲ့ ဖြေပါတယ်။ သူ့အလုပ်လုပ်တော့ရော
ဘယ်လောက် ရမှာမို့လဲ၊ သူသုံးတာနဲ့ လောက်မှာမှ မဟုတ်တာ။ သူ့အဖြေက
ကျွန်မလိုချင်တဲ့ အဖြေ မဟုတ်ပါဘူး။ အလုပ်လုပ်တယ် ဆိုတာ
စားဝတ်နေရေးအတွက် အဓိကထားပြီး လုပ်ကြရတာတော့ မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်
စားဝတ်နေရေး အတွက် မလိုတာနဲ့ အလုပ်မလုပ်ဘူး ဆိုတာကျတော့လည်း
မိမိတို့မှာ အရည်အချင်းတွေ အဟောသိကံ ဖြစ်မကုန်ဘူးလား။

ကျွန်မဘာသာ မေးမိတာ မှားပါတယ်လို့ ပြောရတော့မလိုလိုနဲ့။
အမေးနဲ့အဖြေ မကိုက်နိုင်ဘဲ လက်လျှော့လိုက်ရပါတယ်။ အဲဒီဇနီးမောင်နှံမှာ
ခင်ပွန်းသည်က ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ် ဘယ်လိုမှ မျှော်လင့်မထားတဲ့ အချိန်မှာ
ကွယ်လွန်ခဲ့ပါတယ်။ ပြောမယ့်သာပြောရတာ ဘယ်လိုလူမျိုးရော သေခြင်းနဲ့
ချိန်းချက်ထားနိုင်တာမှ မဟုတ်တာ။ မမျှော်လင့်ဘဲ သေကြရတာချည်းပါပဲ။
ခင်ပွန်းသည်ရှိတုန်းက ငွေကို အလှူပယ်သုံးဖြုန်းနေခဲ့တဲ့ ဇနီး။ ငွေတွေပေါလွန်းလို့
အိမ်ရှင်မ အလုပ်ကိုတောင် စနစ်တကျ ဝင်မလုပ်ခဲ့တဲ့ ဇနီးဟာ သူ့ကိုယ်သူ
ကောင်းစွာ ဆောက်တည်နိုင်ခြင်း မရှိတော့ပါဘူး။ အနေအစားကိုလည်း မလျှော့နိုင်၊
ဘာလုပ်လို့ လုပ်ရမှန်းလည်း မသိနဲ့၊ ရှိသမျှ တွေလည်း တတိတတိနဲ့
ကုန်ကုန်လိုက်လာပါတော့တယ်။ နောက်ဆုံးတော့ အိမ်တွေရောင်း၊
မြေတွေရောင်းနဲ့ မဖြစ်သင့်တာတွေ ဖြစ်နေရှာတယ်ဆိုတဲ့ စကားကိုသာ
ကြားရပါတယ်။

“အလုပ်ဟူသမျှ ဂုဏ်ရှိစွာ”ဆိုတဲ့ စကားမှာ နည်းနည်းတော့
ထပ်ပြီးဖြည့်ချင်ပါတယ်။ အဲဒါကတော့
သမ္မာအာဇီဝ ကောင်းသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု အလုပ်သည် ဂုဏ်ရှိစွာ၊
ကောင်းသော အလုပ်သည် ဂုဏ်ရှိစွာလို့ဆိုတဲ့ စကားပါပဲ။

ကောင်းသောအလုပ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဇာတ်ကြောင်းတစ်ခုကို ကျွန်မတို့
ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ကြားဖူးနားဝ ရှိကြမယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ
စကားစပ်ရှိတာကြောင့် ပြန်ပြောပါရစေ။ ပြောတဲ့အခါမှာ ပါဠိပါရဂူ ဆရာကြီး
ဦးအောင်မိုးရဲ့ အရှင်အာနန္ဒာဝတ္ထုထဲက တိုက်ရိုက်ပဲ ထုတ်နုတ် တင်ပြပါရစေ။
စကားက ရှင်းနေပါတယ်။

တစ်ခါသော် မြတ်စွာဘုရားသည် ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်တော၌
သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ဆွမ်းစား ကျောင်းတံခါး၌ သာမဏဇနီးတို့ ပေးသော
ဆွမ်းကျွန် ဟင်းကျွန်တို့ကို ခံယူနေသည့် တောင်းရမ်း စားသောက်သူ
တစ်ယောက်ကို မြင်တော်မူသဖြင့် ပြုံးတော်မူသည်။ ထိုအခါ အရှင်အာနန္ဒာက

မြတ်စွာဘုရား ပြုံးတော်မူခြင်း အကြောင်းကို မေးလျှောက်ရာ ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူသည်။

“အာနန္ဒာ၊ မယားကိုခေါ်၍ တောင်းရမ်း စားသောက်နေရသော ဤမဟာဓန သူဌေးသားကို ကြည့်စမ်းလော့။ ဤသူဌေးသားသည် ဗာရာဏသီပြည်၌ပင် ကုဋေရှစ်ဆယ် နှစ်လီမျှသော ဥစ္စာပစ္စည်းများကို ကုန်ခန်းအောင် သုံးဖြုန်းပစ်ခဲ့သည်။ အကယ်၍ ဤသူသည် ပထမအရွယ်၌ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို မကုန်စေဘဲ အလုပ်လုပ်ငြားအံ့ ၊ ဤမြို့၌ အကြွယ်ဝဆုံး သူဌေးသားဖြစ်ရာသည်။ အိမ်မှထွက်၍ ရဟန်းပြုလျှင်လည်း ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်ရာ၏။ သူ၏ မယားသည်လည်း အနာဂါမိ ဖိုလ်၌ တည်ရာသည်။ အကယ်၍ မဇ္ဈိမအရွယ်၌ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို မကုန်ခန်းစေဘဲ အလုပ်လုပ်ငြားအံ့၊ ဒုတိယမြောက် သူဌေးဖြစ်ရာ၏ ။ အိမ်မှထွက်၍ ရဟန်းပြုလျှင်လည်း အနာဂါမိ ဖြစ်ရာသည်။ သူ၏ မယားတွင်လည်း သကဒါဂါမိ ဖိုလ်၌ တည်ရာသည်။ အကယ်၍ နောက်ဆုံးပစ္စိမအရွယ်၌ စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့ကို မကုန်ခန်းစေဘဲ အလုပ်လုပ်ငြားအံ့၊ တတိယမြောက်သူဌေးဖြစ်ရာ၏။ အိမ်မှထွက်၍ ရဟန်းပြုလျှင်လည်း သကဒါဂါမိ ဖြစ်ရာသည်။ သူ၏ မယားတွင်လည်း သောတ္တပတ္တိ ဖိုလ်၌ တည်ရာသည်။ ယခုအခါ၌ကား ဤမဟာဓန သူဌေးသားသည် လူ့စည်းစိမ်မှလည်း ဆုံးရှုံးခဲ့သည်။ ဤသို့ နှစ်ဖက်ရှုံး ရှုံးပြီးနောက် ခြောက်နေသော ညွန့်ပြောင်း၌ ကြိုးကြာငှက်ကဲ့သို့ ဖြစ်ရာသည်။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ တရားဟောတော်မူသည်။

“ပျိုရွယ်သော အခါ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို မကျင့်သောကြောင့် ၊ ဥစ္စာပစ္စည်းကိုလည်း ရအောင် မရှာသောကြောင့် လူမိုက်တို့သည် ငါးမရှိသော ညွန့်ပြောင်း၌ ကြိုးကြာငှက်အိုကြီး တို့ကဲ့သို့ နောက်ဆုံး အချိန်၌ ကြုံမိုင်ကြရသည်။ ”

“ပျိုရွယ်သော အခါ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို မကျင့်သောကြောင့် ၊ ဥစ္စာပစ္စည်းကိုလည်း ရအောင် မရှာမှီးခြင်းကြောင့် လူမိုက်တို့သည်လည်း နောက်ဆုံးအချိန်၌ ရှေးက အဖြစ်သနစ်တို့ကို ပြောဆို ညည်းတွားကြလျက် အရှိန်ကုန်၍ ကျသော မြားကဲ့သို့ ကြုံမိုင်ကြရသည်။

ဒါကတော့ အချိန်မီ အလုပ်ကို ကြိုးစားလုပ်ဆောင်ခြင်း မရှိရင် အတိတ်ကံ ကောင်းပေမယ့် ကြီးကာမှ ဒုက္ခရောက်ရတဲ့ အကြောင်းကို ခိုင်လုံအောင် သက်သေပြနိုင်တဲ့ ကောက်နုတ်ချက် ဖြစ်ပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ မုခ်ပါတ်တော်ဖြစ်လို့ မမှားနိုင်ပါဘူး။

မဟာဓန သူဌေးသားက ကုဋေရှစ်ဆယ် နှစ်လီ တစ်ရာခြောက်ဆယ် ကြွယ်ဝနေတာက သူနဲ့ ထိမ်းမြားတဲ့ အမျိုးသမီးက ရှစ်ဆယ်ပါလာပြီး သူ့ဘက်ကလည်း ကုဋေရှစ်ဆယ် အမွေရခဲ့လို့ပါ။ ကျန်မတို့ မြန်မာများ အနေနဲ့ ဒီ ကုဋေရှစ်ဆယ် သူဌေးသားအကြောင်း ကြားဖူးကြပါတယ်။ ငယ်ရွယ်စဉ်က ပညာမရှာဘဲ ရသမျှအမွေကို ထိုင်စားနေရင် ဘယ်လို ဖြစ်တတ်တယ် ဆိုတာ သိဝေဂ ရစေချင်လို့ ဟောပြောခဲ့တဲ့ ဇာတ်ကြောင်းဖြစ်ပါတယ်။ အလုပ်လုပ်တယ်ဆိုတာ မိမိကိုယ်မိမိ ဆောက်တည်ဖို့အတွက် ၊ မိမိဘဝကို ခိုင်ခံ့စွာ တည်ဆောက် ဖို့အတွက် အလိုအပ်ဆုံးဖြစ်ပါတယ်။ ငွေကလေး မဖြစ်စလောက်လေးနဲ့ ဆိုတဲ့စကား၊ ဒါမျိုးတွေ ဘယ်တုန်းကမှ မလုပ်ခဲ့ဖူးဘူးဆိုတဲ့ စကားများကို လေသံခပ်မြင့်မြင့်နဲ့ ပြောတတ်ကြတဲ့သူတွေ လောကမှာ တစ်ပုံတစ်ပင် ရှိနေမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

ငွေကို များများ လိုချင်ရင်လည်း လူအား စိတ်အား များစွာရင်းနှီးပြီး လုပ်ကြရမှာပါပဲ။ အလိုအလျောက်တော့ ငွေများများ ရတဲ့အလုပ် ရမလာနိုင်ပါဘူး။ ငွေကြေးအရင်းအနှီး၊ အဆက်အသွယ် အရင်းအနှီးများကိုလည်း ထည့်တွက်

ကြရဦးမှာပါပဲ။

ကျွန်မတို့ ကြားဖူးကြတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံကရော၊ နိုင်ငံရပ်ခြားကပါ ချမ်းသာကြွယ်ဝ လာကြသူများထဲက တချို့ကလည်း အစကတော့ ငွေစကြေးစ အရနည်းတဲ့ အလုပ်ကစပြီး လုပ်ခဲ့ကြရတဲ့ ဆင်းရဲသားတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ မိမိဘဝကို တိုးတက်စေချင်တဲ့ သူတွေက သတိ၊ ဝီရိယ ၊ လုံ့လ စသည်တို့ကို မပြတ်တမ်း ထားပြီး ကြိုးစားခဲ့ကြသူတွေ ချည်းပါပဲ။

တချို့ကတော့ ချမ်းသာကြွယ်ဝပြီး ဖြစ်တဲ့အတွက် မိဘများကလည်း သားသမီးများကို ပင်ပန်း ဆင်းရဲတဲ့ အလုပ်ကို မလုပ်စေချင်ကြပါဘူး။ အကွက်ကောင်းကို စောင့်နေ၊ ချောင်းနေ တတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီတော့ သားသမီးများရဲ့ ဘဝမှာ ခတ်ကွင်းပြင်တာနဲ့ ရွာသစ်ကြီးကို ရောက်ကရော ဆိုသလို အစစအရာရာ နောက်ကျသွားတတ်ပါတယ်။

ကျွန်မ ဆွမ်းကျွေးပွဲ တစ်ခုမှာ နားစွန်နားဖျား ကြားလိုက်တဲ့ အကြောင်းလေး တစ်ခုကို ပြောပြ ချင်ပါတယ်။ ဂျပန်သွားဖို့ အဆက်အသွယ်နဲ့ လုပ်ရမှာ ၁၀သိန်း ကုန်မယ်တဲ့။ ဒါတောင်မှ စိတ်ချရတဲ့ သူတွေကို ရွေးရဦးမှာတဲ့။ နို့မို့ရင် ငွေဆုံးမှာ စိုးရတယ်တဲ့။ ကျွန်မကတော့ ကိုယ်နဲ့လည်း မဆိုင်တော့ ဘာမှမပြောသာဘဲ ပါးစပ်ကြီးဟပြီး အူအားသင့် နေတာပေါ့လေ။ ဆိုင်ရင်လည်း ဘာပြောရမှန်း မသိအောင် ဖြစ်နေလို့ ပြောမိမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

အဲဒီတော့ သူတို့နဲ့ ဆိုင်တဲ့တစ်ယောက်က “၁၀သိန်းနဲ့ ဒီမှာတင် လုပ်စားပါလားကွာ”တဲ့။

“ကားပွဲစားကလေး ဘာကလေးပေါ့”တဲ့။ စကားလည်းဆုံးရော နောက်တစ်ယောက်က “ငွေ ၁၀သိန်းနဲ့ ဘယ်က ကားကောင်းကောင်း ရမှာတုံး”တဲ့။ ကျွန်မပါးစပ်ကို ဒီအတိုင်း ဖွင့်ထားရင် ပိုပြီး ဟသွားမှာစိုးလို့ လက်နဲ့ကိုင်ပြီး ပိတ်လိုက်ရပါတယ်။

အဲဒီတုလေး ဘယ်နိုင်ငံမှ မရောက်သေးဘူး။ ငွေတော့ နှစ်သိန်းခွဲလောက် ဆုံးသွားရှာပါတယ်တဲ့။ လိမ်တဲ့လူနဲ့ တွေ့လို့ပေါ့လေ။ ငွေကြေး အသုံးမခံတာတော့ အမှန်ပါပဲ။ နိုင်ငံခြားမှာ ငွေများများ ရှာလို့ ရတယ်လို့လဲ သတင်း ကြီးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အခုအချိန်မှာ ငွေကြေး အများအစားကို ရင်းပြီး နိုင်ငံခြားထွက်ဖို့ ကြိုးစားကြသူများ အနေနဲ့လည်း ပြည်ပကို မရောက်ခင် အလိမ်ခံကြရတာနဲ့၊ ပြည်ပကို ရောက်ပြီးမှ မှန်းချက်နဲ့ မကိုက်လို့ ပြန်လာရတာနဲ့၊ အလိမ်ခံရတာ ပြည်ပရောက်မှ ပေါ့ပြီး အဝတ်တစ်ထည် ကိုယ်တစ်ခုနဲ့ ပြန်ပြေးလာခဲ့ရတာနဲ့ အမျိုးစုံ ကြားကြရပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ဒါတွေဟာ ငါနဲ့မဆိုင်ဘူး။ ငါကတော့ အပိုင်ပဲလို့ တွက်ပြီး ထွက်ဆဲ ၊ ထွက်လတ္တံ့ တွေလည်း အများကြီး ရှိနေသေးတာပဲ။ နိုင်ငံရပ်ခြားမှာ ငွေရှာလို့ ကောင်းတာကို စာတွေထဲမှာလည်း ဖတ်ဖူးကြပါတယ်။ ကြားလည်း ကြားဖူးကြပါတယ်။ အဲဒီငွေတွေ မြန်မာပြည်မှာ တစ်ခါမှ မကြားဖူးတဲ့ အပင်ပန်း အဆင်းရဲများနဲ့ ရင်းပြီးမှ ရကြတဲ့ ငွေတွေပါ။ ငွေရအောင် တစ်ဖက်က ရှာရင်း တစ်ဖက်က လူတန်းစေ့စေ့ နေကြည့်ပါလား။ ရှာထားတဲ့ငွေက ဘယ်မှာ လောက်နိုင်ပါ့မလဲ။ အခုတော့ တစ်ဖက်ကရှာ။

တစ်ဖက်က များများ ချွေတာပြီး စုနဲ့ ၊ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ပင်ပန်းပြီးမှ ငွေထုပ်ပိုက်ပြီး ပြန်လာကြရတာပါ။ အဲဒီစကားကို ကဲ့ရဲ့လိုတဲ့ စိတ်နဲ့ပြောခြင်း မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒီလိုစုပြီး မှန်းထားတဲ့အတိုင်း ကိုယ်နိုင်ငံမှာကိုယ် ပြည့်ပြည့်စုံစုံနဲ့ အခြေပြန်ပြီး ချနိုင်ရင် ဝမ်းသာစရာပါပဲ။

တချို့ကတော့ နိုင်ငံခြားမှာလည်း အဆက်အသွယ် ကောင်းပြီး အခြေအနေ

ကောင်းခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံ ပြန်လာခဲ့တော့လည်း လိမ်လိမ်မာမာနဲ့ အတည်တကျ အခြေချနိုင်ခဲ့တယ်ဆိုရင် ကြားရတဲ့ ကျွန်မတို့မှာ ဝမ်းသာကြရတာပါပဲ။ တချို့ကျတော့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အခြေချတော့မယ်လည်းဆိုရော ပင်ပန်းကြီးစွာ အလုပ်လုပ်ခဲ့ကြရတဲ့ ဒဏ်ကြောင့် အခြေမလှဖြစ်ကြရတာနဲ့ အစောကတည်းက အကြံဉာဏ်နဲ့ ရင်းနှီးသွားတာ မဟုတ်တဲ့ အတွက် ဘယ်လို အလုပ်မျိုးမှာ အခြေချရမှန်း မသိဘဲ ယောင်လည်လည်နဲ့ ပါလာတာ ထိုင်စားလို့ ကုန်သွားကြသူများလည်း ရှိပါတယ်။

ကျွန်မပြောချင်တာတွေကို အဆင့်ဆင့် ပြန်ပြန်ပြီး ချုပ်မှ ရှင်းမယ်ထင်ပါတယ်။ ပထမဆုံး ပြောချင်တာကတော့ လူဟာ မိမိတို့ရဲ့ ဥာဏ်စွမ်း ကိုယ်စွမ်းရှိတဲ့ အစွမ်းအစများကို ထုတ်ပြီး အလုပ် လုပ်သင့်ကြပါတယ်။ အလုပ် လုပ်တဲ့အခါမှာ ကြေးများပြီး နှောင့်နှေး မသွားသင့်ပါဘူး။ ပြီးတော့ သမ္မာအာဇီဝလည်း ဖြစ်ရပါမယ်။ အခုတလော ခေတ်စားနေတဲ့ နိုင်ငံရပ်ခြားကိုထွက်တဲ့ အလုပ်ကလည်း ရင်းနှီးရသလောက် အကျိုး များမယ်လို့ ကံသေကံမ မပြောနိုင်တဲ့အတွက် သတိကြီးစွာထားပြီး စီစဉ်သင့်ပါတယ်။ အလှမ်းကျယ်ပြီး အလယ်လပ် မသွားသင့်ပါဘူး။ နောက်ပြီးတော့ နိုင်ငံခြားကိုသွားပြီး အလုပ် လုပ်မယ့်သူတွေ သင်တန်းတွေ အများကြီး တက်ကြ ရပါတယ်။ စကားပြော သင်တန်းတင် မကပါဘူး။ တချို့သော သူဌေးသမီးများ တစ်ခါမှ မစဉ်းစားဖူးတဲ့ အချက်အပြုတ် သင်တန်းကအစ တက်ကြရပါတယ်။ စာရင်းကိုင်သင်တန်း၊ လက်နှိပ်စက် လက်ရေးတို့၊ ကွန်ပျူတာ အို စုံနေတာပါပဲ။

ကျွန်မက ပြောပါတယ်။ ဒီလို အမျိုးစုံတဲ့ သင်တန်းတွေ တက်ပြီး ကိုယ့်နိုင်ငံမှာတင် ကိုယ်လုပ်စား ရင်တောင်မှ မနည်းဘဲ အောင်မြင်နိုင်ပါတယ်လို့ ။ အဖြေကတော့ ရတဲ့ငွေကနည်းနည်းကလေး နေမှာတဲ့။ အင်း ပြောချင်တဲ့ စကားက လည်သွားမှာ စိုးရပါတယ်။ အလုပ်လုပ်တဲ့ နေရာမှာ သမ္မာအာဇီဝ လုပ်ငန်းဖြစ်ဖို့တင် မကဘဲ မိမိစိုက်ရမယ့် သတိ၊ ဝီရိယကိုလည်း မမေ့သင့်ပါဘူး။ တချို့ကတော့ အလုပ်တော့လုပ်ပါရဲ့၊ မေ့လျော့သွားလို့ နောက်ကျ နေတတ်တာလည်း ကြုံရပါသေးတယ်။

အခုအချိန်ခါမှာ ဈေးကွက်စီးပွားရေးတွေ ဖွင့်လှစ်ပြီး ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းတွေ နေရာကျနိုင်တာကြောင့် အကြောင်းလေး တစ်ခုကို ပြောချင်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ဖေဖေက ဒုတိယကမ္ဘာစစ် မဖြစ်ခင်က ဘီအိုစီ အလုပ်သမား တစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ လခကလည်း သူ့ခေတ်နဲ့သူ အတော် အသုံးခံပါတယ်။ ပုံပြင်လို နားထောင်ခဲ့ရတာကို ပြန်ပြောချင်ပါတယ်။ ဖေဖေက ထမင်းလခပေး စားပါတယ်တဲ့။ ရွှေဒင်္ဂါးတစ်ပြားကို ၁၂ကျပ်ပဲ ပေးရတဲ့ခေတ်မှာ ဖေဖေက ၁၆ ကျပ်တန်ကို စားပါတယ်တဲ့။ မနက် ကော်ဖီ၊ မုန့်၊ မနက်ထမင်း ၊ ညထမင်း ၊ အသားဟင်းနှစ်မျိုး အပါအဝင် ဟင်းတွေ အများကြီးနဲ့ နေ့လယ်အတွက် ကော်ဖီနဲ့မုန့် ပါသေးတယ်တဲ့။

အဲဒီလိုနဲ့ ကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်လာပါတယ်။ စစ်ကြီးပြီးတဲ့နောက် ဘီအိုစီ ပြန်ဖွင့်တဲ့ အခါမှာ အလုပ်သမား တော်တော်များများ အလုပ် ပြန်ဝင်ခဲ့ကြပါတယ်။ စစ်ကြောင့် ငွေကြေး ဖောင်းပွတယ်ပဲ ထားပါဦး။ ဘီအိုစီမှာ လခမှန်မှန် ရမယ်ဆိုတဲ့ အာမခံချက် ရှိတယ်လေ။ အဖေက အလုပ် ပြန်မဝင်ပါဘူး။

ကိုယ်ပိုင်အလုပ်ရဲ့ ဖွင့်ခဲ့ပါတယ်။ သိပ်ပင်ပန်းခဲ့တာပါပဲ။ မနက် အစောကြီးက စပြီး အလုပ်လုပ်ရတာ။

ညမိုးချုပ်မှ လက်စ သတ်နိုင်ပါတယ်။ အလုပ်သမားများလို အားရက်လည်း မယူနိုင်ပါဘူး။ ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဆိုတော့ ကြိုးစားရပါတယ်။

စစ်ပြီးစမှာ လေလံပစ်တဲ့ အင်ဂျင်ဟောင်းများကို ပြန်ဝယ်ရပါတယ်။

ပစ္စည်းစုံထည့်ပြီး အသင့်သုံးနိုင်တဲ့ အနေအထားမှာ ပြန်ရောင်းခဲ့ပါတယ်။ လက်အလုပ် လုပ်နေရာက ပြောင်းလဲလာတဲ့ အခြေအနေ ကြည့်ပြီး စက်တွေ အစားထိုးခဲ့ပါတယ်။ စက်အဟောင်း ပြန်ဝယ်ပြီး ကိုယ်တိုင် ပြန်ပြီး ပြုပြင် ခဲ့တာလည်း ရှိပါတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်က အပြောင်းအလဲကို အမီလိုက်ခဲ့ပါတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ရေနံဆီ ချက်ဖိုတွေ ခေတ်စားလာတော့ ရေနံ သံကန်(တိုင်ကီ)တွေ စပ်ပြီး သံဂဟေ ဆော်ဖို့လိုပါတယ်။ အဲဒီတော့ စက်တစ်လုံး ထောင်ပါတယ်။ အကောင်းဆုံး စက်ဆရာကို ငှားပါတယ်။ အဲဒီစက်ဆရာက သိပ်တော်တဲ့အတွက်၊ ဖေဖေ စက်ကလည်း သိပ်ကောင်းတဲ့အတွက် အလုပ် သိပ်လုပ်ရတာပါ။ ဖေဖေကလည်း အဲဒီစက်ဆရာကို စီးပွားဖက်ဆိုပြီး ကြေးအများဆုံး ပေးထားပါတယ်။ ပြီးတော့ ပြောပါသေးတယ်။ သိပ်ပြီး ပညာတော်တဲ့သူ၊ သူ့စက်သူ ထောင်ပြီးစားရင် ကြီးပွားတာ ကြာလှပြီတဲ့။ စက်ဆရာကိုလည်း တည့်တည့်ပြောတာပါ။ ခင်ဗျား မငယ်တော့ဘူး။ မပေါ့နဲ့တော့ နဲ့ပေါ့။ နောက်တော့ မာရ်နတ်ဆိုတာ ပေါ်စမြဲမို့ ဖေဖေထက် ပိုပေးမယ်လို့ ပြောပြီး ခေါ်တဲ့သူ နောက်ကို အဲဒီစက်ဆရာ လိုက်သွားပါတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ မူးမူးနဲ့ (ဖေဖေနဲ့တုန်းက အလုပ်ခွင်မှာ မသောက်ခဲ့ရ) ဆိတ်တစ်ကောင်းလုံးကို ဝယ်ပြီး သတ်စားတဲ့ အကြောင်းကိုလည်း ကြားခဲ့ကြရပါသေးတယ်။ နောက်တော့လည်း ဓါတ်ဆီငွေ့ မစင်သေးတဲ့ သံကန်ထဲကို ဝင်ပြီး သံဂဟေဆော်လိုက်တာ မီးလောင်ပြီး သေရှာပါတယ်။ ဖေဖေဆိုတာ စိတ်အတော်မကောင်း ဖြစ်သွားခဲ့ ပါတယ်။ ပြောခဲ့တာတွေ အားလုံးချုပ်ရရင် အလုပ်ကို အချိန်မီလုပ်ကြပါ။ ချမ်းသာချင်ရင် သတိကြီးစွာထားပြီး အခွင့်အလမ်းကို ဖမ်းကြပါ။ လက်တစ်ကမ်းမှာ ရှိနေတတ်ပါတယ် ဆိုတဲ့ အကြောင်းပါ။

အပိုင်း (၂)

ဖူးသစ်ဝေဆိုတဲ့ နာမည်နဲ့ လိုက်တဲ့သူများကို စဉ်းစားလိုက်တော့ ထက်မြက်တဲ့ စိတ်ထား၊ တက်ကြွတဲ့ အားမာနနဲ့ ဘဝကို မှန်မှန်ကန်ကန် တည်ဆောက်ဖို့ အားယူနေတဲ့လူငယ်များ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ အဖြေရပါတယ်။ ကျွန်မ စာရေးပြီး ကတည်းက အဲဒီလို လူငယ်လူရွယ်တွေအတွက် အထူးရည်စူးပြီး ရေးခဲ့ပါတယ်။

ဖူးသစ်ဝေနေတဲ့ နိုင်ငံရဲ့ အနာဂတ်ကို သဘောထား မှန်တဲ့လူတိုင်း မျှော်မှန်းမှာပါ။ အဲဒီလို နိုင်ငံရဲ့ အနာဂတ်ကို တည်ဆောက်နိုင်တဲ့ လူငယ်လူရွယ်များကို မွေးပေးဖို့က ကျွန်မတို့ လူကြီးများရဲ့ တာဝန်ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မစာရေးနေတာက လူကြီးတစ်ယောက်ရဲ့ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နေတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်မငယ်ငယ်တုန်းက အလုပ်ကို အပတ်တကုတ် ကြိုးစားပြီး လုပ်လေ့ရှိတဲ့ ကျွန်မအဖေရဲ့ အဖေ၊ အမေတို့နဲ့ အလုပ်ကို ပြတ်တောင်းပြတ်တောင်းလုပ်လေ့ရှိတဲ့ သူတို့ရဲ့ အစ်မကြီး တစ်ယောက်တို့ မကြာခဏ အငြင်းပွားတာကို ကြားခဲ့ရပါတယ်။ အဖေနဲ့ အမေက အချေးအငှားထူတဲ့ အစ်မကြီးကို အလုပ်ကြိုးစားလုပ်ဖို့ မှန်မှန်ကန်ကန်နဲ့ အဆက်မပြတ်လုပ်ဖို့ တိုက်တွန်းလေ့ ရှိပါတယ်။ ပါးစပ်က ဘာပဲပြောပြော လက်ကတော့ ပြန်မရတော့မယ့် ငွေကို ထုတ်ချေးလိုက်ကြတာပါ။

အဲဒီ ကျွန်မရဲ့ဒေါ်ကြီး ပြောတတ်တဲ့စကားကတော့ ကံမရှိရင် ဉာဏ်ရှိတိုင်းမွဲသတဲ့။ အလုပ်လုပ်တဲ့ နေရာမှာ ကံကောင်းမယ့် အခွင့်အလမ်းကို

စောင့်ပြီးမှ လုပ်ရတယ်တဲ့။ သူ့မမှာ သေသည့်တိုင်အောင် အခွင့်အလမ်းကို စမ်းရင်း၊ ကံကိုစောင့်ရင်း ကသီလင်တ ဖြစ်သွားရရှာပါတယ်။ ကျွန်မဟာ ကံကို ယုံတဲ့သူ ဖြစ်ပေမယ့် ဒေါ်ကြီးနဲ့ကျွန်မ ကံကိုယုံကြည်ကြပုံချင်း မတူကြပါဘူး။ သံသရာ ဘဝအဆက်ဆက်ကို ကျွန်မတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ လက်ခံယုံကြည်ကြပါတယ်။ အဲဒီတော့ အတိတ်ဘဝပေါင်းများစွာက လုပ်ခဲ့တဲ့ကံ(အမှုအလုပ်) တို့ရဲ့ အကျိုးဆက်အမျိုးမျိုးကို ယခုဘဝ မှာရော နောင်ဘဝပေါင်းများစွာမှာရော ခံစားစံစားကြရမယ်လို့ ယုံကြည်ကြပါတယ်။ သံသရာထဲက မထွက်နိုင်သေးသမျှတော့ ဘဝတွေဆက်ကာ လည်နေရမှာဖြစ်သလို ဘဝ ဘဝက ကုသိုလ်ကံနဲ့ အကုသိုလ်ကံတို့ရဲ့ အကျိုးဆက်များကို လာမယ့် ဘဝပေါင်းများစွာမှာ ခံစား စံစား နေရမယ် ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီလို သံသရာကိုလည်း ယုံကြည်လက်ခံပြီး ကံနဲ့ ကံ၏ အကျိုးကိုလည်း ယုံကြည်လက်ခံတာချင်း တွဲပါလျက်နဲ့ ဒေါ်ကြီးနဲ့ ကျွန်မ ကွဲလွဲသွားတဲ့ အပိုင်းကတော့ ဒီလိုပါ။ ဒေါ်ကြီးက ပစ္စုပ္ပန်ကံကို ထည့်မတွက်ဘဲ အတိတ်ကံကိုသာ မျှော်ပါတယ်။ ယခုဘဝမှာ အားထုတ်ခြင်း၊ အလုပ်လုပ်ခြင်းဟာ ပစ္စုပ္ပန်ကံပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒေါ်ကြီးတို့လို လူမျိုးတွေက ယခုဘဝမှာ ခံစားစံစား နေရတာဟာ အတိတ်ဘဝက လုပ်ခဲ့တဲ့ ကောင်းမှုနဲ့ မကောင်းမှုတို့ရဲ့ အကျိုးဆက်ပဲဖြစ်တယ်။ ယခုဘဝမှာ လုပ်သမျှရဲ့ အကျိုးဆက် ကတော့ နောက်ဘဝမှာမှ ခံစား စံစားရမယ်ဆိုတဲ့ အယူကို ယူကြပါတယ်။ တချို့ကတော့ အတိတ်ဘဝက လုပ်ခဲ့တဲ့ ကောင်းမှုရဲ့ အကျိုးဆက်ဟာ ယခုဘဝမှာ ဆောင်ရွက်တဲ့ အလုပ်နဲ့ ဆက်စပ်ပြီးမှ အကျိုးပေးတယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။ အဲဒီအယူအဆကို ပိုမိုခိုင်မာကြောင်း သက်သေပြနိုင်တဲ့ ဘုရားဟော တရားတွေ အများကြီးပါပဲ။ ကျွန်မဖတ်ဖူးတဲ့ စာထဲက အချို့ကို အကြောင်းဆိုက်လို့ ဒီနေရာမှာ တင်ပြလိုပါတယ်။

“ကံသည် မျိုးစေ့နှင့် တူ၏။ သုခ ဒုက္ခသည် ကောက်စပါးနှင့်တူ၏ ။ ပယောဂ သမ္ပတ္တိသည် မြေဥတုနှင့်တူ၏။ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာသည် မိုဗ်း(သတ်ပုံမရှင်းအတိုင်း) ရေဥတုနှင့် တူ၏။ မျိုးချင်းတူသော်လည်း မြေဩဇာသို့ လိုက်၍ ဖြစ်ရ၏။ ရေမှုရေရာကျမှ ဖြစ်နိုင်၏။ အခါမလွန်မီ နေရာကျသိ၍ ပြည့်စုံစွာ လုပ်နိုင်သော ပယောဂသမ္ပတ္တိသည် ကံ၏ ကိုးကွယ်ရာကြီးပေတည်း။ မြေကောင်း ရေကောင်းသည် မျိုးစေ့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ မြေကောင်း ရေကောင်း တည်းဟူသော ကိုးကွယ်ရာကို မရသော မျိုးစေ့မည်သည် အပ္ပန္နရသရက်မျိုးစေ့ပင် ဖြစ်သော်လည်း ပေါက်ရောက်ခြင်းငှာ မတတ်နိုင်လေ။ ပဋိသန္ဓေကံသည် ပဋိသန္ဓေမတိုင်မီက နေရာကျသိ၍ ပြည့်စုံစွာ လုပ်နိုင်သော ပယောဂ သမ္ပတ္တိလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိ၏။ ပဝတ္တိ အကျိုးပေးကံတို့၏ ကိုးကွယ်ရာသည်ကား အခါအခွင့်ကိုသိ၍ ပြည့်စုံစွာပြုနိုင်သော ပယောဂသမ္ပတ္တိမျှပေတည်း။” အထက်ပါ စာသားဟာ အင်မတန်လေးနက်ခက်ခဲတဲ့ ပြဿနာကို လူအများ လွယ်ကူရှင်းလင်းစွာ နားလည်အောင် ရေးသားနိုင်စွမ်း ၊ ဟောပြောနိုင်စွမ်း ရှိတော်မူတဲ့ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး စီရင်ရေးသားတော်မူခဲ့တဲ့ “ဥတ္တမပုရိသ ဒီပနီ” ကျမ်းထဲကစာကို မူရင်းအတိုင်း ထုတ်ယူတင်ပြထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ရှင်းလင်းချက်ကို ထပ်ပြီးရှင်းစရာ မလိုပါဘူး။ အဲသလောက်ပဲ ရှင်းပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်လို့ မိမိကိုယ်မိမိ လက်ခံထားကြတဲ့ သူများထဲမှာ ဆရာတော်ကြီး ရေးသားထားတဲ့ အယူအဆနဲ့ အညီ နေတဲ့သူ အရေအတွက်အတော်နည်းမယ်ဆိုတာကို ခန့်မှန်းကြည့်နိုင် လောက်ပါတယ်။ အမှန်ဆိုရင် အတိတ်ကံရဲ့ အကျိုးပေးကို ထိုင်စောင့်မနေဘဲ ပိုမိုအကျိုးပေးတာ မြန်အောင် ပယောဂဆိုတဲ့ အားထုတ်မှုနဲ့တော့ ပြည့်စုံဖို့ ကြိုးစားသင့်ပါတယ်။

အတိတ်ကံကိုသာ ကံလို့ မှတ်ယူပြီး အလုပ်လုပ်တဲ့ နေရာမှာ၊ နေရထိုင်ရတဲ့နေရာမှာ အဆင်မပြေ ဖြစ်လာရင် ငါ့ကံကိုက မကောင်းဘူး၊ ဘာပဲလုပ်လုပ် အဆင်မပြေဘူးဆိုတဲ့ အငဲ့စိတ်နဲ့ စိတ်အား လျှော့ကာ ရေရေရာရာ ဘာကိုမှ အားမထုတ်တဲ့သူဟာ အယူမှားတဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့အယူကို လိုက်ပြီး သူ့အပြုအမူကလည်း မှားသွားနိုင်တဲ့အတွက် အဆင်းဘက်ကို လျှော့ကျသွားနိုင်ပါတယ်။ အားမတန် ကံချတာဟာ မမှန်ပါဘူး။ ဝီရိယအကျိုးဆိုတာ ကံရဲ့ထက်ဝက်တော့ လိုက်သေးတာပဲ။ ငါ လုပ်စရာရှိတာကို မှန်တယ် မမှန်ဘူးဆိုတာ ဉာဏ်နဲ့ယှဉ်ပြီး ဝေဖန်ဆန်းစစ်မယ်၊ ပြီးရင် ကြိုးကြိုးစားစား လုပ်မယ်။ ကောင်းတဲ့ အလုပ်ဆိုတာ အချည်းနှီးမဖြစ်နိုင်ဘူး။

ငါအလုပ်ကြိုးစားထားတာဟာ အချိန်တန်ရင် အကျိုးပေးလာမှာပဲ.....လို့

မိမိရဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်မှု အပေါ်မှာ ယုံကြည်မှုထားနိုင်တဲ့သူဟာ တိုးတက်မယ့်လမ်းပေါ်မှာ ရောက်နေတဲ့သူလို့ဆိုနိုင်ပါတယ်။ တချို့လူများကျတော့လည်း အတိတ်ကံအကျိုးပေးကောင်းတာနဲ့ ဘာမဆို လိုတရ အခြေအနေမျိုးမှာ မွေးဖွားလာခဲ့ကြပါတယ်။ ကြီးပြင်းလာတဲ့အထိ ဘာမဆို လိုတရနေတဲ့အခါမှာ မိမိတို့ရဲ့ အဆင့်အတန်းဟာ ဘယ်တော့မှ ကျဆင်းသွားမှာ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီလိုအခြေအနေမျိုးဟာလည်း ဘယ်တော့မှ ပြောင်းလဲသွားမှာ မဟုတ်ဘူးလို့ ထင်မြင်တတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီလူတွေဟာ မိမိကိုယ်ကို ဆောက်တည်သော အလုပ်များ၊ မိမိတို့ရဲ့ အင်အားကို တိုးတက်စေမယ့် အလုပ်များကို မလုပ်ကြပဲ အမေ့မေ့ အလျော့လျော့ ဖြစ်သွားတတ်ကြပါတယ်။ မိမိထက် အခြေအနေနိမ့်ကျသူများကို မထေမဲ့မြင်ပြုတတ်ကြပါတယ်။

အဲဒီလို လူမျိုးများကိုတော့ မျိုးစေ့ကို ပြုတ်စားသူများလို့ ခေါ်ဆိုနိုင်ပါတယ်။ မျိုးစေ့ ကုန်သွားတဲ့ အခါမှာတော့ အဲဒီလူမျိုးတွေဟာ မရှူနိုင်မကယ်နိုင်ဖြစ်တတ်ကြပါတယ်။ အလွန်မြင့်မားပါတယ်။

အလွန်ပြည့်စုံပါတယ် ဆိုတဲ့ အနေအထားက ရုတ်တရက် လျှော့ကျသွားတဲ့သူများထဲမှာ မိမိကိုယ်ကို မဆောက်တည်နိုင်တဲ့ သူများဟာ သူတစ်ပါးကိုလည်း ရန်ပြုတတ်ပါတယ်။ မိမိကိုယ်ကိုလည်း မိမိဘာသာ ညှဉ်းပန်းရာကျတဲ့ အမှုမျိုးကိုလည်း ပြုတတ်ကြပါတယ်။

အမှန်ကတော့ အတိတ်ကံကောင်းရင် ပိုကောင်းအောင်၊ ကောင်းနေတဲ့အရှိန်ကျ မသွားအောင် ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှာလည်း ကောင်းတဲ့အလုပ်များ ကြိုးစားပြီး လုပ်ကြရဦးမှာပါပဲ။ အတိတ်ကံကောင်းတဲ့ အပေါ်မှာ ဉာဏ်ပညာနဲ့ ဝီရိယပါ ထပ်ပြီးဆောင်းရင် ပိုကောင်း လာမှာ သေချာပါတယ်။ ကျွန်မတို့ ပတ်ဝန်းကျင်က လူတွေကို အာဃာတမပါဘဲ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းတဲ့ စိတ်နဲ့ လေ့လာကြည့်ရင် အလွန်စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းတာကို တွေ့ရလိမ့်မယ်။ ကျွန်မတို့ မိခင်ကြီးရဲ့ နောက်ဆုံး အချိန်မှာ ဆေးကုပေးတဲ့ ဆရာဝန်ကြီးဟာ အလွန်ပညာတတ်ပြီး နိုင်ငံတော်မှာလည်း ကြီးမားတဲ့ တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်နေရသူဖြစ်ပါတယ်။

ငွေရေးကြေးရေးနဲ့လည်း ပြည့်စုံသူဖြစ်ပါတယ်။

သူရဲ့အကြောင်းကို စပြီး ကြားရကတည်းက သိပ်သဘောကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းပါပဲ။ ကျွန်မရဲ့ မိခင်ဟာ အဲဒီဆရာဝန်ကြီးကို အလွန်ချစ်ခင်ကြည်ညိုပါတယ်။ ဆရာကြီးနဲ့ အမေ့ကို ကုရတာဟာ ကျွန်မတို့ စိတ်အလွန်ချမ်းသာရပါတယ်။ တကယ်တော့ အမေ့ကို ကုသလို့မရနိုင်တော့ဘူးဆိုတာကို သိကြပြီးသားပါပဲ။ အဲဒီကြားကပဲ ဆရာကြီးရဲ့ ကြင်နာမှုများကြောင့် အမေ့စိတ်ချမ်းသာနေတာကို ကျွန်မတို့မှာ

အလွန်ကျေနပ်နေရတာပါ။ ဆရာဝန်ကြီးဟာ ရာထူးကြီးမားတဲ့ ဖခင်တစ်ဦးရဲ့ သားဖြစ်ပါတယ်။ ညီအစ်ကိုတစ်စုလုံး ရာထူးရာခံတွေနဲ့ ဘဝအခြေအနေ မြင့်မားကြတယ်ဆိုတာကို နောက်မှ ကျွန်မ သိခဲ့ရပါတယ်။

အဲဒီလိုဆရာကြီးကိုတော့ အတိတ်ကံလည်းကောင်းတယ်။ ယခုဘဝမှာလည်း မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာဆောက်တည်ပြီး ပညာမှာလည်း အထူးကျွမ်းကျင်လာတယ်။ ရာထူးရာခံလည်းကြီးတယ်။ ဂုဏ်ရိန်လည်း မြင့်မားပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မိမိရဲ့ ဂုဏ်ကို ရိုးသားသော အနေအစား၊ မြင့်မြတ်သော စိတ်စေတနာနဲ့ ထိုက်တန်စွာ ထိန်းထားနိုင်တဲ့သူဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုလူမျိုးကတော့ ရရှိထားတဲ့ အတ္တန္တရ သရက်စေ့ကို မြေကောင်းမှာ စိုက်မိတဲ့သူလိုဆိုရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အခြေအနေကောင်းမှာ မွေးဖွားလာပြီး အဆင့်အတန်းမြင့်မားသည်ထက် မြင့်မားသွားတဲ့သူများကို အချို့သောသူများက “အင်း.....ဒီလောက် အခြေအနေကောင်းနေမှ ဒီလို အနေအစားကို ရတော့မှာပေါ့” လို့ ပြောတတ်ပါတယ်။ ဟုတ်တော့လည်း ဟုတ်ပါတယ်။ အခြေအနေပေးတဲ့အထဲမှာ အားထုတ်မှုနဲ့ ပြည့်စုံရင် ပိုပြီးလွယ်တာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ကံကောင်းကလေးတစ်ချက်ကြောင့် ရလာတဲ့အနေအထားကို အလုပ်နဲ့ အားထုတ်မှုနဲ့ မထိန်း တတ်ရင်လည်း အချည်းနှီးဖြစ်တတ်ပါတယ်။

မနေ့တစ်နေ့ကပဲ ကျွန်မတို့ကျောင်းကို သွားဖို့ လမ်းမဘက်ကို အထွက်မှာ ကားမှတ်တိုင်က လူတစ်ယောက်ကို လှမ်းကြည့်ရင်း ကျွန်မခင်ပွန်းက နာမည်တစ်ခုကို ရွတ်လိုက်ပါတယ်။ ပြီးတော့ “ခက်တဲ့ကောင်ပဲ” လို့ ညည်းပါတယ်။ သူလှမ်းကြည့်လိုက်တဲ့သူကို ကျွန်မ လိုက်ကြည့်ရင်း “ဒီလူလား” လို့ မေးလိုက်တော့ “အေး.....ဟုတ်တယ်” လို့ ဖြေပါတယ်။

သူဘာမှဆက်မပြောဘဲ ကြည့်နေတုန်းမှာ အဲဒီလူ ကားပေါ်တက်သွားတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ကျွန်မက သူ့ကိုမေးပါတယ်။ “အဲဒီလူက မှူးနေတာလား၊ ရူးနေတာလား” ဆိုတော့ “မသိပါဘူးကွာ” လို့ ဖြေပါတယ်။ ပြီးတော့မှ အဲဒီလူရဲ့ အဖေက ဘယ်သူ၊ အစ်ကိုတွေ ညီတွေက ဘယ်သူတွေ စသည်ဖြင့် ဆက်ပြီးပြောပါတယ်။ ရာထူးရာခံ မြင့်မားကြတဲ့ သူများဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလူကလည်း ဆယ်တန်းအောင်ပြီးသား။ သူတို့ကျောင်းက လက်ရွေးစင် ဘောလုံးသမား။ အခုတော့ အဲဒီလို ဖြစ်နေတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

အဲဒီလူဟာ မျိုးစေ့ကောင်းကို ရထားလျက်နဲ့ မြေကိုလည်း မပြင်၊ စိုက်လည်းမစိုက်ဘဲ နေတဲ့သူမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့လက်ထဲက မျိုးစေ့များ အခါလွန်သွားလို့ မပေါက်နိုင်အောင် ဖြစ်သွားရပြီထင်ပါတယ်။ အဲဒီလိုဥပမာများကတော့ ကျွန်မတို့ရှေ့မှာ အများကြီးပါ။ နိပါတ်တော်ထဲမှာလည်း မဟာဓန သူဌေးသား ဆိုတာရှိပါတယ်။ ကျွန်မတို့ မြန်မာများအနေနဲ့ ကုဋေရှစ်ဆယ်သူဌေးသားလို့ အသိများ ကြပါတယ်။ အဲဒီသူဌေးသားမှာလည်း အဟောသိကံဖြစ်သွားတဲ့ အတိတ်ကံရှိပါတယ်။ မွေးလာတုန်းကတော့ သူဌေးသားပါပဲ။ ထိုက်တန်တဲ့ အားထုတ်မှုမရှိတော့ ဆင်းရဲစွာနေပြီး ဆင်းရဲစွာ သေသွားရပါတယ်။

အတိတ်ကံကောင်းနဲ့ လိုက်လျောညီထွေအောင် အလုပ်လုပ်လို့ ကြိုးမြှင့်သွားသူများနဲ့ အလုပ်မလုပ်လို့ အတိတ်ကံဟာ အဟောသိကံ ဖြစ်သွားတာကို ပြောပြီးတဲ့အခါမှာ အတိတ်ကံ ဘယ်ကလောက် ဆိုးနေနေ။ မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာဆောက်တည်ပြီး အလုပ်ကိုကြိုးစားလုပ်တဲ့ သူများဟာ အခြေအနေဆိုးက ထိုးဖောက်ပြီး ထွက်လာနိုင်ပါတယ်ဆိုတဲ့ သာကေများကိုလည်း ပြချင်ပါသေးတယ်။

ဘဝအစမှာ အခြေအနေက ပြောပလောက်အောင်ဆိုးပေမယ့် မိမိကိုယ်ကို

ကောင်းစွာဆောက်တည်
နိုင်တဲ့အတွက် အလွန်မြင့်မားတဲ့ အဆင့်ကို ရောက်သွားကြသူများရဲ့ အကြောင်းကို
သာဓကအနေနဲ့ ထုတ်ပြစရာ အများကြီးရှိပါတယ်။ အခုလောလောဆယ်မှာလည်း
အဲဒီလို အလုပ်နဲ့ ဘဝကို တည်ဆောက်နိုင်သူများကို မြင်တွေ့ကြုံဆုံနိုင်ကြသလို
သမိုင်းစဉ်မှာလည်း အများကြီးရှိခဲ့တာ ဖတ်ရှု ကြရပါတယ်။ ဇာတ်တော်၊
နိပါတ်တော်များမှာလည်း ပါပါတယ်။

ကျွန်မတို့ မြန်မာ ပရိသတ်များနဲ့ ရင်းနှီးတဲ့ နိပါတ်တော်ထဲက သူကတော့
သမားတော်ကြီး ဇီဝကဖြစ်ပါတယ်။ ဇီဝကရဲ့ အမေဟာ ဇီဝကကိုမွေးတော့
အဝတ်နဲ့ထုတ်ပြီး အမှိုက်ပုံမှာ သွားပစ်ထားပါတယ်။ အဲဒီလို
မွေးမေရင်းကိုယ်တိုင်က စွန့်ပစ်တာကို ခံရတယ်ဆိုတာ အတော်ဆိုးတဲ့ အတိတ်ကံ
ပါလို့ပါပဲ။ နောက်တော့လည်း အဘယမင်းသားက သူ့ကို ကောက်ယူပြီး
မွေးစားပါတယ်။ သေနိုင်တဲ့ အခြေအနေမှာ အသေလို့ မောင်သက်ရှည်ဆိုတဲ့
အမည်(ဇီဝက)ကို အဘယမင်းသားက ပေးခဲ့ပါတယ်။

ဇီဝကအရွယ်ရောက်လာတော့ စဉ်းစားပါတယ်။ သူ့ဟာ မင်းသားရဲ့
မွေးစားသားဖြစ်တဲ့အတွက် အထိုက်အလျောက်ပြည့်စုံပေမယ့် ကိုယ်ပိုင်ဂုဏ်နဲ့
မပြည့်စုံရင် ဒီလိုလောကမှာ ကြာရှည်ရပ်တည်ဖို့ မလွယ်ဘူး။ ကိုယ်ပိုင်ဂုဏ်နဲ့
ပြည့်စုံအောင် ပညာရှာမယ်ဆိုပြီး အဘယမင်းသားထံမှာ ခွင့်ပန်ပြီး ပညာရှာဖို့
ဒီသာပါမောက္ခဆရာကြီးတစ်ဦးထံ သွားခဲ့ပါတယ်။ ပညာပြည့်စုံလို့ နေရပ်ကို
ပြန်ခဲ့တဲ့အခါမှာတော့ သမားတော်ကြီး တစ်ယောက်အဖြစ်နဲ့
ကိုယ်ပိုင်ဂုဏ်ရှိသူဘဝကို ရောက်လာခဲ့ပါပြီ။ မင်းပါးစီးခွင့်ကိုလည်း
ကိုယ်ပိုင်ဂုဏ်နဲ့ဝင်ခဲ့ပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားထံမှာလည်း ကိုယ်ပိုင်ဂုဏ်နဲ့
ဥပါသကာဘဝကို ရောက်ခဲ့ပါတယ်။

ဇီဝကဟာ အဓိမ္မန္တပစ်တဲ့ သားဖြစ်လို့လည်း စိတ်အားမငယ်၊ အဘယမင်းသားရဲ့
မွေးစားသားဖြစ်လို့လဲ အငှားဂုဏ်ကြောင့် မရောင့်တက်ဘဲ အလုပ်ကိုရင်းပြီး
သူ့ဘဝကို မှန်ကန်စွာ တည်ဆောက်ခဲ့ပါတယ်။ တွေ့ကြုံရတာ၊ ဖတ်ရှုရတာ၊
စဉ်းစားရတာတွေကို ပြန်ပြီး သုံးသပ်ကြည့်လိုက်ရင် ကံဆိုတာ အလုပ်ပါပဲ။
အလုပ်ကောင်းရင် ကောင်းတဲ့အကျိုးဆက်ကို ရမယ်၊ ကောင်းတဲ့အကျိုးဆက်များ
ဆက်ကာဆက်ကာ ဖြစ်ပေါ်လာဖို့ အလုပ်ကို စဉ်ဆက်မပြတ် လုပ်နေရမှာပါပဲ။
ကောင်းတာတွေလုပ်နေရင်းနဲ့ မကောင်းတာတွေ တွေ့လာရင်လည်း ဘာမှ
စိတ်ပျက်အားငယ်စရာ မလိုပါဘူး။ ကောင်းတဲ့စိတ်ထားနဲ့
မှန်ကန်တဲ့ကြိုးစားအားထုတ်မှုမျိုး ရှိတဲ့သူဟာ တစ်နေ့နေ့ တစ်ကွေ့ကွေ့မှာတော့
တန်ရာတန်ရာ အကျိုးကို
ရမှာပါပဲ။ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ရှင်းလင်းချက်ထဲမှာ ပါသလို ဉာဏ်နဲ့
ဆင်ခြင်ပြီး အခွင့်အခါကိုသိဖို့နဲ့ အားထုတ်မှုနဲ့ ပြည့်စုံဖို့ပဲ လိုပါတယ်။

ဘယ်သူတွေကဖြင့် မကောင်းတာမှန်သမျှ လုပ်ပြီး ကြီးပွားနေတာပဲ၊
လောကကြီးကိုက မတရားဘူး
စသည်ဖြင့်လည်း တခြားသူများရဲ့ မကောင်းမှုကံများကို အားမကျသင့်ပါဘူး။
သူလုပ်နေတဲ့ မကောင်းမှုကံများ အကျိုးပေးလာတဲ့အခါမှာ ကြောက်စရာကောင်းတဲ့
အဖြစ်ဆိုးတွေနဲ့ တိုးတတ်ပါတယ်။ ကျွန်မပြောတဲ့ အကြောင်းအရာများဟာ
အသစ်အဆန်းမဟုတ်တဲ့အတွက် စာဖတ်သူရဲ့စိတ်ထဲမှာ ကျွန်မစာကို ဖတ်ရင်း
သာဓကတွေ အစီအရီ ပေါ်လာမှာပါ။

ကျွန်မကတော့ လူငယ်များကို ဘယ်လိုအခြေအနေကိုရောက်ရောက်
အားမလျှော့နဲ့။ လုပ်သင့်တဲ့ အလုပ်ကို ဉာဏ်နဲ့ယှဉ်၊ အခွင့်အခါကိုချင့်ပြီး
ပြည့်စုံအောင် ကြိုးစားအားထုတ်။ ရာထူးဂုဏ်သိန် စည်းစိမ်ဥစ္စာ

မရသေးရင်တောင်မှ မိမိကိုယ်ကိုယ့်ကြည်တဲ့အား တိုးပွားလာမှာ သေချာပါတယ်။ အောင်မြင်မှု အဖြာဖြာဟာ မိမိကိုယ်ကိုမိမိ မှန်ကန်စွာ အကဲဖြတ်ပြီး မိမိနဲ့ ကိုက်ညီသင့်လျော်တဲ့ အလုပ်ကို ကြိုးစားလုပ်ဆောင်တတ်တဲ့ အပေါ်မှာ အခြေတည်တယ်လို့ ပြောချင်ပါတယ်။

အပိုင်း(၃)

အလုပ်နဲ့ဘဝကိုတည်ဆောက်ခြင်းဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ ဆောင်းပါးများ ဆက်တိုက်ရေးတော့မယ့် အကြောင်းကို ခင်မင်တဲ့ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ကို ပြောမိပါတယ်။ သူကလည်း အလွန်စိတ်ဝင်စားစွာနဲ့ မေးခွန်းတစ်ခုမေးပါတယ်။ ဘယ်လိုသိဝီရိထုတ်ပြီး ရေးမှာလဲတဲ့။ သူမေးခွန်းက ကြားရုံနဲ့တွန့်သွားလောက်အောင် ကြီးကျယ်ပါတယ်။ ကျွန်မက ဖြေလိုက်ပါတယ်။ သိဝီရိထုတ်လောက်အောင်လည်း ကျွန်မ ဘာမှသိပ်တတ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အလုပ်ကို ရိုးရိုးသားသား မှန်မှန်ကန်ကန် လုပ်တတ်တဲ့သူများ၊ ကြိုးစားတဲ့သူများဟာ မိမိဘဝကိုမိမိ အောင်မြင်အောင်တည်ဆောက်နိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အသိကို လူငယ်များ ရရှိသွားစေလိုတဲ့စေတနာ ကျန်မမှာ ရှိပါတယ်။ အဲဒီစေတနာရဲ့ စေ့ဆော်မှုနဲ့ ကျွန်မရေးမှာ ဖြစ်ပါတယ်လို့ ကျွန်မဖြေလိုက်ပါတယ်။

နောက်တစ်ခုတော့ ဖြည့်စွက်ပြီး ပြောလိုက်ပါသေးတယ်။ ရေးချင်တဲ့အကြောင်းက ဘဝနဲ့ဆိုင်တဲ့ အကြောင်း၊ အလုပ်ဆိုတာကလည်း ကံကို ညွှန်းဆိုတဲ့စကား၊ အဲဒီလိုလေးနက်တဲ့ အကြောင်းအရာများကို ရေးရမှာဆိုတော့ အလေးအနက်တွေးပါတယ်။ တွေးမိတဲ့အကြောင်း မှန်မမှန်ကို ဆန်းစစ်နိုင်ဖို့ ဘုရားဟောတရားများကို ပြန်လည်ဖတ်ရှုပါတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းပါပဲ။

အလုပ်နဲ့ဘဝကိုတည်ဆောက်ခြင်း အကြောင်းကို ရေးတဲ့နေရာမှာ သဘောတရားတွေကို အများကြီးရေးမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဆောင်းပါးတစ်စောင်မှာ ဦးတည်ချက်တစ်ခုတော့ ပါအောင်ရေးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီဦးတည်ချက်ဟာ သဘောတရားတစ်ခုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အခုဆောင်းပါးမှာ စိတ်ပျက်အားလျော့နေတဲ့ လူငယ်များ ပြောလေ့ရှိတဲ့စကားများမှာ ပါတတ်တဲ့ အခြေအနေဆိုတဲ့ ဝေါဟာရက အစပြုပြီး ပြောချင်ပါတယ်။ လူငယ်တွေဟာ စိတ်ထင်တဲ့အတိုင်း မဖြစ်တဲ့အခါမှာ အခြေအနေက ကောင်းမှမကောင်းဘဲ၊ အခြေအနေ မပေးဘူး၊ အခြေအနေကို စောင့်ရဦးမယ် စတဲ့စကားများကို ပြောလေ့ရှိပါတယ်။ လူကြီးတွေကလည်း ပြောတာပါပဲ။ လူငယ်လို့ အထူးညွှန်းဆိုတာက လူငယ်များအပေါ် စိတ်ညှက်ပြီးရေးတာဖြစ်လို့ပါပဲ။ အလုပ်တစ်ခု အောင်မြင်ဖို့ရာမှာ အကြောင်းရင်းခံတွေ အများကြီးရှိတာကို လက်ခံရမယ် ဖြစ်ပါတယ်။ ပုဗ္ဗေစကတပုညတာဆိုတဲ့ ရှေးဘဝက ပြုခဲ့ဖူးသော ကံကိုလည်း ထည့်တွက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ယေဘုယျအားဖြင့်ဆိုရင်တော့ လူ့အဖြစ်ကို ရပြီးသား လူများဟာ ကံကောင်းပြီးသား လူများပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ရှေးဘဝက ပြုခဲ့ဖူးသောကံရဲ့ အရှိန်အဟုန် အကောင်းအဆိုးအလိုက် အကျိုးပေးတော့ ကွာဟတတ်ပါတယ်။ အဲဒီအချက်ကိုတော့ လက်ခံကြရမယ် ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့လည်း ခေတ်ကာလ အခြေအနေကို လိုက်ပြီး အကျိုးပေးကောင်းတာ မကောင်းတာ ရှိနေဦးမှာပါပဲ။ အခုခေတ် ကမ္ဘာ့သတင်းများထဲမှာ ပါပါနေတတ်တဲ့ စစ်ဖြစ်နေတဲ့နိုင်ငံမှာ ကောင်းတဲ့ကံများ အကျိုးပေးဖို့ ပွင့်လန်းဖို့

ခက်ခဲမယ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါတောင်မှ ကံမကောင်းတဲ့သူ
(အကုသိုလ်ကံကြီးမားတဲ့သူ)ဟာ အဲဒီလိုအခြေအနေဆိုးမှာ ပိုမိုဆိုးဝါးတဲ့
အဖြစ်ဆိုးတွေနဲ့ တိုးတတ်ပါတယ်။ အခြေအနေဆိုးတယ်ဆိုတဲ့အခါမှာလည်း
လူချင်း၊ ကံချင်း မတူတဲ့အခါမှာ အကျိုးပေး ကွဲပြားတတ်ပါသေးတယ်။

ရှေးဘဝကပြုခဲ့ဖူးသော ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံ တို့ရဲ့ အကျိုးဆက်ကို
ဒီဘဝမှာ ခံရမယ်လို့ ဆိုတဲ့နေရာမှာလည်း တစ်ဖက်သတ်အယူသည်းလို့
မဖြစ်ပါဘူး။ ကောင်းမှုကံရဲ့ အကျိုးပေးကို လိုချင်တဲ့ သူဟာ ကောင်းတဲ့
ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများ ပြုလုပ်ရဦးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို
ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများ ပြုလုပ်တဲ့အခါမှာ ဉာဏ်နဲ့ယှဉ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။
ဉာဏ်နဲ့ယှဉ်တဲ့သူမှသာ ကာလဒေသစတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများကို
သေချာစွာ အကဲခတ်ပြီး လုပ်သင့်တဲ့အလုပ်ကို သေချာစွာ
ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်နိုင်မယ် ဖြစ်ပါတယ်။ မှန်တာလုပ်တာပဲဆိုပြီး အခြေအနေကို
မလေ့လာဘဲလုပ်ခဲ့ရင် ကောင်းကျိုးပေးဖို့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ အဲဒီလို ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်
အတိတ်ကံကို မှားယွင်းစွာပုံပြီး မကိုးစားမိအောင် မြန်မာများမှာ စကားပုံတစ်ခု
ရှိပါတယ်။ “ကံကို ယုံ၍ ဆူးပုံကို မနင်းရာ”တဲ့။

အခု တင်ပြခဲ့တဲ့အကြောင်းအရာများဟာ အနည်းနဲ့အများ လေးလံပါတယ်။
အဲဒီတော့ လွယ်လွယ်ပဲ
ဆွေးနွေးတင်ပြပါရစေ။

အတိတ်ကကောင်းမှုကံကြောင့် ကောင်းတဲ့အကျိုးကို ရတယ်။
မကောင်းမှုကံကြောင့် မကောင်းတဲ့ အကျိုးကိုရတယ်ဆိုတာ ပထမလက်ခံရမယ့်
အချက်များ ဖြစ်ပါတယ်။ လူ့အဖြစ်ကို ရတယ်လို့ဆိုတဲ့ နေရာမှာ အလွန်ကောင်းတဲ့
ကံရဲ့ အကျိုးပေးဖြစ်ပါတယ်။ အတိတ်ကံရဲ့ အကျိုးပေးတာဟာ
မျိုးစေ့နဲ့တူပါတယ်။ အပင်ပေါက်ပြီး အပွင့်ပွင့်၊ အသီးသီးဖို့ရာ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု
လိုပါတယ်။ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုဆိုတဲ့ မြေမှာမှ အပင်ပေါက်နိုင်ပါတယ်။
ပြုဖူးထားတဲ့ အတိတ်ကံက အကျိုးပေးကောင်းအောင် လူက
ကြိုးပမ်းအားထုတ်ရပါမယ်။ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု အစွမ်းအစ ကွာလို့ရှိရင်
အကျိုးပေး ကွာနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီလို ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုတွေထဲမှာ
အောင်ရေအောင်မိုးနဲ့တူတဲ့ ဉာဏ်ပညာပါမှ ဖြစ်နိုင်ပါမယ်။ ခြုံပြီးပြောရမယ်ဆိုရင်
အတိတ်ကံကောင်းဆိုတဲ့ အကျိုးပေးကြောင့် လူ့ဘဝကိုရပြီးတုနောက် အခြေအနေ
ကောင်းနဲ့ မကြုံသေးရင် အားလျှော့ပြီး ဘာပဲလုပ်လုပ် ဖြစ်လာမှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတဲ့
စိတ်ထားမျိုး မထားသင့်ကြပါဘူး။ အဲဒီစိတ်ထားဟာ ရပြီးသားအခြေအနေက
လျော့ကျသွားစေတတ်တဲ့ စိတ်ထားမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။

အခြေအနေလို့ ဆိုတဲ့နေရာမှာ မိမိအတိတ်ကံက ပစ်ချလိုက်လို့ ဆင်းရဲတဲ့
မိဘပတ်ဝန်းကျင်မှာ ဖြစ်လာရတယ်။ အသိပညာ၊ ဩဇာအာဏာကင်းမဲ့တဲ့
ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ဖြစ်လာရတယ်ဆိုပါတော့။ အဲဒီလိုအနေအထားကို အခြေအနေ
မကောင်းဘူး၊ အခြေအနေမပေးဘူးလို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ဆိုလေ့ရှိကြပါတယ်။
နောက်အခြေအနေတစ်မျိုးက အများနဲ့ဆိုင်တဲ့ ခေတ်ကာလ
အခြေအနေဖြစ်ပါတယ်။

ခေတ်ကာလလို့ဆိုတဲ့နေရာမှာ ဂျွန်မသီသလောက် ပြောရရင်တော့
ဘယ်တော့မှ တစ်သမတ်တည်း
ဖြစ်မနေတတ်ပါဘူး။ အတက်အကျ အပြောင်းအလဲဆိုတာ ရှိစမြဲပါပဲ။ လူအမျိုးမျိုး၊
စိတ်အထွေထွေနဲ့ လူတွေစုနေကြတဲ့ လောကကြီးမှာ အခြေအနေက အမြဲလည်း
မကောင်းနိုင်ပါဘူး။ အမြဲလည်း အဆိုးနိုင်ပါဘူး။
အခြေအနေမပေးဘူး၊ ဖြစ်ချင်ရာဖြစ်လို့ဆိုပြီး နေချင်သလိုနေလိုက်ရင်

ပိုမိုဆိုးရွားသော အခြေအနေ အဖြစ်အပျက်များနှင့်သာ ကြုံရမယ် ဖြစ်ပါတယ်။
အခြေအနေမပေးဘူးလို့ဆိုရင် ပထမဆုံး မိမိအတွက် ဘာကြောင့်
အခြေအနေမပေးတာလဲ။ အဲဒီလိုမပေးတဲ့ အခြေအနေထဲမှာ မိမိကိုယ်ကိုမိမိ
ဘယ်လို ထိန်းသိမ်းသင့်သလဲ။ ဆောက်တည်သင့်သလဲ။
အခြေအနေမပေးပါဘူးလို့ဆိုတဲ့အထဲမှာ ပေးသလောက်နဲ့
ဘာတွေလုပ်ရမလဲဆိုတာကို ဉာဏ်နဲ့ ချင့်ချိန်ရမယ်ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီလို မိမိကိုယ်ကို ဆောက်တည်ပြီး မိမိရဲ့ကံကို ဖြောင့်မန်တည့်မတ်သော
လမ်းပေါ်မှာ ထားရပါမယ်။ ဆိုလိုတာက လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့ အလုပ်ကိုလုပ်နိုင်ဖို့
ပထမတာစူရပါမယ်။ အဲဒီလို လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့ အလုပ်ကို
ဦးတည်တာစူပြီးတဲ့နောက်မှာ မဆုတ်မနစ်သော လုံ့လဝီရိယထားပြီး
ဆောင်ရွက်ရမယ် ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို လုပ်တဲ့အခါမှာလည်း မိမိရဲ့အလုပ် မှန် မမှန်၊
မိမိရဲ့ အားထုတ်မှု လွန် မလွန် စသည်တို့နှင့်တကွ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေနှင့်
ကိုက်ညီမှုရှိကြရပါမယ်။ အဲဒီလို ကံ၊ ဉာဏ်၊ ဝီရိယ သုံးပါးစုံအောင် ကောင်းတဲ့သူမှာ
အခြေအနေက ဘယ်လောက်ပင် ပိတ်ပင်ထားသည်ဖြစ်စေ
တိုးတက်တဲ့ဘဝအခြေအနေကို ရနိုင်ကြပါတယ်ဆိုတာ ပြသနိုင်တဲ့ ဥပမာ
အများကြီးရှိပါတယ်။

ဒီဆောင်းပါးမှာတော့-

အမေရိကန် နီဂရိုး သိပ္ပံဆရာကြီး ဂျော့ချ်ဝါရှင်တန်ကာဗာ (George
Washington Carver) ရဲ့ အကြောင်း ပြောပြလိုပါတယ်။
ဂျော့ချ်ဝါရှင်တန်ကာဗာလို့ အမည်တွင်လာမယ့် သူငယ်ကလေးဟာ
အမေရိကန်ပြည်တွင်း

စစ်မပြီးဆုံးခင် တစ်နှစ်အလိုမှာ အမေရိကန် တောင်ပိုင်းတစ်နေရာက
ယာတောထဲမှာ မွေးဖွားလာပါတယ်။ မိခင်ဖခင်များက ကျွန်များဖြစ်ကြပါတယ်။
ကလေးက မွေးကတည်းက မကျန်းမာပါဘူး။ သူ့ရဲ့ဖခင်ဖြစ်သူဟာ
ငယ်စဉ်ကတည်းက ဆုံးပါးခဲ့ပါတယ်။ သူငယ်ကလေးကို ဂျော့ချ် လို့ ခေါ်ကြပါတယ်။
သူ့အသက် တစ်နှစ်လောက်ရှိတဲ့အခါမှာ အမေရိကန်ပြည်တွင်းစစ် ပြီးဆုံးပါတယ်။
အမေရိကန် မြောက်ပိုင်းသားများက နိုင်ပါတယ်။ ငွေဝယ်ကျွန်စနစ်
ဖျက်သိမ်းတဲ့အမိန့်ကို စစ်အပြီးမှာ ထုတ်ပြန်လိုက်ကြပါတယ်။

ဥပဒေအရ နီဂရိုးများ လွတ်လပ်သွားကြပါပြီ။ ဒါပေမယ့် လက်တွေ့မှာ
ဒုက္ခရောက်ကြသူက ပိုပြီးများပါတယ်။ ကျွန်အဖြစ်က လွတ်ပြီး
အလုပ်လက်မဲ့များအဖြစ် လမ်းပေါ်ရောက်သွားကြတဲ့ သူများမှာ စီးပွားရေးအရသာ
ချွတ်ခြုံကျတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အမေရိကန်များအနေနဲ့ သူတို့ကို လူရာမသွင်းလို့
လူမှုရေးအရလည်း ချွတ်ခြုံကျနေကြပါတယ်။ အဲဒီလူမှုရေးကိစ္စဟာ
အခုထိရှိနေဆဲပါပဲ။ နီဂရိုးများကို ကျွန်အဖြစ်က လွတ်လပ်ခွင့်ပေးတာ မကျေနပ်တဲ့
တောင်ပိုင်းသားများဟာ ကျွန်များကို အတင်းအကြပ် ဖမ်းဆီးတတ်ပါတယ်။
ဂျော့ချ်တို့ရဲ့ အရှင်သခင်များဖြစ်ကြတဲ့ မစ္စတာနဲ့ မစ္စက်ကာဗာတို့ ကတော့
လူသူတော်ကောင်းများပါပဲ။ သူတို့ရဲ့ ငွေဝယ်ကျွန် မေရီနဲ့ သားအကြီး ဂျင်မီ၊
သားအငယ် နို့စို့ ဂျော့ချ်တို့ကို စောင့်ရှောက်ထားတာပါပဲ။ တစ်ညမှာတော့
လူဆိုးများ လာရောက်ဖမ်းဆီးတဲ့ အထဲမှာ မေရီနဲ့ သားအငယ် ဂျော့ချ်တို့
ပါသွားပါတယ်။ မစ္စတာကာဗာတို့ ဇနီးမောင်နှံက လူတစ်ယောက်ကို
မြင်းတစ်ကောင်နဲ့ ငွေနဲ့ပေးပါမယ်။ ဒုက္ခသည် သားအမိကို လိုက်ရှာပေးပါလို့
တောင်းပန်လို့ အဲဒီလူက လိုက်ရှာပေးပါတယ်။ အဲဒီလူ ပြန်လာတော့ မေရီ
ပြန်ပါမလာပါဘူး။ အထုပ်ကလေး တစ်ထုပ်ထဲမှာ အသက် ဖုတ်လိုက် ဖုတ်လိုက် နဲ့
ဂျော့ချ်ကိုသာ ပြန်ရလိုက်ပါတယ်။ မစ္စတာကာဗာတို့ ညီအစ်ကို နှစ်ယောက်ကို

ကျေးမွေးပြုစုပြီး ဂျော့ချ်အသက် ၁၃နှစ်ရှိတဲ့အခါမှာတော့ ကျောင်းရှိတဲ့ရွာကို သွားနေဖို့ ခွင့်ပေးလိုက် ပါတယ်။ အဲဒီကျောင်းရှိတဲ့ ရွာကလေးမှာ ခဝါသည်တစ်ယောက်ကို ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးရင်း ဂျော့ချ် ကျောင်းနေ ရပါတယ်။ ကျောင်းတက်တော့ ဂျော့ချ်ဆိုတဲ့ နာမည်တစ်လုံးတည်းနဲ့ မဖြစ်တဲ့အတွက် ကျေးဇူးရှင်ကြီး မစွတာကာဗာရဲ့ အမည်ကိုယူကာ ဂျော့ချ်ကာဗာရယ်လို့ နာမည်တွင်လာပါတယ်။ ဂျော့ချ်ရဲ့ အစ်ကိုဖြစ်သူကစာမသင်ချင်ပါဘူး။ အဲဒီတော့ တောက်တိုမယ်ရ အလုပ်တွေလုပ်ရင်း ထမင်းစား လို့ရတာနဲ့ စာဆက်မသင်တော့ပါဘူး။

ဂျော့ချ်အဖို့မှာတော့ ကြီးမြင့်ခြင်းနဲ့ နီဂရိုးတွေ ဘာမှ မဆိုင်ဘူးဆိုတဲ့ အသိကို ပတ်ဝန်းကျင် တစ်ခုလုံး ပြောနေကြ၊ ပြသနေကြပေမယ့် စကားနည်းသွားတာကလွဲလို့ သူစာတတ်ရမယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကို မစွန့်ဘဲ အလုပ်လုပ်လိုက်၊ ပိုက်ဆံရရင် သူတို့နီဂရိုးတွေနေဖို့ ကျောင်းရှိတဲ့နေရာသွားပြီး ကျောင်းနေလိုက်နဲ့ တစ်စထက်တစ်စ အတန်းရလာပါတယ်။ အတိုချုပ်ပြောတာဖြစ်လို့ ဒီလောက်လွယ်တာပါ။ သူ့ဘဝမှာ အလွန်ခက်ခဲခဲ့ပါတယ်။ လူချင်းတူတူ သူချင်းမျှမျှ မနေရတဲ့အပြင် သူတို့ကို ဘာမဟုတ်တာကလေးနဲ့ သတ်ချင်ဖြတ်ချင်နေကြတဲ့ လူဖြူတွေကြားမှာ သတိကြီးစွာထားပြီး နေရပါတယ်။ သူ့ရှေ့မှာ နီဂရိုးတစ်ယောက်ကို လူတွေဝိုင်းသတ်တာ မြင်တာနဲ့ ထွက်ပြေးရတာလည်း ရှိပါတယ်။

ဂျော့ချ်ဟာ သိပ်ကိုကြိုးစားတဲ့အတွက် စာတင်မက လက်မှုလုပ်ငန်းများကိုလည်း အချိန်နှင့်အမျှ တိုးတိုးပြီးတတ်လာပါတယ်။ ခဝါသည်တစ်ယောက်အဖြစ် နာမည်ကျော်သလို ဇာထိုး၊ ပန်းထိုး၊ အချက်အပြတ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးလည်း နာမည်ကျော်ပါတယ်။ ပြီးတော့ သစ်ပင် ပန်းပင် စိုက်ပျိုးတဲ့ အတတ်ကိုလည်း သူကောင်းစွာတတ်ပါတယ်။ ပန်းချီလည်း ကောင်းစွာရေးဆွဲတတ်ပါတယ်။ သူဟာ မေ့တေးများကိုလည်း သာယာစွာ သီဆိုတတ်ပါတယ်။ ဘာသာတရားကိုလည်း အလေးအနက်ထား ပါတယ်တဲ့။

သူ့ရဲ့ ဘဝမှာ တွေ့ကြုံရတဲ့ လူတွေထဲမှာ ကောင်းတဲ့သူနဲ့ မကောင်းတဲ့သူ၊ မကောင်းတဲ့သူက များပါတယ်။ လူမျိုးရေး အာဃာတဆိုတာကလည်း ပြင်းထန်တတ်တော့ သူ့မှာ ဘာအပြစ်မှ မရှိ ရှိရှိ အမြဲနှိမ်ချင်နေကြတဲ့သူတွေနဲ့လည်း တွေ့ရတာပါပဲ။

တက္ကသိုလ်တက်ဖို့ သူအောင်ခဲ့တဲ့ အတန်းတွေ၊ အခြေအနေတွေကို ရေးပြီး လျှောက်လိုက်တဲ့ အခါမှာ လက်ခံသည်ဆိုတဲ့စာ ရတာနဲ့ လုပ်လက်စ လုပ်ငန်းတွေကို ရောင်းချပြီး တက္ကသိုလ်တက်ဖို့ သွားခဲ့ပါတယ်။ တက္ကသိုလ်ရောက်တော့ သူဟာ နီဂရိုးမှန်းမသိလို့ လက်ခံခဲ့တာ၊ နီဂရိုးဆိုရင် လက်မခံဘူးလို့ ယတိပြတ်ပြောလွှတ်တာကို ခံခဲ့ရပါတယ်။ အိုင်အိုဝါက အနုပညာကောလိပ်တစ်ခုကတော့ လက်ခံပါတယ်။ အဲဒီကို သူသွားပြီးတက်ခဲ့ပါတယ်။ ကျောင်းစရိတ်ရဖို့ ခဝါသည် လုပ်ခဲ့ရပါတယ်။ အိုင်အိုဝါက စိုက်ပျိုးရေး ကောလိပ်ကိုလည်း တက်ခွင့်ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့်သူဟာ နီဂရိုးဖြစ်လို့ တခြားကျောင်းသားတွေနဲ့အတူ ထမင်းစားခွင့် မရခဲ့ပါဘူး။ မီးဖိုချောင်ထဲမှာ စားရပါတယ်။ အဲဒီတက္ကသိုလ်မှာ လေးနှစ်တိုင် ပညာသင်ကြားလေ့လာပြီး ပထမဆုံး နီဂရိုးဘွဲ့ရတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အင်မတန် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တဲ့ လူသားတစ်ယောက်ရဲ့ အကြောင်းကို စာမျက်နှာအနည်းငယ်မျှလောက်နဲ့ ပြည့်စုံအောင် မဖော်ပြနိုင်ပါဘူး။ အဲဒီတော့ ခြုံပြီးပြောရပါမယ်။ တက္ကသိုလ်တွေ ကျောင်းတွေမှာ ဆရာလုပ်ရင်း ဂျော့ချ်ဝါရှင်တန် ကာဗာဟာ သုတေသနလုပ်ငန်းများကို

ဆက်လက်လုပ်ကိုင်ပါတယ်။ သူ့အမည်ထဲမှာ အလယ်က
ဝါရှင်တန်ဆိုတဲ့စာလုံးတိုးရတာလည်း ဂျော့ချ်ကာဗာ ဆိုတဲ့
နာမည်တူလူတစ်ယောက်ပေါ်လာလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ ဝါရှင်တန်ကိုလည်း
လေးစားလို့ အဲဒီနာမည်ကို ထည့်ပြီးသုံးတာဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ဆရာလုပ်ရတာ၊
သုတေသနလုပ်ရတာဟာ ဆင်းရဲခြင်း၊ မွဲတေခြင်း၊ မသိနားမလည်ခြင်းတို့နဲ့
တိုက်ပွဲဝင်ရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ် ရောက်တဲ့အခါမှာတော့ သူ
သုတေသနလုပ်ပြီး၊ ထုတ်လုပ်တင်ပြပြီးတဲ့ ပစ္စည်းအမျိုးပေါင်းများစွာ ရှိခဲ့ပါပြီ။
မြေပဲနဲ့ ကန်စွန်းဥက ထုတ်လုပ်နိုင်တဲ့ ပစ္စည်းကတော့ အမျိုးပေါင်း ၃၀၀ ကျော်
ရှိခဲ့ပါပြီ။ ၁၉၂၀ ခုနှစ် ဝါရှင်တန်မှာကျင်းပတဲ့ စားသောက်ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များရဲ့
အစည်းအဝေးမှာ အဲဒီအမျိုးပေါင်း ၃၀၀ ကိုတင်ပြဖို့ မစ္စတာကာဗာက
ခွင့်တောင်းခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ သူဟာ ကျော်ကြားတဲ့ပညာရှင်ကြီး ဖြစ်နေပါပြီ။
အဲဒါကြောင့် တင်ပြခွင့်ပေးခဲ့ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ပညာရှင်ဖြစ်သူ မစ္စတာကာဗာဟာ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ
အစည်းအဝေးထိုင်နေရာ ဟိုတယ်ရဲ့ ရှေ့ပေါက်က ဝင်ခွင့်မရခဲ့ပါဘူး။
ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူဟာ နီကရီး တစ်ယောက် ဖြစ်နေလို့ပါပဲ။ သူတင်ပြမယ့်
အကြောင်းအရာများကိုလည်း တင်ပြချိန် ၁၀မိနစ်သာ သတ်မှတ်ပေးခဲ့ပါတယ်။
ဒါပေမယ့် သူ့ရဲ့ တင်ပြချက်က ကောင်းလွန်းတဲ့အတွက် နောက်တော့
လိုအပ်သလောက် အချိန်ယူပြီး တင်ပြခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီလို
တင်ပြခွင့်ရပြီးတဲ့နောက် အမေရိကန်နိုင်ငံကို ဂျပန်နဲ့တရုတ်က
တင်သွင်းတဲ့မြေပဲများအပေါ်မှာ အခွန်တိုးပြီး ကောက်ခံတဲ့ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါတယ်။
အဲဒီနည်းနဲ့ အမေရိကန်နိုင်ငံက မြေပဲစိုက်တဲ့ တောင်သူလယ်သမားများ၊
လုပ်ငန်းရှင်များ၊ စားသုံးသူများအတွက် အကျိုးများစွာ ဖြစ်ထွန်းခဲ့ပါတယ်။
အဲဒီနောက်ပိုင်းမှာ တက္ကသိုလ်တစ်ခုပြီးတစ်ခုက ဂျော့ချ်ဝါရှင်တန် ကာဗာကို
ဒေါက်တာဘွဲ့နဲ့ ချီးမြှင့်မြှောက်စားတာကို ခံခဲ့ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့်
သူ့ရဲ့တင်ပြချက်များကို လက်မခံချင်တဲ့သူတွေကို သူ ရင်ဆိုင်နေရတုန်းပဲ
ရှိပါသေးတယ်။ သတင်းစာများကလည်း ကျော်ကြားလာပြီ ဖြစ်တဲ့
ဒေါက်တာကာဗာ လုပ်သမျှ ပြောသမျှကို ကန့်ကွက်သူက ကန့်ကွက်၊ အလွန်အမင်း
မြှောက်ပင့်သူက မြှောက်ပင့်နဲ့ ဖြစ်လာကြပါတယ်။

ဒေါက်တာကာဗာကတော့ သူပြောသမျှစကားနဲ့ လုပ်သမျှအလုပ်တွေထဲမှာ
ကြီးစွာသောသတိ ထားခဲ့ရပါတော့တယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့အလုပ်ကိုတော့
သူလုပ်နေတာပါပဲ။ အခုအချိန်မှာတော့ ဆပ်ပြာမွှေးဆိုတာ မဆန်းလှပါဘူး။
ဒေါက်တာကာဗာတို့ ခေတ်ကတော့ အဆန်းပါပဲ။ တ , တိုင်းမွှေးပန်းက ဆပ်ပြာမွှေး
ထုတ်တာကို ဒေါက်တာကာဗာစတင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီလို
သစ်ပင်ပန်းပင်များက လူသုံးကုန် ပစ္စည်းထုတ်လုပ်တာကို
အသားပေးဆောင်ရွက်ရင်း အသက် ၈၄ နှစ်အရွယ်မှာ ဒေါက်တာကာဗာ
ကွယ်လွန်ခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၄၂ ခုနှစ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ သူတီထွင်မှုတွေကို
ဘယ်သူ့ကိုမှ ရောင်းမစားခဲ့ပါဘူး။ သူလူမျိုးများ ကောင်းစားရေးနဲ့ အမေရိကန်နိုင်ငံ
တိုးတက်ဖို့ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ရည်ရွယ်ပြီး သူ့အလုပ်လုပ်ခဲ့ပါတယ်။

သူ့ကို ဆန့်ကျင်သူများကို သူဟာ အလုပ်လုပ်ရင်း သည်းခံကာ
တုံ့ပြန်ခဲ့ပါတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ လူဖြူတွေထဲက သူ့ကို လေးစားကြသူများလည်း
ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါတယ်။ ဥပမာပြရရင် ဖွဲ့ဒီကားကုမ္ပဏီပိုင်ရှင် မစ္စတာဖွဲ့ဒီဟာ
ဒေါက်တာကာဗာကို အမှန်တကယ် လေးစားခဲ့သူဖြစ်ပါတယ်။ ဒေါက်တာကာဗာကို
ဂုဏ်ပြုတဲ့ ကျောင်းတစ်ဆောင်ကို မစ္စတာဖွဲ့ဒီ တည်ထောင်ခဲ့ပါတယ်။
သူ့ယာတောမှာ ဒေါက်တာကာဗာ လာနေချင်တဲ့အချိန် လာနေနိုင်ဖို့အခန်းများ

သီးသန့်ထားပါတယ်။ သူတို့နှစ်ယောက် အတူတကွရှိနေတုန်း တစ်ယောက်ယောက်က အလုပ်ကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မေးမြန်းတဲ့အခါ ဒေါက်တာကာဗာကို မေးပါ။ သူပြောတာကို ကျုပ်အကုန်လက်ခံတာပဲလို့ မစ္စတာဖိုဒ်က ပြောလေ့ရှိပါတယ်။ ဒေါက်တာကာဗာဟာ တီထွင်မှုများနဲ့ ပစ္စည်းများစွာကို ချန်ခဲ့ပြီး ကွယ်လွန်သွားတဲ့အခါမှာ လူဆင်းရဲများအတွက် အစားအစာ၊ အလုပ်၊ နေအိမ်၊ ကျန်းမာရေးနဲ့ အသိပညာ စသည်တို့ကို ချန်ထားရစ်ခဲ့ပါတယ်။

အခြေအနေပေးတယ်ဆိုတာ မွေးကင်းစကတည်းက မကြားဖူး၊ မသိဖူးတဲ့ နီဂရိုးပညာရှင်ကြီး ဒေါက်တာကာဗာ၊ ပိတ်ပင်တားဆီးခြင်း၊ ငြင်းဆိုခြင်း၊ မယုံကြည်ခြင်း၊ မခန့်လေးစားလုပ်ခြင်းတို့ကို ကြုံကြုံခံရင်း အလုပ်ကို အားသွန်ခွန်စိုက်လုပ်ကာ ထိုးဖောက်ရင်းနဲ့ ဘဝကိုတည်ဆောက်တဲ့အခါမှာ အရေးကြီးတာက အလုပ်ပဲလို့ (အလုပ်ရဲ့ အသီးအပွင့်များနဲ့) သက်သေပြရင်း ဒေါက်တာကာဗာဟာ သူ့ဘဝကို အောင်မြင်စွာ တည်ဆောက်ခဲ့ပါတယ်။ အခြေအနေဆိုတာ စောင့်နေလို့ရောက်လာမှာမဟုတ်ပါ။ အလုပ်လုပ်ရင်း ဘဝခရီးကို သွားတဲ့သူမှသာ အခြေအနေကောင်းနဲ့ လမ်းမှာ ဆုံမိကြမှာပါလို့ ပြောချင်ပါတယ်။

အပိုင်း(၄)

အလုပ်နဲ့ ဘဝကိုတည်ဆောက်ခြင်းဆိုတဲ့ ဆောင်းပါးများမှာ
ဘဝအခြေအနေ မကောင်းတဲ့ကြားက ထွက်ပေါက်ကို မိမိဘဝကိုမိမိ
တည်ဆောက်ခဲ့ကြသူများ (သာဓက အချို့နဲ့တကွ) တင်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။
ဒီဆောင်းပါးမှာတော့ တော်သလို တတ်သလိုရှိပါလျက်နဲ့
မအောင်မြင်ကြတဲ့သူများရဲ့ အကြောင်းကို တွေးတောတွက်ဆပြီး တင်ပြလိုပါတယ်။

အဲဒီလို ဆန့်ကျင်ဘက်သာဓကများကို တင်ပြရတဲ့အကြောင်းကတော့
ဒီလိုပါ။ ဖတ်မိသူ လူငယ်များအနေနဲ့ အောင်မြင်သင့်တဲ့ အနေအထားကို
ရပါလျက်နဲ့ မအောင်မြင်တဲ့သူတွေမှာ ဘယ်လို ချို့ယွင်းချက်ရှိတယ်ဆိုတာ
သိထားစေချင်ပါတယ်။ အဲသလို ချို့ယွင်းချက်မျိုး (ကိုယ့်မှာ ရှိနေခဲ့ရင်
ဖျောက်ပစ်နိုင်ဖို့) မရှိအောင် ကြိုးစားဖို့ သတိတရားများ ရစေချင်လို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်မတို့ငယ်ငယ်တုန်းက သတ္တမတန်းမှာ စကောလားရှစ်
စာမေးပွဲလို့တွင်တဲ့ စာမေးပွဲတစ်ခုကို နိုင်ငံတော်ကဦးစီးပြီး ကျင်းပလေ့ရှိပါတယ်။
အဲဒီစာမေးပွဲမှာ တစ်နိုင်ငံလုံးက သတ္တမတန်းကျောင်းသား လက်ရွေးစင်များ
ဝင်ရောက်ဖြေဆိုခွင့်ရကြပါတယ်။ အဲဒီလိုစာမေးပွဲမျိုးကို တစ်မြို့နယ်မှ
တစ်ယောက် နှစ်ယောက်၊ တစ်ကျောင်းမှ တစ်ယောက်လောက် အောင်ကြပါတယ်။
တစ်ခါတလေ ကျွန်မတို့ကျောင်းက တစ်ယောက်တောင်မှ စကောလားရှစ်ဆု
မရကြပါဘူး။

ကျွန်မ ပြောလိုရင်းက အဲဒီအကြောင်းမဟုတ်ပါဘူး။ စကောလားရှစ်ဆုကို
ရည်မှန်းနိုင်လောက် အောင် အရည်အချင်းပြည့်မီတယ်လို့ ယူဆရတဲ့
ကျောင်းသားကျောင်းသူများကို ကျောင်းက ပထမအဆင့်အနေနဲ့ ရွေးချယ်ပါတယ်။
ကျွန်မတို့နှစ်က ကျွန်မတို့ စကောလားရှစ်တန်း (အထူးသတ္တမတန်းခွဲပေါ့လေ) မှာ
လူ(၂၅) ယောက် ရှိပါတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ ယောက်ျားကလေးများနဲ့ရော
မိန်းကလေးများနဲ့ပါ သင့်တင့်အောင်ပေါင်းနိုင်တဲ့
ကျောင်းသားတစ်ယောက်ရှိပါတယ်။ အဲဒီလို ပေါင်းနိုင်တာကိုက အရည်အချင်း
တစ်ရပ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ စာအတော်ပြိုင်ကြတာ
လွန်သွားလို့ ယောက်ျား ကလေးများနဲ့ မိန်းကလေးများက သိပ်ပြီး သင့်တင့်ကြတာ
မဟုတ်ပါဘူး။

အဲဒီကျွန်မတို့ သူငယ်ချင်းကို မောင်အောင်မြင်လို့ အမှတ်ပြုကြပါစို့။
မောင်အောင်မြင်ဟာ မိန်းကလေးများနဲ့ သင့်တင့်တယ်ဆိုသော်လည်း
ယောက်ျားကလေးများက စကားတင်းဆိုစရာ စ၊ စရာ နောက်စရာဖြစ်အောင်
ကျွန်မတို့ မိန်းကလေးများနဲ့ မရောပါဘူး။ ခပ်မှန်မှန် ခပ်တည်တည်ပါပဲ။ ဒါပေမယ့်
စာတော်တယ်၊ အနေအထိုင်တည်ကြည်တယ်၊ လိုအပ်တဲ့အခါမှာ
အစ်ကိုကြီးတစ်ယောက်လို အားကိုးရတယ်။ မဟုတ်တာလုပ်တယ်လို့ထင်ရင်
သူငယ်ချင်း အရွယ်ချင်းတူချင်းပေမယ့် သူက ခပ်ပြတ်ပြတ်ပဲ ဆုံးမတတ်တယ်ဆိုတဲ့
အရည်အချင်းများကြောင့် သူ့ကို လေးစားပြီး ခင်ကြပါတယ်။

ယောက်ျားကလေးများရဲ့ အလယ်မှာလည်း သူဟာ အောက်ကျနောက်ကျ
မရှိပါဘူး။ အဲသလိုနဲ့ ကျွန်မတို့
သတ္တမတန်းကစပြီး မောင်အောင်မြင်နဲ့ ခင်ခဲ့ကြတာ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအောင်တဲ့
အချိန်အထိပါပဲ။ သူဟာ ကျွန်မတို့တစ်တွေကို ကျောင်းစာမှ အပ ပြင်ပစာများ
ဖတ်လေ့ဖတ်ထရှိလာအောင်လဲ ဦးဆောင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းကို

နှစ်ချင်းပေါက်အောင်မြင်ကြသူထဲမှာ မောင်အောင်မြင် ပါပါတယ်။

တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း ဖြေပြီးကတည်းက ကျွန်မတို့
ကျောင်းသားသူငယ်ချင်းများဟာ တစ်ယောက်တစ်နေရာ ဆိုသလို
ကွဲကုန်ကြပါတယ်။ မောင်အောင်မြင်ကတော့ စာတိုက်တစ်ခုမှာ
အလုပ်ဝင်လုပ်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့တစ်တွေဟာ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်
မတွေ့ကြရပေမယ့် သတင်းစကားကတော့ ကြားနေကြရပါတယ်။ မောင်အောင်မြင်
စာတိုက်မှာ မပျော်လို့ အလုပ်ထွက်လိုက်သတဲ့။ မောင်အောင်မြင်
လက်ဖက်ရည်ဆိုင်တစ်ဆိုင်မှာ ဝင်ပြီးဦးစီးလိုက်တာ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်
အတော်ကြီးပွားလာတယ်ဆိုပဲ။ ဟုတ်မှာပေါ့။ ဒီကောင်က တော်တာပဲဟာ။
မောင်အောင်မြင် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ မပျော်လို့ ထွက်သွားပြန်ပြီတဲ့။
ဘယ်လိုပါလိမ့်။ နောက်ပိုင်းမှာ အလုပ်အမျိုးမျိုးပြောင်းလာတဲ့ မောင်အောင်မြင်ရဲ့
သတင်းကို ကျွန်မတို့ သူငယ်ချင်းများ အမိမလိုက်နိုင်အောင် ဖြစ်လာပါတယ်။
မောင်အောင်မြင်ဟာ အပြောင်းအလဲလုပ်တဲ့နေရာမှာ စံ ဖြစ်လာပါတယ်။
ဗုဒ္ဓဘာသာက တခြားဘာသာကို ပြောင်းတယ်။

ဆရာတစ်ဆူတောင်ဖြစ်ပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ
ဗုဒ္ဓဘာသာပြန်ဖြစ်လာပြန်တယ်။ မိန်းမယူတဲ့နေရာမှာလည်း
တစ်ယောက်ကတစ်ယောက်ပြောင်းတာ လေးယောက်တောင်မှ ရှိလာပါတယ်။
ငယ်ငယ်က မောင်အောင်မြင်ရဲ့ တည်ကြည်မှုတွေ ဘယ်ရောက်ကုန်ပြီလဲမသိ။
မောင်အောင်မြင်နဲ့ အဆက်အသွယ် မပြတ်ဘဲ မောင်အောင်မြင်ရဲ့ဇွဲမျိုးကို
ကောင်းစွာခံခဲ့သူ တခြား သူငယ်ချင်း တစ်ယောက်ကတော့ ပြောပါတယ်။ ဒီကောင်
မိန်းမယူတာက မမျှော်လင့်ဘဲယူတာ များတယ်တဲ့။ အားနာလို့ယူတာလည်း
ပါတယ်တဲ့။

နားလည်ဖို့ ခက်လိုက်လေလို့ဆိုရမယ်ဖြစ်ပါတယ်။

သူမဆုံးခင် နှစ်ဝက်လောက်အကြာမှာ သူနဲ့နောက်ဆုံးတွေ့ပါတယ်။
ကျွန်မတို့က အိမ်ဆောက်နေတဲ့
အချိန်။ ကျွန်မက မကျန်းမမာနဲ့၊ သူက ကျွန်မတို့မြို့က ပေးလိုက်တဲ့စာနဲ့
ပစ္စည်းများကို လူကြုံလာပေးတာပါ။

ငယ်ငယ်တုန်းကအတိုင်း ခိုင်းစရာရှိရင်ပြောဆိုတဲ့ စကားကို ပြောသွားပါသေးတယ်။
ငယ်ငယ်တုန်းက ကျွန်မတို့ အတန်းသားများရဲ့ အလိုအလျောက်ခေါင်းဆောင်
အဖြစ်ကိုရခဲ့တဲ့ မောင်အောင်မြင်ဟာ စုတ်ချာသိမ်ငယ်တဲ့ အနေအထားမှာ
ရောက်နေပါပြီ။ ဒါပေမယ့် တည်တည်ကြည်ကြည်ပုံတော့ မပျက်ပြားသေးပါဘူး။

ကျွန်မတို့လည်း အိမ်ဆောက်တဲ့အလုပ်ရော အခြားအလုပ်များကြောင့်
ဘယ်သူနဲ့မှ မတွေ့ဖြစ်ဘဲ နေရာက မောင်အောင်မြင်ရဲ့ ဇွဲမျိုးကို အခံရဆုံး
သူငယ်ချင်းနဲ့ တစ်နေ့မှာ တွေ့ပါတယ်။သူက လမ်းခုလတ်မှာ
တွေ့တော့ အရေးကြီးတဲ့ စကားတစ်ခွန်းကို အပြေးအလွှား ပြောရှာပါတယ်။
“မောင်အောင်မြင် တစ်ယောက်တော့ ဆုံးသွားပြီကွာ” တဲ့။ ကျွန်မဟာ
တော်ရဲ့သားနဲ့ အခြေခံ ကောင်းရဲ့သားနဲ့ ဘဝမှာ ဘာမှမည်မည်ရရ အစွမ်းအစ
ပြသခွင့်ရမသွားတဲ့ သူငယ်ချင်းအကြောင်းကို တခုတ်တရတွေးနေလေ့ ရှိပါတယ်။
အစွမ်းအစ ပြသဖို့မပြောနဲ့၊ မိမိဘဝကိုတောင်မှ မိမိ
ကောင်းစွာမဆောက်တည်နိုင်တာ ဘာကြောင့်လဲဆိုတဲ့ ပြဿနာကို
ကျွန်မတွေးနေမိတာ ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်ပိုင်းမှာလည်း တော်ရဲ့သားနဲ့ အသက်သာ
လူလတ်ပိုင်းရောက်လာရော ဘာမှမည်မည်ရရ မလုပ်နိုင်သူများနဲ့ ခင်မင်ရင်နှီးဖို့
အကြောင်းဆိုက်လာခဲ့ပါတယ်။ သူတို့ဘဝမှာ သူတို့ အခြေချမိအောင်

တတ်အားသမျှ ကူညီရင်းက သူတို့ချို့ယွင်းချက်ကို တဖြည်းဖြည်း သိရှိနားလည်လာရပါတယ်။

အခြေခံအားဖြင့် အညံ့သော်လည်း မအောင်မြင်တဲ့ လူများဟာ တစ်အချက်အနေနဲ့ တိကျတဲ့ ဦးတည်ချက် ကင်းမဲ့သူများ ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ သူတို့ကိုသူတို့ ဘာပဲလုပ်လုပ် အောင်မြင်နိုင်တယ်ဆိုတဲ့ မာနမျိုး ထားတတ်ကြလေတော့ အလုပ်လုပ်ရင်း အကျပ်အတည်းများနဲ့ တွေ့တဲ့အခါမှာ ဆက်မကြိုးစားတော့ဘဲ ရုတ်တရက် လမ်းကြောင်းပြောင်းတဲ့ အမှုမျိုး ပြုတတ်ကြပါတယ်။ မိမိလုပ်နေတဲ့ အလုပ်ဟာ ကြီးပွားရေးလမ်းစမရှိတဲ့ အလုပ်မျိုးဖြစ်နေလို့ အလုပ်ပြောင်းမယ်ဆိုရင်လည်း ဘယ်လို အလုပ်မျိုးကို ပြောင်းလုပ်မယ်၊ မိမိရဲ့ အားသာချက်တွေက ဘယ်လိုအားသာချက်တွေ၊ အလုပ်ပြောင်း လုပ်တဲ့အခါမှာ ရင်ဆိုင်ရမယ့် ပြဿနာများက ဘယ်လို ပြဿနာတွေ အစရှိတဲ့ အချက်အလက်များကို ကြိုတင်စဉ်းစားပြီး စီစဉ်သင့်ပါတယ်။

ကျွန်မရဲ့ သူငယ်ချင်း မောင်အောင်မြင် အလုပ်တစ်ခုက တစ်ခုကို ပြောင်းလုပ်တာဟာ ဦးတည်ချက် အတိအကျထားပြီး ပြောင်းခဲ့တာ မဟုတ်ပါဘူး။ တဒင်္ဂကြုံတွေ့ရတဲ့ ပြဿနာကို ရင်မဆိုင်တာနဲ့ ထွက်ပြေးခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ မောင်အောင်မြင်လို လူစားမျိုးတွေကို ကျွန်မထပ်ပြီး တွေ့ရပါသေးတယ်။ အသက်လေးဆယ်ကျော်လာပြီး အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ အဆင့်ရှိတဲ့ အလုပ်ကလည်း ထွက်မိပြီ။ ကိုယ့်မှာလည်း စုမိဆောင်းမိပြီးသား ဘာမှမရှိ။ ဘယ်လိုအလုပ်မျိုးကိုမဆို လုပ်နိုင်မယ်လို့ ထင်ခဲ့သော်လည်း လုပ်သမျှအလုပ်က ကိုယ်နဲ့ အဆင်မသင့် ဖြစ်နေတာနဲ့ပဲ လမ်းစပျောက်နေတဲ့ လူမျိုးကို တွေ့ရတတ်ပါတယ်။

ကျွန်မစိတ်ထင်တော့ ဦးတည်ချက်ပျောက်နေတဲ့သူဟာ အလုပ်လုပ်တဲ့နေရာမှာ ဘယ်တော့မှ တည်ငြိမ်မှု ရှိမှာ မဟုတ်ဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။ အဲသလို ဦးတည်ချက်ပျောက်နေတဲ့ သူများဟာ အလုပ်မလုပ်ဘဲနေတာလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဦးတည်ချက်မရှိတော့ လမ်းစဉ်အတိအကျချလို့မရဘူး ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ တချို့သောသူများ ကျတော့လည်း ပြောင်းပြန်ဖြစ်နေပြန်ပါတယ်။ ဦးတည်ချက်က မြင့်မြင့်မားမား ချထားပါတယ်။ အဲဒါပေမယ့် အဲဒီပန်းတိုင်ကို ငါဘယ်လိုသွားမလဲ၊ ဘယ်လမ်းကသွားမလဲဆိုတဲ့အချက်ကို လက်တွေ့ကျကျ စဉ်းစား လေ့မရှိကြပါဘူး။

အကြံကကြီးပြီး ထင်သလောက် ခရီးမပေါက်တဲ့အခါမှာတော့ အဲဒီလိုအကြံကြီးသူများဟာ စိတ်ဓာတ်ကျလွယ်တတ်ကြပြန်ပါတယ်။ စိတ်ဓာတ်ကျလာလေလေ မိမိဦးတည်ချက်နဲ့ မိမိကြားက ကွာဟချက်ကို ကြီးမားတယ်လို့ ထင်လာလေလေ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုအချိန်မျိုးမှာ သတိတရား လိုအပ်ပါတယ်။ သတိထားလိုက်တဲ့အခါမှာမှ မိမိမှားခဲ့တဲ့အချက်များကို မြင်လာမယ်ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မြန်ဆန်ဆန် သတိတရားကို လက်ကိုင်ထားနိုင်လေလေ မိမိကိုယ်ကို မြန်မြန်တည်ဆောက်နိုင်လေလေ ဖြစ်ပါတယ်။

လောကမှာ ပစ္စည်းဥစ္စာဆုံးရှုံးတာက ရင်းစားပြန်ရဖို့လွယ်ပါတယ်။ ရင်းစားထက်မကအောင် ပြန်ရှာနိုင်ဖို့လည်း လွယ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မိမိဘဝထဲက အဖိုးတန်အချိန်များ ဆုံးရှုံးတာက ရင်းစားပြန်ရဖို့ မရှိတော့ပါဘူး။ ဘာလုပ်ရမှန်း မသိဘဲ လူငယ်ဘဝဆိုတာကို ဖြုန်းပစ်လိုက်မိသူဟာ တစ်စထက်တစ်စသာ အိုလာမှာပါ။ ပြန်ပြီးပျိုသွားအောင် ဘယ်လိုမှ လုပ်လို့ မရနိုင်တော့ပါဘူး။ အဲဒါကြောင့် သတိတရားကို မြဲမြဲထားတတ်တဲ့သူဖြစ်ဖို့ လိုပါတယ်။ မိမိထားမိတဲ့ ဦးတည်ချက်ကိုရောက်အောင် သွားရမယ့်လမ်းကိုသာ သတိနဲ့

ရှာဖွေရမယ်ဖြစ်ပါတယ်။ နို့မဟုတ်ရင် မတော်မတရားတဲ့ နည်းလမ်းမှားများကို သုံးမိတတ်ပါတယ်။ မိမိသွားရမယ့်လမ်း ဒါမှမဟုတ် သုံးရမယ့်နည်းလမ်းကို သတိတရားနဲ့ ချမှတ်ပြီးပြီဆိုရင်တော့ ခြေလှမ်းတိုင်း မမှားအောင် သတိထားမိပေလိမ့်မယ်လို့ ပြောနိုင်လောက်ပါပြီ။

မိမိဘဝကို အောင်မြင်စွာတည်ဆောက်လိုသူများဟာ ဦးတည်ချက်လည်း ထားပြီးပြီ၊ လျှောက်လှမ်း ရမယ့်လမ်းကိုလည်း အတိအကျ ရွေးပြီးပြီ၊ သတိတရားကိုလည်း မလစ်စေရအောင် ထားပြီးပြီဆိုပါတော့။ အဲဒီအခါမှာ စွဲစွဲမြဲမြဲ ကြိုးစားအားထုတ်တတ်တဲ့ ဝီရိယအားပဲ လိုပါတော့တယ်။ အလုပ်မလုပ်ဘဲ နေတာလည်း အဟုတ်ဘဲနဲ့ ဦးတည်ချက်မဲ့တဲ့ ချို့ယွင်းချက်ကြောင့် ကြိုးစားသမျှ အရာမထင်တဲ့သူများ ရှိတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်းကို ကျွန်မပြောပြီးပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ ဦးတည်ချက်၊ လမ်းစဉ်နဲ့ သတိအစရှိသည်တို့ ရှိပေမယ့်လည်း ဝီရိယဆိုတဲ့ အားထုတ်မှုမရှိရင်လည်း ဘဝကို အောင်မြင်စွာ တည်ဆောက်နိုင်မယ် မဟုတ်ပါဘူး။

ဝီရိယအားဟာ ဘဝတိုးတက်ရေးအတွက် အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ တာထွက်တဲ့အချိန်တုန်းက လူတွေဟာ အတူတူပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ပန်းဝင်တဲ့အခါမှာ အားသာတဲ့သူ သက်လုံကောင်းတဲ့သူများက အရင်ပန်းဝင်ပြီး ဆုများဆွတ်ခူးတတ်ပါတယ်။ ကြိုးပွားတိုးတက်ချင်တဲ့သူများဟာ ဝီရိယထားပြီး ကြိုးစားရင်းက သိနားလည်ထားသင့်တဲ့ အကြောင်းအရာများ ရှိပါတယ်။ အဲဒီ အကြောင်းအရာများကတော့ မိမိတို့ရဲ့ ကိုယ်စွမ်းအား၊ ဉာဏ်စွမ်းအား၊ စိတ်ဓာတ်စွမ်းအားများဟာ မိမိတို့ထင်တာထက် ပိုမိုအားကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ အချက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အချို့သောသူများဟာ နည်းနည်းကလေး အားစိုက်ရတာနဲ့ အလွန်ပင်ပန်းတတ် ကြပါတယ်။ အမှန်ကတော့ ကိုယ်စွမ်းအားရော၊ စိတ်စွမ်းအား၊ ဉာဏ်စွမ်းအားရော ထင်သလောက် လွယ်လွယ်ကူကူ မကုန်ဆုံးတတ်ပါဘူး။ အရေးကြီးတာက တွန်းအားပါပဲ။ မျှော်လင့်ချက်တွေ တဝေဝေနဲ့ နေတတ်တဲ့သူများဟာ မောတယ်ပန်းတယ် သဘောမထားဘဲ အလုပ်ကို များစွာလုပ်နိုင်စွမ်း ရှိကြပါတယ်။ မျှော်လင့်ချက်တွေလို့ ဆိုတဲ့အခါမှာလည်း တခြားသူကပေးအပ်တဲ့ မျှော်လင့်ချက်တွေမဟုတ်ဘဲ မိမိဘဝမှာ မိမိချမှတ်ထားတဲ့ ဦးတည်ချက်နဲ့ဆိုင်တဲ့ မျှော်လင့်ချက်များသာ ဖြစ်သင့်ပါတယ်။ သူတစ်ထူးကံက မျှော်လင့်ချက်များဟာ သူတစ်ထူးရဲ့ ပစ္စက္ခအခြေအနေအရပ်ရပ်နဲ့ ဆိုင်ပါတယ်။ မိမိဘာသာထားအပ်တဲ့ မျှော်လင့်ချက်ကသာ တကယ့် မျှော်လင့်ချက်ဖြစ်ပါတယ်။ ဝီရိယအားကို ဖြစ်စေတယ် အကြောင်းတစ်ခုလည်း ရှိပါသေးတယ်။ အဲဒါကတော့ တာဝန်ဖြစ်ပါတယ်။ လူဖြစ်လာမှတော့ တာဝန်ကိုယ်စီ ရှိကြစမြဲပါပဲ။ မိမိဘာသာဆိုရင် စိတ်ပျက်အားလျော့ခြင်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်လာမယ်။ ညောင်းညာ့ကိုက်ခဲ လိုက်တာဆိုပြီး နားချင်စိတ်လည်း ပေါ်ပေါက်ချင်ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မိမိထမ်းဆောင်ရမယ့် တာဝန်ဝတ္တရားများကို သတိထားလိုက်မိရင် နှလုံးသွင်းလိုက်မိရင် အားက ပြန်ပြီးပြည့်လာတတ်ပါတယ်။ စိတ်ဓာတ်ကျစရာ၊ အားငယ်စရာအခြေအနေကိုလည်း မိမိအစွမ်းအစကို ပြသဖို့ စိမ်ခေါ်ခံရခြင်းတစ်မျိုး ဖြစ်တယ်လို့ သတ်မှတ်လိုက်ရင် အားကပြန်ပြည့်လာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးမျိုးသော အခြေအနေများနဲ့ ရင်ဆိုင်ရတဲ့အခါမှာ ကျော်လွှားဖို့ရာ အဖော်ကောင်းအဖြစ် သုံးစရာကတော့ မိမိရဲ့ ကိုယ်ပိုင် စိတ်စွမ်းအင်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ လူတစ်ဦးချင်း မိမိရဲ့စိတ်စွမ်းအင်ကို ပြည့်ဝအောင် ကြံဆောင်ဖို့ရာ မခက်လှပါဘူး။ ပထမအချက်က မိမိကိုယ်ကို ပြဋ္ဌာန်းချက်များ မိမိဘာသာပေးခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ မိမိရဲ့ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို မိမိပြည့်မီအောင် လိုက်နာခြင်းအားဖြင့် စိတ်ဓာတ်အင်အား ပိုမိုပြည့်ဝလာနိုင်ပါတယ်။ ဥပမာဆိုပါတော့။ မိမိလုပ်နေတဲ့

အလုပ်မှာ အတိုက်အခိုက်တွေများလာတဲ့အခါ ၊ မှန်းထားသလောက် မအောင်မြင်တဲ့အခါ စိတ်ဓာတ်မကျနဲ့၊ အတိုက်အခိုက်တွေကို ကျော်လွှားဖို့ တခြားမှာ အားကိုးစရာမရှာနဲ့၊ ကိုယ့်အလုပ်ကိုသာ သမာဓိတည်တည်နဲ့ ကြိုးစားပြီးလုပ်၊ အောင်ကို အောင်ရမယ်လို့ မိမိဘာသာ အားပေးစကားပြောပါ။ မိမိကိုယ်ကို ဆောက်တည်ပါ။

တုန့်လုပ်စိတ်တွေ တစ်စထက်တစ်စ ပါးလျားလာပါလိမ့်မယ်။ အရေးကြီးတာက မိမိကိုယ်မိမိ နိုင်အောင်ထိန်းဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ မိမိဘာသာ ထိန်းပြီးတဲ့အခါမှာ ဒီလောက်လုပ်တာနဲ့ မအောင်မြင်သေးရင် ဒါထက် ပိုလုပ်ကြတာပေါ့လို့ အားပေးပါ။ လုပ်ရမယ့်အလုပ်ပမာဏကို မိမိဘာသာမိမိ ပြဋ္ဌာန်းလိုက်ပါ။ မိမိဘာသာမိမိ အလုပ်ကို ပြဋ္ဌာန်းတော့မယ့် အကြိမ်မှာ အကြိမ်ကြိမ် ချိန်ဆပါ။ ပြဋ္ဌာန်းပြီးရင် မပြင်ဆင်တော့ဘဲ မဆုတ်မနစ်သာ မှန်မှန်ကြိုး ကြိုးစားပြီးလုပ်ပါ။ အဘယ်အရာမဆို အလုပ်လုပ်ရင်း တိုးတက်လာမှာ သေချာပါတယ်။

ကျွန်မ ဒီတစ်ခါ တင်ပြတာတွေဟာ သဘောတရားတွေများ များနေမလားလို့ စိုးရိမ်မိပါသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် ပြန်ပြီးစဉ်းစားစရာ ဥပမာအဖြစ် မောင်အောင်မြင်ဆိုတဲ့ တကယ့်ဘဝထဲက ဇာတ်ကောင်ကို ကျွန်မပေးထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ မောင်အောင်မြင်ဆိုတဲ့ အမည်နာမနဲ့ ဆန့်ကျင်စွာ ဆုံးရှုံးသွားရသူ ကျွန်မရဲ့ သူငယ်ချင်းဟာ ဦးတည်ချက်မဲ့စွာ သတိမေ့လျော့စွာနဲ့ ဘဝမှာ ရေစုန်မျောနေခဲ့သူဖြစ်တယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့် အဲသလိုပြောရသလဲဆိုတော့ သူ့ရဲ့ အတိမာနာကို ထိခိုက်လာတဲ့အခါတိုင်း ဒါမှမဟုတ် ပြီးငွေ့စိတ်ပေါ်ပေါက်လာတဲ့အခါတိုင်း အတွေးအတောမရှိ အလုပ်တွေ ပြောင်းလဲနေခဲ့လို့ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ဆုံးမှာတော့ အသက်အရွယ်ကြောင့် ပြင်ပက အရပ်ရပ်သော အခြေအနေတွေကြောင့် မှန်းချက်နဲ့ နှမ်းထွက်မကိုက်ပဲ ဘဝဆုံးသွားတာပါပဲ။

ဒီဆောင်းပါးမှာ နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ ပြောလိုတာကတော့ ဘဝကို အောင်မြင်စွာ တည်ဆောက်လိုသူဟာ အလုပ်ကို လုပ်တယ်ဆိုရုံသာလုပ်တဲ့သူ မဖြစ်သင့်ပါဘူး။ ဦးတည်ချက်၊ သတိနဲ့ ဝီရိယတို့ကို ပြည့်ဝစွာ ထားဖို့လိုပါတယ်ဆိုတဲ့ အချက်များ ဖြစ်ပါတယ်။

အပိုင်း(၅)

“အလုပ်နဲ့ ဘဝကိုတည်ဆောက်ခြင်း”ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ ဆောင်းပါးများကို ဆက်တိုက်ရေးသားရာမှာ ဦးတည်ချက် အတိအကျတစ်ခု ရှိပါတယ်။ အဲဒီဦးတည်ချက်ကတော့ အောင်မြင်ချင်တဲ့လူငယ်များကို တစ်နည်းမဟုတ်တစ်နည်းနဲ့ ကူညီနိုင်ဖို့အတွက် ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်နေ့ကျရင်တော့ ဒီဆောင်းပါးများကို စုပြီး စာအုပ်တစ်အုပ်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားရဦးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို စာတစ်အုပ်ဖြစ်အောင်ရေးဖို့အတွက် ဆရာတော် ဦးဇောတိကက တိုက်တွန်းတော်မူဖူးပါတယ်။ စာတစ်အုပ်ဖြစ်အောင် အစအဆုံးထိုင်ရေးတာ တစ်ဆက်တည်းရေးတာ မဟုတ်တဲ့အတွက် ဆောင်းပါးတစ်ခုမှာ အကြောင်းအရာတစ်ခု ဖြစ်နေမှာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် စုပြီးဖတ်ရင်လည်း အကြောင်းအရာများဟာ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ဆက်စပ်မှုရှိနေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ဆောင်းပါးမှာ စာရေးသူရဲ့ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ မိမိကိုယ်ကို မဆောက်တည်တဲ့သူ၊ အလုပ်လုပ်တဲ့နေရာမှာ

သမာဓိတရား မထားနိုင်တဲ့သူဟာ ဘယ်လောက်ပင် တော်သူဖြစ်ပါစေ၊ အချိန်သာကုန်လို့ လူသက်တမ်းသာ ရင့်ရော်လာမယ်။ သူ့အနေနဲ့ ထောက်ရာတည်ရာ ရနိုင်မယ်မဟုတ်ဘူးဆိုတာ တင်ပြခဲ့ပြီးပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဆောင်းပါးမှာတော့ အစပိုင်းမှာ သီလနဲ့စပ်ပြီး ပြောချင်ပါတယ်။ သီလနဲ့စပ်မယ်လို့ ဆိုလိုက်တာနဲ့ ဘုရားအကြောင်း၊ တရားအကြောင်းလို့ ထင်ကြပါလိမ့်မယ်။ ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လူအချို့တွေထင်ကြသလို နောက်ဘဝအတွက် စောင့်အပ်တဲ့ သီလမဟုတ်ပါဘူး။ သီလဆိုတာ စောင့်ထိန်းတာနဲ့ တပြိုင်နက်တည်း ကောင်းသောအကျိုးကိုဆောင်ပါတယ်။

အလုပ်လုပ်တဲ့နေရာမှာလည်း သီလတရားဟာ အရေးကြီးပါတယ်။

အလုပ်လို့ဆိုတဲ့နေရာမှာ ဘယ်လိုအလုပ်ဖြစ်ဖြစ် ချမ်းသာရင်ပြီးရောလို့ ရောချလိုက်လို့မရပါဘူး။ ကောင်းမြတ်သောအလုပ်၊ သန့်စင်သောအလုပ်၊ လူသူအများကို စိတ်၏ဆင်းရဲခြင်း၊ ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်းများ မဖြစ်ပွားစေဘဲ ကောင်းကျိုးချမ်းသာများကိုသာ ဝေမျှနိုင်တဲ့အလုပ်ကိုသာ လုပ်သင့်ပါတယ်။ မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာဆောက်တည်ချင်တဲ့သူ၊ အဓိပ္ပာယ်ရှိတဲ့ဘဝ ၊ အဖိုးတန်ဘဝ၊ အကျိုးအမြတ်များကို ဆောင်တဲ့ ဘဝကို တည်ဆောက်ချင်တဲ့သူအနေနဲ့ မိမိပတ်ဝန်းကျင်ကို လေ့လာနေသင့်ပါတယ်။ ပထမတော့ အလုပ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး စိတ်မကျေနပ်စရာ အများကြီးတွေ့လာနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး တင်ပြပါမယ်။

လောကမှာ အကြောင်းနဲ့အကျိုး ဆက်စပ်မှုဆိုတာ ရှိပါတယ်။ ကောင်းသောအကြောင်းကံ (အလုပ်)များ အရင်းတည်ထားရင် ကောင်းသောအကျိုးကို ရနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီအချက်များကို သိပ္ပံနည်းအရရော ဝိဇ္ဇာနည်းအရပါ သက်သေပြနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သတိထားရမယ့်အချက် ရှိနေပြန်ပါတယ်။

အဲဒီအချက်ကတော့ အကြောင်းတစ်ခုတည်းနဲ့ အကျိုးရဖို့ မသေချာတဲ့ အချက်ဖြစ်ပါတယ်။ သဘောတရားများကို ပြောနေတာနဲ့ ပြောလက်စအကြောင်း မျက်ခြေပြတ်သွားမှာ စိုးရပါသေးတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကို သတိထားပြီး လေ့လာရင်းက စိတ်မကျေနပ်စရာတွေ တွေ့နိုင်တယ်ဆိုတာက ဒီလိုပါ။ အခုလို ဆုတ်ကပ်မှာ မကောင်းတဲ့အလုပ်တွေနဲ့ ကြီးပွားနေတဲ့သူများကို ထင်ထင်ရှားရှားတွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ပြောပလောက်တဲ့ ဦးရေနဲ့လည်း တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ငယ်ရွယ်သူများအနေနဲ့ သူတို့ကတော့ မကောင်းတဲ့ အလုပ်တွေနဲ့ ကြီးပွားနေလိုက်ကြတာ။ သူများတကာတွေကတော့ သူတို့ကြောင့် ဒုက္ခရောက်နေကြရတယ်။ ဒါဟာ မတရားဘူး။ ဒီလိုမတရားမှုတွေ ရှင်သန်ခွင့်ရနေတယ်ဆိုကတည်းက လောကကြီးဟာ တရားတဲ့လောကကြီး မဟုတ်ဘူး။ ကောင်းရာကောင်းကြောင်းတွေ လုပ်နေလို့ကော အကျိုးထူးပါ့မလား။ ငါလည်းကြီးပွားအောင် သူတို့လိုပဲ လုပ်ရကောင်းမလား စတဲ့အတွေးမှား အကြံမှားတွေ ပေါ်တတ်ပါတယ်။ အဲဒီလို အတွေးမှား ၊ အကြံမှားတွေ ပေါ်တတ်တယ်လို့ သေသေချာချာပြောနိုင်တာက စာရေးသူကိုယ်တိုင် ငယ်စဉ်အခါက အသလိုပဲ သည်းမခံနိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့လို့ပါပဲ။ ကြီးလာတော့တောင် အဲဒီလိုစိတ်တွေ အပေါ်အောင် ကြိုးစားနေရပါသေးတယ်။

တကယ်တော့ အကျိုးဆက်တစ်ခုဟာ အကြောင်းတစ်ခုထဲတွင် အခြေခံတယ်လို့မှတ်လို့မရပါဘူး။ မမြင်နိုင်သော၊ မသိနိုင်သော အကြောင်းများလည်း ရှိနေတတ်ပါတယ်။ ဆိုပါတော့။ မကောင်းမှုနဲ့ အသက်မွေးနေတဲ့သူ၊ မတရားမှုတွေ အများကြီးလုပ်ပြီး ချမ်းသာနေတဲ့သူ။ သူ့မှာ

အတိတ်ကာလက ကောင်းမှုရဲ့ အရှိန်အဟုန်ရှိနေသေးလို့ အချပြနေတဲ့
မကောင်းမှုများဟာ အကျိုးမပေးသေးတာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ပြီးတော့
ခေတ်အခြေအနေကလည်း သူမကောင်းမှုပြုနေတာကို ချက်ချင်း အပြစ်
မပေးသေးတဲ့ အချိန်လည်း ဖြစ်နေနိုင်သေးတာပါပဲ။ မြန်မာစကားတစ်ခုရှိပါတယ်။
“မျက်မှူး တစ်ထောက် မကြည့်နဲ့။ မျက်စိတစ်ဆုံး ကြည့်ပါ” ဆိုတဲ့စကား
ဖြစ်ပါတယ်။ ကြီးပွားတိုးတက် နေတဲ့သူများကို ကြည့်တဲ့အခါမှာ
ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လေ့လာကြည့်ရဖို့ လိုပါတယ်။ အရှည်ကို မျှော်ကြည့်ဖို့လည်း
လိုပါတယ်။ အဲဒီအခါမှာ သီလဆိုတဲ့ စင်ကြယ်အောင်စောင့်ထိန်းတဲ့တရားကို
လက်ကိုင်မထားတဲ့သူ၊ အဲဒီလို လက်ကိုင်မထားလို့ပဲ သူတစ်ပါးတွေကို
ဒုက္ခအများကြီးပေးတဲ့သူများ ရရှိတဲ့မကောင်းကျိုးများကို မြင်ရတွေ့ရမယ်
ဖြစ်ပါတယ်။ ဓမ္မပဒတရားတော်ထဲမှာ လေ့လာဖတ်ရှုရတဲ့ “ညစ်ပြီးကာစ နွားနို့ဟာ
ချက်ချင်းချဉ်မသွားဘဲ အချိန်တန်တဲ့အခါမှ ချဉ်သွားတတ်တဲ့ ဥပမာလို”
မဟုတ်တဲ့အလုပ်နဲ့ ကြီးပွားတဲ့သူဟာ မကောင်းတဲ့အကျိုးနဲ့
တိုးကိုတိုးရတတ်တယ်ဆိုတာ မြင်ရတွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

အဲသလို မကောင်းတဲ့သူများ မကောင်းကျိုးရတာကို မြင်ပြီး
ဝမ်းမသာသင့်ပါဘူး။ ဝမ်းသာလိုက်ရင်
ကိုယ့်သီလ ပျက်မှာပါပဲ။ အဲဒီလို မကောင်းကျိုးကို ခံစားရတဲ့
မကောင်းသောသူများကို မြင်ရတဲ့အခါမှာ မိမိတို့ကိုယ်ကို သတိပေးဖို့လိုပါတယ်။
သူတို့လမ်းကို မလိုက်ဖို့နဲ့ မိမိတို့စောင့်ထိန်းထားတဲ့ သီလတရားကို မြဲဖို့ပဲ
ဖြစ်ပါတယ်။ ကောင်းတာကို လုပ်နေပေမယ့် ကောင်းကျိုးမရဘဲ
မကောင်းကျိုးရနေတဲ့သူများကို တွေ့ရင် သူတို့အနေနဲ့ အဲဒီလိုလောကဓံကို
ဘယ်လိုကြုံကြုံခံသလဲဆိုတာကို လေ့လာနိုင်ပါတယ်။ သီလမြဲတဲ့သူများဟာ
သတ္တိရှိတတ်ကြပါတယ်။ သူတို့ဟာ အကြီးအကျယ်တုန်လှုပ်ပြီး ဘာလုပ်ရ
ကောင်းမှန်းမသိ မဖြစ်တတ်ကြပါဘူး။ မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာဆောက်တည်
တတ်ကြပါတယ်။ အသင့်အတင့်လည်း နှလုံးသွင်းတတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီလိုဆိုတော့
သီလမပျက်တော့ဘူးပေါ့။ “ငါတို့က မှန်တာလုပ်နေတာပဲ။ သူတို့က
မမှန်တာလုပ်နေပြီး အောင်မြင်နေတာ မတရားဘူး” ဆိုပြီး သူများအကျိုးကို
ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်း ကြံစည်ပြောဆိုခြင်းလည်း ပြုကြမှာ မဟုတ်ပါဘူး။
အဲဒီတော့ စင်ကြယ်တာပေါ့။

အဲဒီလို လူမျိုးဟာ အချိန်အခါအခြေအနေမပေးသေးလို့၊ အတိတ်ကံက
ကောင်းတဲ့အကျိုးကို ပေးချိန် မတန်သေးလို့သာ မအောင်မြင်ချင်နေမှာပါ။
အောင်မြင်ပြီဆိုတော့လည်း အလွန်တင့်တောင့်တင့်တယ် ရှိပါတယ်။
အလုပ်ကို အရင်းတည့်ပြီး အောင်မြင်တဲ့ဘဝကို တည်ဆောက်ချင်တဲ့သူဟာ
အခုနပြောခဲ့သလို ပတ်ဝန်းကျင်ကိုလည်း သတိနဲ့ လေ့လာပါလို့ဆိုတဲ့နေရာမှာ
အလုပ်လုပ်ရင်းလေ့လာပါလို့ ပြောတာ ဖြစ်ပါတယ်။ တချို့က
လေ့လာတာလွန်နေတတ်ပါတယ်။ အလေ့လာလွန်တဲ့သူများဟာ လက်တွေ့နည်းပြီး
သဘောတရားများနေတတ်တာကြောင့် အလုပ်ဖြစ်တာ နည်းနေတတ်ပါတယ်။
အလုပ်နဲ့ သဘောတရား ဒွန်တွဲနေတာ ကောင်းပါတယ်။ ကဲ.....
ဆက်လက်တင်ပြပါမယ်။ ကောင်းသောအလုပ်ကို လုပ်သူများအနေနဲ့
ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို ရနေတာကိုမြင်ရင် ဝမ်းသာပီတိဖြစ်လိုက်ပါ။
သူတို့ထံကလည်း နည်းနာနိဿယ များကို ယူနိုင်ဖို့ လေ့လာသင့်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်
.....ပုံတူကူးမချဖို့ သတိထားရမယ် ဖြစ်ပါတယ်။ များသောအားဖြင့်
ကြီးပွားသွားတဲ့သူများကို ပုံတူကူးချတာမျိုး၊ ပုံတူလုပ်ငန်းဆိုတော့ ဖောက်သည်
လုရတာမျိုး စသည်ဖြင့် သူလည်းမကောင်း၊ ကိုယ့်အတွက်လည်း

မှန်းခြေမကွက်တဲ့ အဖြစ်မျိုးနဲ့ တိုးရတတ်ပါတယ်။ ဖြစ်သင့်တာကတော့ ပတ်ဝန်းကျင် ခေတ်ကာလအခြေအနေ၊ မိမိရဲ့ အစွမ်းအစ အစရှိတဲ့အချက်အလက်တွေ အပါအဝင် စဉ်းစားစရာ စီစဉ်စရာရှိတာတွေကို တစ်ပါတည်း စဉ်းစားစီစဉ် လိုက်နိုင်ရင် အလုပ်စကတည်းက တည်ငြိမ်ပြီး လူခြေရနိုင်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ သီလနဲ့စပ်လျဉ်းတဲ့ ကိစ္စတစ်ခုကို ပြောပြလိုပါတယ်။ သီလစောင့်ထိန်းတယ်လို့ ဆိုတဲ့နေရာမှာ မိမိကြောင့် သူတစ်ပါးမှာ စိတ်ဆင်းရဲ ကိုယ်ဆင်းရဲမဖြစ်စေအောင် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ထိန်းတာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုစောင့်ထိန်းတဲ့သူဟာ ကံအကြောင်းမလှတဲ့အခါမှာ ဆိုးတဲ့သူများနဲ့ ဆုံရ၊ ကြုံရပေမယ့်လို့ ပြုထားတဲ့ ကောင်းမြတ်သောကံကြောင့် ကောင်းတဲ့သူများနဲ့ ဆုံကြဖို့ အကြောင်းများ ပါတယ်။ ကိုယ်စိတ်နှလုံး ချမ်းသာပါတယ်။ ရုပ်ရည်ကြည်လင်ပါတယ်။ ဂုဏ်သတင်း အကျော်အစောလည်း ရှိတတ်ပါတယ်။ အဲဒီလို အရည်အချင်းများနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့သူတွေကို ကြည့်ပါ။ သူတို့ဟာ လူတွေနဲ့ဆက်ဆံတဲ့အခါမှာ ကိုယ်ချင်းစာတရားနဲ့ ဆက်ဆံတတ်ပါတယ်။ ရိုးရိုးပြောရမယ်ဆိုရင် သူတို့ဟာ လူကို လူလိုမြင်တတ်ကြတယ်လို့ ဆိုရပါမယ်။ လူကို လူလိုမြင်တတ်ကြတဲ့သူများဟာ အမြင့်မှာနေတဲ့ သူဖြစ်ပါစေ၊ မိမိထက် နိမ့်တဲ့သူများကို မနိမ့်တတ်ကြပါဘူး။ မိမိထက် အဆင့်နိမ့်တဲ့သူများအပေါ်မှာ ကရုဏာတရားထားပြီး လေးလေးစားစား အရေးတယူ ဆက်ဆံလေ့ရှိပါတယ်။ ကရုဏာတရားထားတာနဲ့ လေးစားတာနဲ့ ဘယ်လိုဆက်ဆံသလဲလို့ မေးစရာရှိပါတယ်။ မိမိထက် အဆင့်နိမ့်တဲ့သူများဟာ မိမိကို ကြောက်ရွံ့နေမှာ အားငယ်နေမှာကို သနားတဲ့စိတ်နဲ့ ကရုဏာစိတ်နဲ့ပေါ့လေ။ မိမိက တလေးတစား ဆက်ဆံတဲ့အခါမှာ တစ်ဖက်သားများ အားတက်လာနိုင်တဲ့ အကျိုးကို မျှော်ကိုးပြီး ဆက်ဆံတာကို ပြောချင်တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ စာရေးသူ တွေ့ကြုံဆက်ဆံဖူးသူတွေထဲက ဥပမာပြစရာတွေကို သတိရမိပါတယ်။ တချို့သောသူများဟာ ရာထူးတွေ စည်းစိမ်တွေ ရှိနေစဉ်အခါမှာ လူအများအပေါ် မောက်မာတတ်ပါတယ်။ အနိုင်ကျင့်တတ်ကြပါတယ်။ အကောက်ကြံတတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီလိုလူမျိုးများဟာ သီလမရှိသောသူများ ဖြစ်ပါတယ်။ အတိတ်ကံကောင်းဆိုတဲ့ မျိုးစေ့ကို ပြုတ်စားနေကြသူများလို့လည်း ဆိုနိုင်ပါတယ်။ သူတို့ခံစားစံစားနေကြတာဟာ ညစ်ပြီးကာစ နွားနို့ မချဉ်သေးတဲ့ အဖြစ်မျိုးပါပဲ။

အဲဒီလိုလူမျိုးများအနေနဲ့ ရာထူးက လျှော့ကျတာတောင် မဟုတ်သေးဘဲ တစ်နေရာကို ပြောင်းရတော့မယ်လို့ ဆိုတာနဲ့ မူလက ခစားထမ်းရွက်နေကြသူများရဲ့ မသိမသာရော သိသိသာသာရော ရှောင်ဖယ်မှုများကို ခံစားရတတ်ပါတယ်။ ရာထူးကလျှော့ကျရင် အငြိမ်းစားယူရရင်တော့ ပြောမနေပါနဲ့တော့။

ရှေ့ကိုရောက်လာတာတောင်မှ မခေါ်မပြောဘဲနေတာကို ခံစားကြရမှာပါပဲ။ အဲဒီလိုလူမျိုးနဲ့ ပြောင်းပြန် လူမျိုးတွေကိုလည်း တွေ့ကြရပါတယ်။ ရာထူး ဘယ်လောက်ပဲ မြင့်မြင့် ပညာအရာ ဘယ်လောက်ပဲ ကြီးကြီး သူတစ်ထူးကို မနိမ့်မချ ကြည်ကြည်သာသာ ဆက်ဆံတဲ့သူ၊ အနိမ့်ကလူ အမြင့်ကိုတက်လာနိုင်အောင် လက်ကမ်းကြိုဆိုတဲ့သူ အားပေးတဲ့သူများကို စာရေးသူရဲ့ ဘဝမှာ တွေ့ခဲ့ရဖူးပါတယ်။ ဘယ်လောက်ပင် ငယ်သူဖြစ်ပါစေ အဲဒီလိုလူကြီးမျိုးတွေက နေရာပေးတတ်ကြပါတယ်။ အလုပ်ခွင်မှာလည်း အဆင်ပြေ ချောမွေ့ပြီး ဤအဲဒီလိုလူကြီးမျိုး တစ်နေရာကို ပြောင်းရတော့မယ်လို့ဆိုရင် နှမြောတသ ဖြစ်ကြရပါတယ်။

အကြောင်းအားလျော်စွာ အငြိမ်းစားပဲ ယူရယူရ (အလုပ်က နုတ်ပယ်ခြင်းပဲ ခံရခံရ) သူ့ရဲ့ ကောင်းကွက်များကြောင့် လူအများက သူ့ကို မထေမဲ့မြင် ပြုကြမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ စန္ဒကူးနဲ့ဟာ အလွန်သင်းပျံ့ပါတယ်။ အင်မတန်နက်တဲ့တောထဲမှာပဲ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် စန္ဒကူးကို လူများတွေ့အောင် ရှာကြသလိုပါပဲ။ အဲဒီလိုလူကြီးများ ဘယ်လိုနေရာမျိုးမှာနေနေ၊ လူတွေက လိုက်ကြမှာပါပဲ။ ဂုဏ်ပကာသန မရှိဘဲ ဆင်းရဲနေလည်း အထင်အမြင်သေးကြမယ် မဟုတ်ပါဘူး။ ပူဇော်ကြမှာပါပဲ။ အလုပ်နဲ့ဘဝကို တည်ဆောက်ခြင်းအကြောင်းကို ပြောတဲ့ နေရာမှာ သီလစောင့်ရမယ်၊ ဆုံကြုံကြုံ ကြတဲ့သူများကို စိတ်ရောကိုယ်ပါ ဝေဒနာမခံစားရအောင် ဒုက္ခမရောက်အောင် စောင့်ထိန်းရမယ်ဆိုတာတွေကို တင်ပြခဲ့ပြီးပါပြီ။ အဲဒီလိုတင်ပြချက်တွေကို အဆက်အစပ်မရှိဘူးလို့ ထင်ကြမယ် မဟုတ်ဘူးလို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လူဆိုတာ တစ်ယောက်ချင်း နှစ်ယောက်ချင်း နေလို့မဖြစ်ပါဘူး။ ငါတို့မိသားစုမှ ငါတို့မိသားစုလို့ နေလို့မဖြစ်ပါဘူး။ အစုအစည်းနဲ့ နေကြရတာပါ။

အဲဒီတော့ ဘဝကို အောင်အောင်မြင်မြင် တည်ဆောက်ချင်တဲ့သူဟာ အများနဲ့ အဆင်ပြေပြေ ဆက်ဆံနိုင်တဲ့သူ ဖြစ်ရပါမယ်။ အဲဒီလိုဆက်ဆံတဲ့နေရာမှာ မေတ္တာကိုသာ ကရုဏာကိုသာ အားကိုးရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ မေတ္တာစစ် မေတ္တာမှန် ကရုဏာစစ် ကရုဏာမှန်ဖြစ်ဖို့ဆိုတာကတော့ သီလကို အားကိုးအားထား ပြုရမှာပါပဲ။ တစ်ခုတော့ ပြောစရာရှိနေပြန်ပါတယ်။ လူအများနဲ့ အဆင်ပြေပြေ ဆက်ဆံနိုင်ဖို့ လူအများရဲ့ နှစ်လိုကြည်ညိုမှုကို ရနိုင်ဖို့ဆိုတာ အလွန်ခက်ခဲတဲ့ကိစ္စပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အများက မိမိကို သဘောကျအောင် မိမိက အများသဘောကျကို လိုက်ပြီး လုပ်နေဖို့ကိစ္စဟာ မဖြစ်နိုင်တဲ့ကိစ္စတစ်ရပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လူတွေဟာ အကျိုးပေးချင်း မတူကြပါဘူး။ အယူအဆချင်း မတူကြပါဘူး။ အဲဒီတော့ အစဉ်သဖြင့် အဆင်ပြေနေဖို့ဆိုတာကတော့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ အဲဒါကြောင့် မိမိဘက်က သီလကိုသာ လုံခြုံအောင်စောင့်ပါ။ မိမိကြောင့် သူတစ်ပါးမှာ စိတ်ရောကိုယ်ပါ မဆင်းရဲပါစေနဲ့။ လူကို လူလိုပဲ မြင်ပါ။ မိမိဘက်က ဘာတွေပေးနိုင်မလဲဆိုတာကိုသာ အရင်စဉ်းစားပါ။ အဲသလိုဆိုရင် စိတ်ပျော်ရွှင်လာပါလိမ့်မယ်။ တည်ငြိမ်အေးချမ်းလာပါလိမ့်မယ်။ မိမိကို နားလည်သဘောပေါက်တဲ့ သူတွေ များလာပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ ဘဝမှာ အောင်မြင်မှုများနဲ့ ဆက်တိုက်ကြုံလာပါလိမ့်မယ်။ ဒါဟာကောင်းသော အလုပ်နဲ့ ဘဝကို တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ နည်းတစ်မျိုး ဖြစ်ပါတယ်။

အပိုင်း(၆)

ကျွန်မတို့ငယ်ငယ်တုန်းက မိဘဆရာသမားများ ဆုံးမလေ့ရှိတဲ့ စကားက ဒီလိုပါ။ “ရိုးရိုးကျင့် မြင့်မြင့်ကြ မှန်မှန်လုပ်” ပါတဲ့။ ရည်မှန်းချက်ကို မြင့်မြင့်မားမား ထားခိုင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဖြတ်လမ်းက မလိုက်ခိုင်းပါဘူး။ ရိုးရိုးသားသားပဲ ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်စေဖို့ ပြောပါတယ်။ ပြီးတော့ အလုပ်လုပ်တဲ့နေရာမှာ မှန်မှန်ကန်ကန်လုပ်ဖို့လည်း ပြောပါတယ်။ မှန်မှန်လုပ်ဆိုတဲ့နေရာမှာ မှန်မှန်ကန်ကန်လုပ်ဖို့လိုသလို အမြဲတစေ အလုပ်ကို ကြိုးစားလုပ်ဖို့လည်း ပါပါတယ်။ အဲဒီလောက်ကောင်းတဲ့ အကြံပေးစကား ဆုံးမစကားများကို ကြားနာနေရာက ကျွန်မ အလုပ်ခွင်ကို ဝင်လာကာစ (အနှစ်ကတော့ သုံးဆယ်ရှိသွားပြီပေါ့လေ) အဲ.... ကျွန်မအလုပ်ခွင်ကို ဝင်လာကာစမှာ စကားတစ်ခွန်းကို ကြားလိုက်ရတာ အလွန်ကို နားထဲမှာ နာသာခံခက်ကြီး

ဖြစ်သွားပါတယ်။ “မရှိလို့လုပ်စားတာ ဖြည်းဖြည်းပေါ့” တဲ့။ ဘာပြောချင်မှန်းလည်း မသိ၊ ဘာစကားကြီးမှန်းလည်း မသိပါဘူး။ အလုပ်လုပ်စားတဲ့ နေရာမှာ မရှိလို့လည်းလုပ်စားရသေးတယ်။ ဖြည်းဖြည်းလည်း လုပ်ရဦးမယ်ဆိုရင်တော့ မလွယ်ဘူးလို့ပဲ ပြောရပါမယ်။

ဘာပဲပြောပြော အဲဒီစကားထဲမှာ အလွန်ချို့ယွင်းနေတဲ့ အချက်တစ်ခု ပါပါတယ်။ ဘာချို့ယွင်း နေတာလဲဆိုတော့ “စိတ်အားထက်သန်ခြင်း”ဆိုတဲ့သဘော ချို့ယွင်းနေတာ ဖြစ်ပါတယ်။ စိတ်အား ထက်ထက်သန်သန်နဲ့ အလုပ်လုပ်နေတဲ့သူဟာ အဓိပ္ပာယ်ရှိတဲ့အလုပ်ဆိုရင် ဘယ်လိုအလုပ်မျိုးပဲ ဖြစ်ပါစေ၊ ကြိုးကြိုးစားစား အားနဲ့မာန်နဲ့ လုပ်မှာပါပဲ။ အဲဒီလို ကြိုးကြိုးစားစား အားနဲ့မာန်နဲ့ အလုပ်လုပ်နေတဲ့ အတွက် သူ့မှာ ထူးပြီးတော့ ပင်ပန်းမှာလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ စိတ်အားထက်သန်ခြင်းဆိုတဲ့ တွန်းအားက သူ့မှာ ရှိနေပြီ ဖြစ်လို့ပါပဲ။ စိတ်အားထက်သန်ခြင်းနဲ့ အလုပ်လုပ်ရမယ်ဆိုတဲ့ နေရာမှာ အလွန်အမင်း ပျာယာခတ်နေဖို့ လောဘကြီးနေဖို့ မလိုပါဘူး။ အဲဒီသဘောကို မဆိုလိုပါဘူး။

အလုပ်လုပ်တဲ့နေရာမှာ ဖိဖိစီးစီးနဲ့ စိတ်တက်ကြွပျော်ရွှင်စွာ အလုပ်လုပ်ဖို့ နေဖို့စားဖို့ပဲ လိုပါတယ်။ လူ့ဘဝကို စိတ်မပါ လက်မပါ ပျင်းတိပျင်းရွံ့နဲ့နေကြည့်ပါလား။ ဘာအဓိပ္ပာယ်မှလည်း ရှိလာမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ပကတိ ပျင်းရွံ့ငြီးငွေ့စရာတွေကိုချည်း မြင်နေရမှာပါပဲ။ ဒါက တရားရတာမဟုတ်ပါဘူး။ စိတ်ဓာတ်ကျတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မ ဒီဆောင်းပါးမှာ ဆွေးနွေးလိုတာက ဘဝက အနှစ်ကို မိမိရဲ့ စိတ်အားထက်သန်ခြင်းနဲ့ရင်းပြီး ထုတ်ယူဖို့ ကိစ္စပါပဲ။ လူ့ဘဝကို ရလာပြီလို့ ဆိုကတည်းက အတိတ်ကံကောင်းရှိနေလို့ပါပဲ။ အတိတ်ကံကောင်းကြောင့် လူ့ဘဝကို ရလာပြီလို့ဆိုတဲ့အခါမှာ ပိုပြီး အကျိုးပေးသန်တဲ့သူနဲ့ အကျိုးပေးနည်းတဲ့သူဆိုတာကတော့ ကွာပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အကျိုးပေး သန်တဲ့သူမှာ စိတ်အားထက်သန်မှု နည်းပါးခဲ့ရင် အလုပ်မကြိုးစားခဲ့ရင် သူ့အကျိုးပေးတွေဟာ လျော့ပါးသွားမှာပါပဲ။ ပျောက်ပျက်တောင်မှ သွားနိုင်ပါသေးတယ်။ အကျိုးပေး နဲ့တဲ့သူလို့ ဆိုနိုင်တဲ့သူတွေ များစွာရှင်သန်ပြီး အထွတ်အထိပ်ကို ရောက်သွားကြတာကို တွေ့ဖူးပါလိမ့်မယ်။ သူတို့မှာ ဘာတွေရှိနေပါလိမ့်။

သူတို့မှာရှိနေသမျှ ကောင်းမြတ်သော အရည်အချင်းအားလုံးကို ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်ပါ။ အသီးတစ်ရာ အညှာတစ်ခု ဆိုသလိုပါပဲ။ အရည်အချင်းအားလုံးကို အခြေပြုထားတဲ့ စိတ်ဓာတ်ဟာ စိတ်အား ထက်သန်ခြင်းပဲ ဖြစ်နေတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

စိတ်အားထက်သန်ခြင်းလို့ ဆိုတဲ့နေရာမှာ တစ်လွဲဆံပင်ကောင်းတာမျိုးတော့ မဖြစ်စေချင်ပါဘူး။ မိမိဘဝမှာ စိတ်အားထက်သန်စွာ နေထိုင်သင့်တယ်လို့ ဆိုတဲ့အခါမှာ တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်စွာနဲ့ နေထိုင်ကျင့်ကြံခြင်း၊ မိမိအကျိုးကိုသာ ကြည့်ခြင်း၊ မိမိကိုယ်ကိုသာ အကောင်းမြင်ခြင်း၊ သူတစ်ပါးကို အဆိုးမြင်ခြင်း၊ သူတစ်ပါးရဲ့ ဆိုးကွက်များကို ဖော်ထုတ်ခြင်း စတဲ့ လွဲမှားသော သဘောသဘာဝများ မရှိသင့်ပါဘူး။ အဲဒီလိုဖြစ်နေတာဟာ စိတ်အားထက်သန်စွာ နေထိုင်ခြင်းမဟုတ်ဘူး။ လူ့ဘဝမှာ အကျိုးအရှိဆုံး နေထိုင်လိုတဲ့သူဟာ မိမိပတ်ဝန်းကျင်မှာ ရှိနေတဲ့ သဘာဝ လောကကြီးထဲ ပညာရှာစရာ အတုယူစရာကိစ္စများကို သတိမူသင့်ပါတယ်။ အတုယူသင့်ပါတယ်။

ဥပမာဆိုပါတော့ ကျွန်မတို့ငယ်ငယ်တုန်းက

ပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ်နဲ့နံကောင်အကြောင်းကို ဖတ်စာအုပ်ထဲမှာ ထည့်သွင်းရေးသားထားပါတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ်နဲ့ နံကောင်ရဲ့အကြောင်း ပုံပြင်ကိုရေးတဲ့ သူက တိရိစ္ဆာန် ကလေးများရဲ့ သဘာဝကို လေ့လာမိပြီး ကလေးသူငယ်များကို အချိန်ရှိခိုက် လုံ့လစိုက်ရမယ်၊ လုံ့လစိုက်သင့် တယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းကို ပြောခဲ့တာပါ။ မိုးလေကင်းစင်နေတဲ့ နွေလမှာ နံကောင်ကလေးက ပျော်ပျော်ပါးပါး သီချင်းဆိုနေခဲ့ပါတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ်ကလေးကတော့ အစားအစာတွေကို အပတ်တကုတ် ရှာဖွေစုဆောင်းမှု ပြုလို့ပေါ့လေ။

အဲဒီအကြောင်းကလေးကို ကျွန်မ အလွန်စိတ်ဝင်စားပါတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ်ကလေးများ တလှုပ်လှုပ်နဲ့ အလုပ်တွေ များနေကြတာကို ကျွန်မ စိတ်ပါဝင်စားစွာ ထိုင်ပြီးကြည့်ရင်း ပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ်အကြောင်းပုံပြင်ဟာ အကြောင်းမဲ့ရေးထားတဲ့ ပုံပြင်မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို သဘောပေါက်နားလည်လာခဲ့ပါတယ်။ နောက်ပိုင်း စာများများဖတ်လာမိတဲ့အခါမှာ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ်ဟာ အပေါ်ယံကြောလောက်သာ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းတာ မဟုတ်ဘူး။ နက်နက်နဲနဲကို စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတဲ့ သတ္တဝါဆိုတာကို မြင်လာခဲ့ပါတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုလည်း ပညာရှင်များ များစွာလုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီးပြီ ဆိုတာကို သိရပါတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ်များဟာ အလုပ်ကို လုပ်တတ်ရုံ၊ အပတ်တကုတ်ကြိုးစားတတ်ရုံမျှသာ တတ်တဲ့ သတ္တဝါမဟုတ်ပါဘူး။ စနစ်တကျ အဆောင်ဆောင် အခန်းခန်းနဲ့ နေတတ်တယ်။ ဥများ၊ သားပေါက်များကို ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်တတ်ပါတယ်။ အစားအစာများကို ပွားများအောင်ဆောင်ရွက်တတ်ပါတယ်။ စနစ်တကျ သိုမှီးတတ်ပါတယ်။ ကျွန်မက အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ်အကြောင်းကို ဖတ်ရင်း ဖတ်ရင်း အလွန်စိတ်ဝင်စားမိရုံ မကပါဘူး။ အဲဒီအကြောင်းကို ဘယ်သူ့ကို ဘယ်အချိန်မှာ ပြောရပါမလဲဆိုတဲ့ အခွင့်ကို ချောင်းနေမိခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီအချိန်တုန်းက ကျွန်မက အထက်တန်းပြဆရာမ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် သင်ရိုးထဲမှာ သွင်းပြီး မပြောသာပေမယ့် ဆရာတစ်ယောက် ခွင့်ယူပြီးမလာတဲ့အတန်းမှာ အစားဝင်ရတဲ့အခါ ကျွန်မပြောချင်နေတဲ့ အကြောင်းကို ပြောခွင့်ရသွားပါတယ်။ အစားထိုးဝင်ပြီး သူတစ်ပါးသင်လက်စကို ကိုယ်က ဝင်သင်လို့ မတော်ပါဘူး။ ပြီးတော့ ငြိမ်ငြိမ်လေးထိုင်နေကြဆိုတဲ့ စကားနဲ့ ပြီးကပြစ်ကလည်း ကျွန်မအစားမဝင်ချင်ပါဘူး။ အဲဒါကြောင့် တိရိစ္ဆာန်ဖြစ်ပါလျက်နှင့် အားကြိုးမာန်တက် အလုပ်လုပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ်များအကြောင်းကို ပြောပြမိပါတယ်။ ပုံပြင်ကလေးကိုလည်း အကြောင်းအားလျော်စွာ ထည့်ပြီးပြောပြပါတယ်။ တကယ့်တကယ်တော့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ်အကြောင်းထက် အချိန်ကို အလကားမထားဘဲ ကြိုးစားပြီး အလုပ်လုပ်ခြင်းဟာ တိုးတက်ပြည့်စုံခြင်းရဲ့ အကြောင်းရင်းခံဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ပြောချင်တာပါ။ အဲဒီအကြောင်းကို စိတ်ပါဝင်စားစွာ နားထောင်နေတဲ့ ကျောင်းသား ကျောင်းသူများကြားထဲမှာ တစ်ယောက်ယောက်ကတော့ ဘယ်လိုသဘောပေါက်သွားတယ် မသိပါဘူး။ အလုပ်လုပ်ပေမယ့်လည်း အလကားဖြစ်မှာပါပဲလို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။ တကယ်တော့ အလုပ်ရဲ့တန်ဖိုးကို စိတ်ပါလက်ပါ အားပါးတရ ပြောနေတဲ့အချိန်မှာ အသလိုမျိုး ထပြီးပြောလိုက်တာဟာ စိတ်ဆိုးစရာကြီးပါ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်မ စိတ်မဆိုးပါဘူး ။ ဒီလောက်တောင် ရဲရဲတင်းတင်း ထပြောနေမှတော့ အဲဒီကျောင်းသားမှာ အကြောင်းရှိပေလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့ ဘာကြောင့်လဲကွယ်လို့ မေးမိပါတယ်။

သူကလည်း ဖြေရှာပါတယ်။ စိတ်ဓာတ်ကျစွာနဲ့ သူပြောတာတွေကို စီစဉ်လိုက်ရင် သူက တောက ၊ ဆင်းရဲတယ်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ လာပြီး

နေရင်းကျောင်းတက်ရတယ်။ ပြီးတော့ နေလိုလည်း မကောင်းဘူး။ အဲဒီလို သူ့ရဲ့ချို့ယွင်းချက်တွေကို ပြောတဲ့အခါမှာ ကျွန်မက ပြန်ပြီးဖြေနိုင်တာပေါ့လေ။ “တောက ဖြစ်တယ်၊ ဆင်းရဲတယ်လို့ ဆိုရပေမယ့် မင်းမှာ ကိုယ်လက်အင်္ဂါ စုံလင်တယ်၊ ပြီးတော့ အနည်းနဲ့အများ အဆက်အသွယ်ကောင်းလို့ ဆွေမျိုးဘုန်းကြီးရှိလို့ မြို့ကို ရောက်လာတယ်။ အဲသလောက်ဆိုရင်ပဲ မင်းမှာ အားသာချက်တွေ များနေပါပြီ။ ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ကူညီလုပ်ကိုင် ရပေမယ့် အစားအစာ ဝဝလင်လင် စားရတယ်။ စာကျက်ချိန်လည်းရတယ်” လို့ ကျွန်မ ပြောပါတယ်။

တကယ်တော့ အဲဒီလိုအခြေအနေမျိုးဟာ ဆင်းရဲကျပ်တည်းတဲ့ အခြေအနေမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ ပြီးတော့ အဲဒီကလေး နေမကောင်းဘူးဆိုတာ သေလောက်တဲ့ ကူးစက်တတ်တဲ့ ရောဂါမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ အနေမတတ် အစားမတတ်တဲ့အတွက် အားမရှိတာ၊ (ပျင်းလို့ ပျော့နေတာလည်း ဖြစ်နိုင်တာပေါ့။) ပြီးတော့ အနာအဆာကလေးတွေ နည်းနည်းပါးပါး ပေါက်နေတာပါ။

ကျွန်မက ကလေးကို အတန်းထဲမှာတင် မကပါဘူး။ အတန်းပြီးတဲ့အထိ ဆွေးနွေးပါတယ်။ သူ့ကို ကျွန်မက ပြောပါတယ်။ တကယ်တမ်း အထွတ်အထိပ်ကို ရောက်နေတဲ့သူတွေကို လေ့လာကြည့်ရင် မြို့သားစစ်စစ်ထက် တောသားက ပိုပြီးများပါတယ်။ ပြီးတော့ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းမှာ နေရတယ်လို့ ဆိုတာဟာ ဝမ်းနည်းစရာ မဟုတ်ပါဘူး။ မြင့်မြတ်သောသူများရဲ့ အရိပ်ကို ခိုလှုံနေတာပဲ။ တစ်ခုတော့ ရှိပါတယ်။ အစားရ အနေရချောင်တယ်လို့ သဘောမထားသင့်ဘူး။ ကပ္ပိယ ကာရက-ထိုက်အောင် ရိုးရိုးပြောလို့ရှိရင် အပြစ်မရှိအောင် နေထိုက်စားထိုက်အောင် တက်တက်ကြွကြွနဲ့ အလုပ်ကို ကြိုးစားလုပ်ပါ။

ထကြွလုံ့လနဲ့ ဘုရားဝေယျာဝစ္စ၊ ဘုန်းတော်ကြီးရဲ့ ဝေယျာဝစ္စများကို လုပ်ပေးပါ။ ဆရာ ဘုန်းတော်ကြီးများ ထံက ရတနာသုံးပါးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အဆုံးအမကိုလည်း နာခံပါလို့ အကြံပေးရပါတယ်။ အဲဒီတော့မှ မင်းရဲ့ ရင်ထဲက မရင်းမလင်းဖြစ်နေတဲ့ အလိုမကျစိတ်တွေ သောကတွေ သိမ်ငယ်စိတ်တွေ ပပျောက် သွားမယ်လို့လည်း ပြောလိုက်ရပါတယ်။ နောက်ဆုံး နေမကောင်းဘူဆိုတဲ့ သူစကားကို ချေဖျက်နိုင်ဖို့ ကျွန်မက သူ့ကို မေးခွန်းတစ်ခု မေးလိုက်ရပါတယ်။ မင်း တကယ်နေကောင်းချင် သလားဆိုတဲ့ မေးခွန်းဖြစ်ပါတယ်။ ဘာလို့ အဲဒီလို မေးရတာလဲဆိုတော့ တချို့က နေမကောင်းဘူးဆိုတဲ့ အကြောင်းပြချက်နဲ့ အပါးခိုချင်တတ်ကြလို့ပါပဲ။ တကယ်တော့ ကိုယ်ခန္ဓာ နေမကောင်းတာက တော်တော် ရယ်၊ စိတ်က ရောဂါကို မွေးထားချင်တာက များနေတတ်တာပါပဲ။ ကျောင်းသားကလေးကတော့ နေကောင်းချင် ပါတယ်တဲ့။ အဲဒီတော့ ကျွန်မက “ကောင်းပြီ၊ အင်္ဂုလိပိဆေးနဲ့ ကုချင်သလား၊ တိုင်းရင်းဆေးနဲ့ ကုချင်သလား”ဆိုတော့ ကျွန်မရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကို သူ့သိဟန်တူပါရဲ့။ သူ့ဘာသာသူ ဆရာတော်ကို လျှောက်ပြီး ဆေးတောင်းသောက်ပါမယ်တဲ့။ ကျွန်မက သူ့ကို ပြောဖြစ်လိုက်တဲ့ ဥပမာတစ်ခုကို ကျွန်မ သေသေချာချာ မှတ်မိနေပါသေးတယ်။ “တစ်ချိန်က သေလောက်တဲ့ရောဂါအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုထားရတဲ့ ကူးစက်ရောဂါလည်း ဖြစ်တဲ့ အဆုတ်ရောဂါကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ခံစားနေရတဲ့သူတစ်ယောက် ရှိပါတယ်။

သူဟာရောဂါကို အရှုံးမပေးဘဲ စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်စွာ နေသွားတဲ့အပြင် ကမ္ဘာကျော် ဝတ္ထုတွေလည်း ရေးသွားနိုင်သေးတယ်။ အဲဒီလူရဲ့ နာမည်က ရောဘတ်လူးဝစ် စတီဗင်ဆင် တဲ့ ကလေးရဲ့ ၊ မှတ်ထား”လို့ပြောလိုက်ပါသေးတယ်။ “အရေးကြီးတာကတော့ မင်းရဲ့ စိတ်အားထက်သန်မှုပဲ။ အလုပ်ကြိုးစားနေလည်း

ဘာမှမထူးပါဘူး။ ငါက ဆင်းရဲတယ်။ နေလည်းမကောင်းဘူး ဆိုတဲ့
စိတ်ရှိနေမှတော့ကျောင်းတက်နေလည်း
ဘာမှ အကြောင်းထူးမလာနိုင်ဘူး။ ရသမျှအခွင့်အရေးကို ငါ
အပြည့်အဝရအောင်ယူမယ်။ ငါ့ရဲ့အခြေအနေ
တွေဟာ တစ်နေ့တခြား တိုးတက်ရမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ကို မင်းရအောင်ထားနိုင်ရင်
ဘာပဲလုပ်လုပ် အကျိုးထူး
ရလာလိမ့်မယ်” လို့ နီဂုံးချုပ်မှာ ပြောလိုက်ပါတယ်။

ပုရွက်ဆိတ်ကစပြီး ပြောတဲ့စကားကို မပြီးနိုင်မစီးနိုင် ဆက်ပြောနေတဲ့
ကျွန်မကို ဆရာဆရာမ နားနေခန်းမှာ လူထူးလူဆန်းအဖြစ်
ကြည့်ကြတဲ့သူတွေလည်း များပါတယ်။ ကျွန်မကတော့ စကားပြောပြီး လည်း
စိတ်ဓာတ်က တက်ကြွနေလေတော့ မမောသေးဘူးလို့ပြောနိုင်ပါတယ်။
အဲဒီကျောင်းသားနဲ့ မကြာခင်မှာ ပြန်တွေ့ပါတယ်။ အသားအရေကောင်းပြီး
မျက်နှာလည်း ကြည်ကြည်လင်လင်နဲ့ပဲ။

အမူအရာလည်း ပိုပြီးယဉ်ကျေးလာပါတယ်။ သူက ဆရာမနဲ့
စကားအများကြီး ပြောလိုက်ရတော့
ကျွန်တော့်အဖို့ သိပ်ကောင်းသွားတယ်လို့ ပြောပါတယ်။ စိတ်အားထက်သန်မှုဟာ
လူတိုင်းရဲ့ဘဝမှာ တွေ့ရတတ်တဲ့ အခြေအနေဆိုးများကို ကျော်လွှားနိုင်ဖို့
စွမ်းအားတစ်ခုပါပဲ။ အလိုအလျောက်တော့ အဲဒီစိတ်မျိုးဟာ
ပေါ်ပေါက်ပွားများလာမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ မွေးပေးရမှာ၊ ပွားများပေးရမှာပဲ
ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်လွန်းလို့ တင်ပြလိုတဲ့
စကားတစ်ခုရှိပါတယ်။ မြောင်းမြဆရာတော် ဘုရားကြီးရဲ့ ဆုံးမစကားဖြစ်ပါတယ်။
“စိတ်မပျက်နဲ့။ မနေနိုင်လို့ပျက်ချင်ပျက်။ ဆက်လုပ်” ပြတ်လိုက်တဲ့စကား။
အားရှိလိုက်တဲ့ စကားပါပဲ။ ကျွန်မတို့ဘဝမှာ အမျိုးမျိုးသော အတားအဆီး
အပိတ်အပင် အကျအရှုံး အမှားအယွင်းများနဲ့ ကြုံတတ်ပါတယ်။ တချို့က
ကိုယ့်ရဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်မှားလို့ ဖြစ်လာတဲ့ အကျိုးဆက်များ ဖြစ်ပါတယ်။
တချို့ကတော့ ကိုယ်က မမှားပေမယ့် ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်ရှိသူ
တစ်စုံတစ်ယောက်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အကျိုးဆက်များပဲ ဖြစ်ပါတယ်။
ကိုယ်မှားတာနဲ့ ‘သွားပြီ။ ငါဟာ ဘာမှအသုံးကျတဲ့ကောင် မဟုတ်ဘူး။ ဘာမှ
ဆက်လုပ်လို့မရဘူး။ ...’ လို့ တွေးမိပါသလား။ အဲသလို တွေးမိလေ ဆက်မှားလေ၊
ဆက်ပြီးဒုက္ခပင်လယ်ဝေလေလေ ဖြစ်သွားမှာပါပဲ။ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်မှားရင်
မသိချင်ယောင်လည်း မဆောင်ပါနဲ့။ တခြားသူများကို ထုတ်ပြောဖို့အချိန်
မရောက်သေးလို့၊ မလိုအပ်သေးလို့ဆိုရင်လည်းထားပါ။ မိမိဘာသာတော့
မှားပြီဆိုတာကို ထုတ်ပြီးဝန်ခံရမှာပဲ။ မမှားသောသူ ဆိုတာ
ဘုရားရဟန္တာတွေမှတစ်ပါး မရှိပါဘူး။ အဲဒီတော့ မှားပြီဟေ့ဆိုရင် ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ဝန်ခံပါ။
ပြီးရင် နောက်ထပ်မမှားအောင် စိတ်အားထက်သန်စွာ ပြင်ဆင်ပါ။
စိတ်အားထက်သန်စွာလို့ ပြောတဲ့အတွက် မြန်မြန်မြန်မြန် ပြင်ဆင်ရမှာကို ပြောတာ
မဟုတ်ပါဘူး။ က.. နောက်ထပ်မမှားရအောင် ဘာတွေကို ပြင်ရမလဲ။
ပြင်ဆင်ရမယ့်အခါ မသိသေးတာ မတတ်သေးတာရှိရင် သိအောင်တတ်အောင်
ပြင်ဆင်ပါ။

အလှမ်းလည်း မကျယ်ပါနဲ့။ ကိုယ့်အားကို ကိုယ်အားကိုးပြီးသာ ပြင်ဆင်ပါ။
သေသေချာချာပြင်ဆင်ပြီး
စိတ်အားထက်သန်စွာ အလုပ်လုပ်တဲ့သူဟာ အောင်မြင်ခြင်း လမ်းမပေါ်ကို
ရောက်သွားမှာ သေချာပါတယ်။ တစ်ခုတော့ ရှိပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်ရင်ကောင်းမယ်။
ဟိုလိုလုပ်ရင်ကောင်းမယ်ဆိုတဲ့ အကြံဉာဏ်တွေကို အလျှံပယ်

ပေးတတ်ကြသူများထံမှ အကြံဉာဏ်များ သဘောတရားများကို
မကျေညက်ဘဲနဲ့တော့ ဘာမှမလုပ်ပါလေနဲ့။ မှန်ဖို့ထက် မှားဖို့က
သေချာနေပါတယ်။ အကြံဉာဏ်များကို မယူရဘူးလို့ မဆိုလိုပါဘူး။
အကြံဉာဏ်များယူပါ။ မိမိနဲ့ကိုက်ညီသော အကြံဉာဏ်များ ဟုတ်မဟုတ်
သေသေချာချာ သုံးသပ်ပါ။ ပြီးမှ လက်တွေ့လုပ်သင့်ပါတယ်။ ထိုင်ပြီး ပြောဆိုကြ၊
ဆွေးနွေးကြ၊ စိတ်ကူးယဉ်ကြနဲ့ ဘာကိုမှ မယ်မယ်ရရ မလုပ်ဖြစ်တဲ့သူများကတော့
သတိသာ ထားပေတော့။ အဆင်းလမ်းကို ရောက်နေပြီ။ အတက်လမ်းကို
ရောက်ချင်တဲ့သူဟာ အလုပ်လုပ်ကို လုပ်ရမယ်ဆိုတာ
သတိကြီးစွာထားသင့်ပါတယ်။ တကယ်လို့ မိမိကမမှားဘဲ သူတစ်ပါးက မှားတယ်လို့
ဆုံးဖြတ်တာကို ခံရတယ်။ ဩဇာအာဏာနဲ့ အထက်စီးဆုံးဖြတ်တာကို ခံရတယ်လို့
ဆိုရင်လည်း စိတ်ဓာတ်မကျပါနဲ့။ မိမိရဲ့ အတွေးအခေါ် အယူအဆများ
မှန်ကန်ပါတယ်လို့ ဆိုတဲ့အကြောင်းကို မိမိက လူအများလက်ခံလာအောင်
ကြိုးစားရမယ့် အဆင့်တစ်ဆင့် ကျန်နေသေးလို့သာ ဒီလိုဖြစ်နေတာပဲလို့
ဆင်ခြင်လိုက်ပါ။ ပြီးရင် မိမိရဲ့အတွေးအခေါ်များ၊ အလုပ်များကို ပိုပြီးပြည့်စုံအောင်
ပီပြင်အောင် ကြိုးစားလိုက်ပါ။ ပြီးမှ သူတစ်ပါးလက်ခံလာတဲ့အထိ
ဘယ်လိုနည်းမှန်လမ်းမှန်ကို သုံးရမလဲဆိုတာ စေ့စေ့တွေးပြီး ရဲရဲသာဆောင်ရွက်ပါ။

ကျွန်မ အခုတင်ပြတဲ့အကြောင်းတွေ ဖတ်ပြီးတော့ ပြောတော့လွယ်တယ်၊
လုပ်လို့မှ မရတာလို့ ပြောချင်ကြသူများလည်း ရှိနိုင်ပါတယ်။ ဟုတ်ပါတယ်။
အလုပ်လုပ်ရတာဟာ ပြောရတာလောက် မလွယ်ပါဘူး။ ခက်ပါတယ်။
စိတ်ဓာတ်ကျစရာကောင်းပါတယ်။ ကျွန်မလည်း စိတ်ဓာတ်ကျခဲ့တာပေါ့။ ဒါပေမယ့်
မြောင်းမြဆရာတော်ဘုရားကြီး အမိန့်ရှိတော်မူသလိုပါပဲ။ မနေနိုင်လို့
စိတ်ဓာတ်ကျပြီးရင်တော့ ဆက်လုပ်ရတာပါပဲ။ ဆက်လုပ်မှသာ
လူ့အောက်လူ့နောက်မကျတဲ့သူ၊ တန်ဖိုးရှိတဲ့သူ ဖြစ်လာမှာကိုး။ ကျွန်မဘယ်လို
စိတ်ဓာတ်ကျစရာတွေနဲ့ ကြုံခဲ့ရတယ်ဆိုတာကို ပြန်ပြောဖို့ မရည်ရွယ်ပါဘူး။
ဒါပေမယ့် ဒုက္ခရောက်တိုင်း ကျွန်မ မြင်မြင်လာတတ်တဲ့ အပင်နှစ်မျိုးရှိပါတယ်။
အမည်တွေတောင် ကျွန်မ မသိပါဘူး။ တစ်မျိုးက ကျွန်မတို့ခြံထဲမှာ ရှိပါတယ်။
မိုးကုန်တာနဲ့ အပင်တွေ တစ်စတစ်စ ကျသွားလိုက်တာ၊ အိုးထဲမှာ
အပင်လို့ဆိုနိုင်တာ ဘာမှမကျန်တော့ပါဘူး။ အပေါ်ယံကြည့်ရင် ပြောတာပါ။
အထဲမှာတော့ ဥကလေးတွေ ကျန်နေသေးတာပေါ့။ တစ်ဆောင်းလုံး တစ်နှေလုံး
အဲသလို နေနေတာပါပဲ။ မိုးကျကာစမှာတော့ ပန်းအိုးထဲက မြေကြီးကို
ဖောက်ထွက်ပြီး ပန်းပွင့်ကလေးတွေချည်းပဲ ပွင့်လာပါတယ်။ သစ်ခွလို့လို့
ခရမ်းရောင် အပွင့်ကလေးများ ဖြစ်ပါတယ်။ နုနုဖပ်ဖပ်ကလေးတွေပါပဲ။ အဲဒီလို
ပန်းကလေးတွေက မနက်ပွင့်ပြီး ညနေကျရင် ညှိုးသွားပါတယ်။ ပန်းတွေ
ပွင့်တာလည်း ကုန်သွားရော မိုးနဲ့အတူ ရွက်သစ်တွေ ထွက်လာပါလေရော။
ကျွန်မပြောတဲ့ပန်းပင်နဲ့ သဘာဝနည်းနည်းတူတာက ပဒတ်စာပွင့်တွေပါပဲ။

သူတို့ကလည်း နေပူပူမှာ မြေမာမာကို တိုးထွက်ပြီးမှ ပွင့်ကြရတာ
ဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးမှ အရွက်ပေါက်တာပါ။ အဲဒီလိုပဲပေါ့။ မအောင်မြင်တဲ့ကာလမှာ
မြေထဲက ဥတွေသွန်မသွားအောင် နေနေရသလို၊ မိမိရဲ့ စိတ်အားထက်သန်ခြင်း
လုံးဝပျက်စီးမသွားအောင် သည်းမသွားအောင် ကြိုးစားနေရတာပါပဲ။
နောက်အပင်တစ်မျိုးကတော့ တက္ကသိုလ် အဆောင်တစ်ခုပေါ်ကို
အလုပ်ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး တက်ရင်း နေ့စဉ်မြင်တွေ့ရလို့ စိတ်ဝင်စားလာရတာပါ။
အမည်မသိတဲ့ နွယ်ပင်ကလေးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ အုတ်ပတ်ကြားအက်ထဲက
ထိုးထွက်လာတာပါ။ နုနုနယ်နယ်ကလေး၊ နီနီထွေးထွေးကလေး၊ ဒါပေမယ့်
အလွန်မာတဲ့ အုတ်နဲ့ အင်္ဂါတေ ပတ်ကြားအက်ထဲက ထိုးထွက်လာတာပါ။

သူ့ဘာသာသူ သေမသွားအောင် ကြိုးစားပြီး ရှင်သန်နေရတာပါ။ ကျွန်မဟာ စိတ်ဓာတ်ကျစရာတွေကို အများကြီးကြုံခဲ့ရဖူးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အသိစိတ်ကင်းမဲ့တဲ့ အပင်ကလေးတွေတောင်မှ ရှင်သန်အောင် ဖြစ်တဲ့နည်းနဲ့ ကြိုးစားနေသေးတာပဲ။ ငါက လူသားဆိုတဲ့ သတိပေးကို မိမိကိုယ်ကို မိမိပေးပြီး ကြိုးစားတည်ဆောက်ရပါတယ်။ မသေအောင် မွေးထားရတာကတော့ စိတ်အားထက်သန်ခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီဆောင်းပါးနိဂုံးမှာ တင်ပြလိုတာကတော့ လူတွေဟာ မိမိတို့ရဲ့ ကိုယ်အားစိတ်အားကို မိမိတို့ အကုန်အစင် ထုတ်မသုံးတတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အလွန်လိုအပ်တဲ့အခါမှာတော့ မိမိထင်တာထက် မိမိဟာ အားကောင်းတယ်၊ ကျန်းမာတယ်၊ အစွမ်းအစရှိတယ်ဆိုတာကို သိလာရတတ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ မိမိရဲ့ စိတ်စွမ်းအင်ကိုလည်း မိမိအထင်မသေးပါနဲ့။ စိတ်ကို ချမထားပါနဲ့။ ကျချင်ရင်လည်း တက်လာမယ့်နည်းတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ မိမိသက်ဝင်သော ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုက စိတ်အားတက်စရာ အဆုံးအမများကို ရှာပါ။ နှလုံးသွင်းပါ။ လေ့ကျင့်ပါ။ မိမိနည်းတူ ဒုက္ခရောက်နေတာက ပြန်လည်ရှင်သန်လာသူများရဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်မှုများနဲ့ ပတ်သက်တဲ့စာများကို ဖတ်ပါ။ နားထောင်ပါ။ အရေးကြီးတာ ကတော့ မိမိရဲ့ စိတ်အခြေအနေ၊ ဘဝအခြေအနေ ပြန်လည်တက်လာအောင် မြင့်လာအောင် စိတ်အားထက်ထက် သန်သန်နဲ့ အမြန်ပြန်လည် ကြိုးစားအားထုတ် အလုပ်လုပ်ကြဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အပိုင်း (၇)

သမ္မာအာဇီဝဆိုတဲ့ ကောင်းသောအသက်မွေးမှုနဲ့ မိမိဘဝကို တိုးတက်အောင် ကြိုးစားနေတဲ့ သူများဟာ သတိဝီရိယသာမက ယောနိသော မနသိကာရဆိုတဲ့ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းတတ်သော စိတ်ဆိုတာကို အမြဲတစေ လက်ကိုင်ပြုထားရပါလိမ့်မယ်။ ပွားများရပါလိမ့်မယ်။

အခုလို အင်မတန်ကောင်းတဲ့ သဘောတရားတွေကို ပြောဆိုတင်ပြနေလို့ စာရေးသူကို အထင်မကြီးကြပါနဲ့လို့ ပြောချင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လောကဓိတရား ကောင်းလေးပါး ဆိုးလေးပါးမှာ ဆိုးလေးပါးကို ခံရတိုင်း စိတ်အားကိုတင်းရင်း ရှေ့ကိုမတက်နိုင်ရင် နောက်ပြန်မဆုတ်မိဖို့ မနည်းပဲ ကြိုးစားခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီလို ကြုံတိုင်းကြုံတိုင်းလည်း အင်မတန် စိတ်ပင်ပန်း ဆင်းရဲနဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အသက်ရလာတဲ့အခါ အတွေ့အကြုံစုံလာတဲ့အခါမှာ အထက်ကပြောခဲ့တဲ့ သဘောတရားများကို နှလုံးသွင်းလာနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီလို မိမိစိတ်ကိုမိမိ မလျော့ပါးရအောင် အကျင့်လုပ်ရင်း ကြားဖူးခဲ့ရတဲ့ စကားကလေးများကို တင်ပြလိုပါတယ်။ ကျွန်မရဲ့ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က စာမေးပွဲမအောင်တဲ့ကလေးကို အားပေးတဲ့အခါမှာ “ဟေ့ကောင်၊ မင်း စာမေးပွဲကျတယ်ဆိုတာဟာ အတန်းတစ်တန်း မတက်ရတာပဲရှိတယ်။ ရှိနေတဲ့အတန်းက အောက်ဘက်ကို ပြန်ဆင်းရတာမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီတော့ ဘာမှ စိတ်ဓာတ်မကျနဲ့၊ ကိုယ့်ဘက်က ဘာတွေမှားခဲ့သလဲ၊ ဘာတွေချို့ယွင်းခဲ့သလဲဆိုတာကို သေသေချာချာ စဉ်းစား၊ စိစစ်၊ ပြီး ဆက်လုပ်” တဲ့။ အဲဒီစကားကို ဒါများအဆန်းလုပ်လို့ဆိုပြီး ပေါ့ပေါ့တန်တန် သဘောထားရင်လည်း ဘာမှ မထူးခြားတဲ့ စကားပဲလို့ ပြောရင် ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် စိတ်ဓာတ်ကျမယ်ကြုံရင်တော့ ထည့်သွင်းစဉ်းစား သင့်တဲ့ အကြံဉာဏ်ပါတဲ့ စကားတစ်ခုအဖြစ် လက်ခံရပေလိမ့်မယ်။

မိမိမှာ ရှိနေရင်း အရည်အသွေး အဆင့်အတန်းမကျတာကို ဝမ်းသာရမယ်။ အဲဒီလိုရင်းစား မပြုတ်အောင်လည်း သတိကြီးစွာထားပြီး ထိန်းသိမ်းရမယ်။ ပြီးတော့ အဲဒီထက် ပိုပြီးတိုးတက်အောင်လည်း ဝီရိယထားပြီး ကြိုးစားရမယ်။ ဒါဆိုရင် ကျရှုံးသော အနေအထားကို အမြန်တော်လှန်ပစ်နိုင်မှာပါပဲ။ အတန်းတက်ခြင်း၊ ရာထူးတက်ခြင်း၊ ဆုရခြင်း ၊ ကျော်စောသတင်း ရရှိခြင်းတို့ကိုသာ ကောင်းသော အကျိုးဆက်လို့ မယူဆသင့်ပါဘူး။ စိတ်ဓာတ်မကျဘဲ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် နေနိုင်ခြင်းဆိုတာကလည်း အလုပ်နဲ့ရင်းပြီးမှသာ ရနိုင်တဲ့ အကျိုးကျေးဇူးဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် ကောင်းသော အကျိုးဆက်ဖြစ်တယ်။

ယောနိသော မနသိကာရဆိုတာ ‘အော်.....ဒါတွေဟာ ဒီလိုပဲဖြစ်တတ်တာပဲ’ဆိုပြီး ပေါ့ပေါ့တွေးတဲ့ စိတ်ကို ခေါ်တာမဟုတ်ပါဘူး။ လေးနက်ပါတယ်။ မဖြစ်သေးသော အကုသိုလ်စိတ်များ မဖြစ်ပွားရအောင် မလုပ်မိသေးသောအကုသိုလ်များ မလုပ်ဖြစ်အောင် အဲဒီယောနိသော မနသိကာရနဲ့ ထိန်းပါတယ်။ မဖြစ်သေးသော ကုသိုလ်များ ဖြစ်ပေါ်အောင် ကုသိုလ်မှုများကို ကြိုးစားလုပ်ဆောင် နိုင်အောင်လည်း အဲဒီစိတ်က စေ့ဆော်ပါတယ်။

အလုပ်လုပ်တဲ့နေရာမှာ အတက်နှေးနေရင် စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်တတ်ကြတာ ဓမ္မတာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် အတက်နှေးတဲ့အချိန်မှာ (အတက်ဘဲ တန့်နေတဲ့ အချိန်မှာ) အရေးကြီးတာက ကျမသွားအောင်

ထိန်းတတ်ဖို့နဲ့ အတက်နှေးခြင်းရဲ့ အကြောင်းရင်းများကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်တတ်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ လူတွေဟာ အတက်နှေးရင် များသောအားဖြင့် စိတ်ဓာတ်ကျတတ်ပါတယ်။ ဆောက်တည်ရာမရ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ သူတစ်ပါးအပြစ်ကို ရှုတတ်ပါတယ်။ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကိုယ့်နည်းတူ မတက်အောင် ဆွဲချချင်တတ်ကြပါတယ်။

အတက်နှေးရင် စိတ်ဓာတ်ကျတတ်သူများဟာ ‘ဘယ်လောက်ပဲလုပ်လုပ် အကျိုးမများပါဘူးကွာ’ဆိုပြီး လျော့ပစ်လိုက်ကြတယ်။ မိမိရဲ့ သတိဝီရိယများကို လျော့ပစ်လိုက်ရင် မိမိရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို ထိခိုက်မှာက ပထမဆုံးဖြစ်လာမယ့် ဆိုးကျိုးဖြစ်ပါတယ်။

အလုပ်လုပ်နေတဲ့သူဟာ ငွေကြေးအရ ရာထူးအရ ကျော်စောသတင်းအရသာ မတက်ချင်နေမယ်။ အလုပ်ကို ကောင်းစွာကြိုးစားရင် ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကတော့ တက်နေမှာသေချာပါတယ်။ အလုပ်မှာ ကျွမ်းကျင်သည်ထက် ကျွမ်းကျင်မယ်။ အလုပ်နဲ့ပတ်သက်လို့ သိစရာရှိသမျှကို သိလာမယ်။ အလုပ်တကယ်လုပ်တဲ့သူများဟာ သိက္ခာတော့ တက်နေတတ်တာ မမှတာပါပဲ။ တချို့လူတွေက ကိုယ်စွမ်းညာဏ်စွမ်းရှိသမျှကို အကုန်ထုတ်ပြီး မကြိုးစားကြပါဘူး။ ဒီလောက်ရာထူးကလေး၊ ဒီလောက်လစာကလေးနဲ့ ဒါထက်ပိုပြီး မကြိုးစားနိုင်ပါဘူးလို့ ခံယူကြသူများ ရှိတတ်ပါတယ်။ အဲဒီအယူ အဆဟာ တိုးတက်ချင်တဲ့သူများရဲ့ အယူအဆမဟုတ်ဘူး။ တချို့ကဆိုရင် ကိုယ်သိထားတဲ့ တတ်ထားတဲ့ ပညာက ကိုယ်ရထားတဲ့နေရာနဲ့ မတန်လို့ အလုပ်ကို ချွေချွေတာတာပဲ လုပ်မယ်လို့ ခံယူထားတတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီလိုလူမျိုးတွေဟာ စာဘယ်လောက်တတ်တတ် လူတော်လူကောင်းလို့ မခေါ်ထိုက်သူများပါပဲ။ မိမိရဲ့ နေရာ၊ မိမိရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်၊ မိမိရဲ့ ဒေသ စတဲ့ အသိုင်းအဝန်းတစ်ခုလုံးကို ကိုယ်တတ်ထား သိထားတဲ့ ပညာနဲ့ အကျိုးပြုမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ထားတဲ့သူများဟာ လူတော်လူကောင်းများ ဖြစ်ကြပါတယ်။ လူတော်လူကောင်းများနဲ့သာ ထိုက်တန်တဲ့ သိက္ခာကို သတိရမှာ သေချာပါတယ်။

ရေမြင့်က ကြွာတင့်သည်ဆိုတဲ့ စကားလိုပါပဲ။ မိမိအစွမ်းကြောင့် မိမိရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင် မြင့်မားတိုးတက် လာတယ်ဆိုရင် မိမိမှာလည်း တင့်တောင့်တင့်တယ် ဖြစ်လာမှာ သေချာပါတယ်။ နီပါတ်တော် ဇာတ်တော်များမှာရော သမိုင်းစဉ်တစ်လျှောက်လုံးမှာရော လျှမ်းလျှမ်းတောက် ကျော်စောထင်ရှား ကြသူများဟာ အမြဲ အောင်မြင်နေတဲ့သူများ မဟုတ်ကြပါဘူး။

ဥပမာ - မဟောသမေဆိုရင် ကောင်းရာကောင်းကြောင်း လုပ်နေတဲ့ကြားက သူတစ်ပါး ကုန်းတိုက်ချောပစ်တဲ့စကားကို ယုံတဲ့ဘုရင်ကြောင့် ရာဇဝတ်သင့်ပြီး ပြေးလွှား ပုန်းအောင်းခဲ့ရဖူးပါတယ်။ စာရေးသူတော့ အခါပေါင်းများစွာ မိမိကိုယ်ကို မိမိ ပြောမိတဲ့စကားရှိပါတယ်။ “အခန့်မသင့်ရင် မဟောသမေတောင်မှ အိုးဘိုရွာမှာ သွားပြီး ခိုနေရဖူးတယ် ” ဆိုတဲ့ စကားဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုပဲ ပြောလိုရတဲ့ စကားတွေ သမိုင်းမှာ အများကြီးပါပဲ။ “ကျန်စစ်သားတောင်မှ အခန့်မသင့်ရင် ကြောင်ဖြူရွာကိုသွားပြီး ခိုနေရဖူးတယ်” အစရှိသဖြင့်ပေါ့လေ။

အဲဒီလို ဥပမာများကို တွေးလိုက်ရင် စိတ်ဓာတ်အင်အား အလွန် လျင်လျင်မြန်မြန် ပြည့်လာလေ့ရှိပါတယ်။ စမ်းကြည့်စမ်းပါလို့ တိုက်တွန်းချင်ပါတယ်။ ဆိုလိုရင်းကတော့ ကျဆုံးမှုနဲ့ ကြုံရတတ်တာ မမှတာဖြစ်ပေမယ့် ထက်မြက်သူ တက်ကြွသူ ကြိုးစားသူများဟာ တစ်ချိန်မှာ မလွဲမသွေ ပြန်ပြီးတိုးတက်လာတတ်တယ်ဆိုတာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြန်ပြောခြင်းဖြင့် စိတ်အားတက်စေတဲ့ နည်းကို အသုံးပြုလိုက်တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အတက်နှေးလို့

အခက်အခဲတွေ့လို့ စိတ်ဓာတ်ကျနေတဲ့ သူများကို အင်မတန် တန်ဖိုးရှိပြီး အလေးအမြတ်ပြုထိုက်တဲ့ ဆုံးမစကားတစ်ခုကို လက်ဆောင်ပေးချင်ပါတယ်။

အဲဒီဆုံးမစကားကတော့ ရွှေကျင်ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါး ဖြစ်တော်မူတဲ့ မြောင်းမြဆရာတော်ကြီးရဲ့ ဆုံးမစကားဖြစ်ပါတယ်။ “စိတ်မပျက်နဲ့၊ မနေနိုင်လို့ ပျက်ချင်ပျက်၊ ဆက်လုပ်” ပါတဲ့။ ရှင်းစရာမလိုအောင် ရှင်းနေပါတယ်။ တချို့သောသူများဟာ အတက်နှေးနေတဲ့အခါများမှာ အတက်နှေးနေတာပဲလို့ မထင်ဘဲ ကျနေတာလို့ ထင်တတ်ကြပါတယ်။ စိတ်ဓာတ်ကျတာထက်ဆိုးတဲ့ အခြေအနေနဲ့လည်း တိုးနေတတ်ပါတယ်။ စိတ်ဓာတ်ကျတဲ့ အခြေအနေထက်ဆိုးတာကတော့ မဆောက်တည်နိုင်တာ ဆောက်တည်ရာမရ ဖြစ်တတ်တာပါပဲ။ ဆောက်တည်တယ်ဆိုတာက မိမိကိုယ်ကို ဆောက်တည်ရာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ မိမိရဲ့သီလ၊ မိမိရဲ့သမာဓိတို့ကို ဆောက်တည်ပြီး မိမိမှာ ပိတ်ဖုံးနေတဲ့ အဝိဇ္ဇာဆိုတဲ့ မသိမှီကိစ္စများ ပါးရှားလာကာ ပညာအလင်းရအောင် ကြိုးစားသင့်လှပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ဆောက်တည်ရာ မရတဲ့သူများဟာ မိမိကိုယ်ကို မဆောက်တည်မိဘဲ ကိုးကွယ်ရာရှာရင်လည်း ကိုးကွယ်ရာ အမှားနဲ့ပဲ တွေ့ဖို့ရာ များပါတယ်။ မှားယွင်းသော ဆရာများကို ဆည်းကပ်မိရင် ဘာသာတရားအနေနဲ့ရော လောကီရေးရာအနေနဲ့ရော ကောင်းကျိုးထက် ဆိုးကျိုးကိုသာ ရတတ်ပါတယ်။ လူလိမ်လူကောက်များရဲ့ အလိမ်အညာကိုလည်း ခံရတတ်ပါတယ်။ ဘာသာတရားအနေနဲ့ မိမိတို့ ကိုးကွယ်သော ဘာသာတရားဆိုင်ရာ အဆုံးအမများ အများအပြား ရှိလျက်နဲ့ အခြားသော လောကီရေးရာ အဟောအပြောများကို လိုက်စားဖန်များရင် ဘာပဲလုပ်လုပ် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ မစဉ်းစား မဆင်ခြင်တတ်ဘဲ ဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်။ အဲဒီအချက်ကို အထူးသတိထားသင့်ပါတယ်။

ဆောက်တည်ရာ ရှာမရတဲ့သူများဟာ အလုပ်ကိစ္စအတွက် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ကိစ္စအတွက် ပေါင်းသင်းရာ ဆည်းကပ်ရာ ရှာတတ်ပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ သဘာဝက ဘယ်နေရာမှာမဆို အလွန်အကျွံ လုပ်တတ်ကြလေတော့ ကိုယ်နိုင်တဲ့အခါတုန်းက (တက်နေတဲ့အခါတုန်းက) သူတစ်ပါးကို နှိမ့်နှိမ့်ချချ ဆက်ဆံပြောဆိုတတ်ကြပါတယ်။ ဆက်ဆံလေ့ရှိတတ်ကြပါတယ်။ ကိုယ့်အနေနဲ့ ကျရှုံးနေပြီလို့ ထင်တဲ့အခါမှာလည်း ဘယ်သူ့ကိုပဲ ပြေးပြီးကပ်ရ ကပ်ရ၊ ဘယ်လိုပဲ အောက်ကျိုးရ ကျိုးရ ၊ မိမိရဲ့ သိက္ခာကို မိမိမဆည်နိုင် မတန်နိုင်အောင် အောက်ကျိုးတတ်ကြပါတယ်။ ဦးပုညရေးသလို “ကိုယ်ချမ်းသာကြောင်း ငယ်ပေါင်းစုတ်ပွဲ နံနဲ့သည့်စကားများ” ကို ဆိုရမှာလည်း ဝန်မလေးတတ်ကြပါဘူး။ ငိုရမှာလည်း ဝန်မလေးတတ်ကြပါဘူး။

အဲဒီလို ဆောက်တည်ရာရှာမရတဲ့သူများဟာ တိုးတက်ရာ လမ်းစအစစ်ကို မတွေ့နိုင်ပါဘူး။ တစ်ယောက်ယောက်က “တွေ့နိုင်ပါတယ်။ ဘယ်သူကဖြင့် ဘယ်သူရဲ့ အကူအညီတွေကြောင့် ဘယ်လို တိုးတက်သွားတာပဲ” လို့ဆိုရင် မျက်မှေးတစ်ထောက် မကြည့်ပါနဲ့။ မျက်စိတစ်ဆုံး ကြည့်ကြပါဦးလို့ ပြောလိုပါတယ်။ ပြီးတော့ သူ့အနေနဲ့ ဆုံးရှုံးထားရတဲ့ သိက္ခာများကိုလည်း အဖတ်မဆည်နိုင်၊ နောက်တစ်ခါ ကျမှာကိုလည်း စိတ်မအေးနိုင်နဲ့ လူသာဖြစ်နေရ လူဖြစ်က ရှုံးလှတယ်ဆိုတာမျိုးနဲ့ ကြုံနေရတတ်ပါတယ်။ အတက်နှေးတာ မတိုးတက်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေတာ သူတစ်ပါးက ကိုယ့်ထက်တိုးတက်သွားတာ စသည်တို့ကို အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းပြီး လက်မခံနိုင်တဲ့သူဟာ သူတစ်ပါးရဲ့ အပြစ်ကို ရှုတတ်ပါတယ်။

အပြစ်ကို ရှုရုံတင်မက သူတစ်ပါးကို ကိုယ့်နည်းတူ မတက်နိုင်အောင်

ဆွဲချတတ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုလူမျိုးဟာ အတိတ်ကံကောင်းကြောင့် မြင့်တဲ့နေရာ ကျော်စောသတင်းရှိတဲ့ နေရာကို အကြောင်းအားလျော်စွာ ရောက်ခဲ့သူ ဖြစ်နေပါစေ။ အကုသိုလ်ကို စုဆောင်းတတ်သူဖြစ်လို့ တကယ်ကျရင် ကူမယ့်ကယ်မယ့်သူ ဝေးတတ်ပါတယ်။

အဲဒီလို သူတစ်ပါးကို ဆွဲချတတ်ကြသူတွေထဲမှာ အတက်နှေးတဲ့သူချည်းလို့လည်း မထင်မှတ် ပါလေနဲ့။ အတက်ကြမ်းတဲ့သူများလည်း ပါတတ်ပါတယ်။ သူတို့ကတော့ ဆွဲချတာ မဟုတ်ဘူးပေါ့လေ။ ကိုယ့်ကိုယ့်ညီမလာအောင် ဖိထားတတ်တာပေါ့။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ငါဟာ အသလိုလူမျိုး မဟုတ်ဘူးဆိုတာ မိမိကိုယ်ကိုမိမိ ပြောနိုင်အောင်ကြိုးစားဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်။ စာရေးသူတို့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ မိမိရထားတဲ့နေရာကို မိမိမကျေနပ်လို့ စိတ်ဓာတ်ကျလှတယ်လို့ လှည့်လည်ညည်းညူလိုက်၊ သူတစ်ပါးကို မကောင်းပြောလိုက်၊ တို့လိုက်ထောင်လိုက်၊ အတင်းပြောလိုက်၊ အပုပ်ချလိုက် လုပ်နေကြသူများဟာ အလုပ်ရဲ့ အာနိသင် တစ်နည်းပြောရရင် ကံနှင့်ကံ၏အကျိုးကို မျက်ကွယ်ပြုထားသူသာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့မှာ ရှေးကပြုထားသော ကုသိုလ်ကံရဲ့ အရှိန်ကုန်ရင် သူ့ဘဝမှာ တက်လမ်းထက် ကျလမ်းများမှာ သေချာပါတယ်။

စာရေးသူအနေနဲ့ တက်လမ်းကိုရှာနေတဲ့ လူငယ်လူရွယ်များကို အကြံပေးချင်ပါတယ်။ မိမိလုပ်ငန်းမှာ အတက်နှေးပြီဆိုရင် ပထမဆုံးဝမ်းသာနိုင်ဖို့ ကြိုးစားပါ။ ပေါ်လီယာနာ ခံယူချက်ထားပါလို့ ပြောချင်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ တက်နေတဲ့သူဟာ အနည်းနဲ့အများ မာနစိတ်နဲ့ ခက်ထန်နေတတ်ပါတယ်။ ဒါကတော့ ပုထုဇဉ်ပေး။ ခက်ထန်နေတဲ့သူဟာ မိမိကိုယ်မိမိ အမှန်အကန် သုံးသပ်နိုင်ခြင်း မရှိပါဘူး။ ငါသာလျှင်ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်ကလေး မွေးနေတတ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ နောက်ဘက်ကို ပြန်လှည့်ကြည့်ပြီး သုံးသပ်တာတို့ ရှေ့ဆက်သွားရမယ့်လမ်းကို မျှော်ကြည့်ရင်း အသင့်ပြင်တာတို့ သုံးသပ်ဝေဖန်တာတို့ မလုပ်နိုင်ကြပါဘူး။

ဒီတော့ အတက်နှေးတဲ့အချိန်ဟာ မိမိနဲ့ မိမိလျှောက်လှမ်းရမယ့်လမ်းကို သုံးသပ်ချိန်ရတာပဲဆိုပြီး ဝမ်းသာနိုင်ဖို့ ကြိုးစားပါ။ ဝမ်းသာပါ။ ပြီးတော့ အတက်နှေးတဲ့ ကိစ္စနဲ့ သောကများနေမယ့် အစား အဲဒီအချိန်မှာ မိမိကိုယ်ကို ဖြည့်ဆည်းပါ။ အသိပညာ၊ အတတ်ပညာနဲ့လည်း ဖြည့်ဆည်းလို့ရပါတယ်။

အကျင့်သိက္ခာနဲ့လည်း ဖြည့်ဆည်းလို့ ရပါတယ်။ ကုသိုလ်တရား အစစ်အမှန်နဲ့လည်း ဖြည့်ဆည်းလို့ ရပါတယ်။ အဲဒီဖြည့်ဆည်းမှုဟာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကန်သောအလုပ်ကို အရင်းတည်ပြီးမှသာ ဖြည့်ဆည်းလို့ရနိုင်သော တရားများ ဖြစ်ကြပါတယ်။

အရေးအကြီးဆုံးက မိမိစိတ်ကို လျှော့မပေးပါနဲ့။ ယောက်ျားကလေးဆိုရင် ဖြစ်လေ့ရှိတတ်တာက

စိတ်လေရင် စိတ်ညစ်ရင် အရက်သောက်ရကောင်းမလား ၊ အပျော်အပါးကို ရှာရကောင်းမလား ဆိုတဲ့ စိတ်ထားတွေ ပေါ်တတ်ပါတယ်။ ရှာလည်း ရှာတတ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ပို၍ပို၍ မှားသွားတတ်ပါတယ်။ မိန်းကလေးဆိုရင် အားကိုးစရာ အရှာမှားတတ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ မိမိစိတ်ကို လျှော့မပေးဘဲ မိမိရဲ့ကိုယ်ကိုလည်း မိမိပြဋ္ဌာန်းချက်များ ပေးပြီး အလုပ်လုပ်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်။ ပြဋ္ဌာန်းချက်ပေးခြင်းဆိုတာ အလွန်လိုအပ်ပါတယ်။ နို့မဟုတ်ရင် အလုပ်လုပ်နေသလိုလိုနဲ့ ဘာမှ မည်မည်ရရ မလုပ်ဖြစ်တတ်ပါဘူး။ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ ချမှတ်ထားမှ အလုပ်တကယ်လုပ်ဖြစ်တယ်၊ မလုပ်ဖြစ်ဘူးဆိုတာကို ဆန်းစစ်လို့ ရပါလိမ့်မယ်။

စာရေးသူ တွေ့ဖူးတဲ့သူအမျိုးမျိုးထဲမှာ တက်လမ်းရှာရင်း သမာဓိမတည်လို့ ကျဆုံးသွားတတ်သူများ ရှိပါတယ်။ တက်လမ်းကို ရှာတဲ့အခါမှာလည်း ပထမဆုံး မိမိကိုယ်ကို မိမိ နားလည်ထားဖို့ လိုပါသေးတယ်။ သူတစ်ပါးအဖို့ ကြီးပွားရာ ကြီးပွားကြောင်း အလုပ်ဖြစ်ပေမယ့် ကိုယ်နဲ့ မကိုက်ညီရင်၊ မိမိရဲ့အရည်အချင်းများ မိမိရဲ့ ကိုင်းညွတ်မှုများနဲ့ မကိုက်ညီရင် သူတစ်ပါး အောင်မြင်တိုင်း မိမိအောင်မြင်မယ်လို့ တပ်အပ်သေချာ မယူဆနိုင်ပါဘူး။ တကယ်လို့ 'သူတစ်ပါးမှ ဖြစ်သေးတာ၊ ငါက ဘာမှလို့ မဖြစ်ရမှာလဲ'ဆိုတဲ့ ဖွဲ့နဲ့ ကြိုးစားတယ်ဆိုပါစို့။ အပြင်ပန်းအားဖြင့်တော့ အောင်မြင်မှုရနိုင်ပါတယ်။ အနှစ်သာရပိုင်းမှာတော့ မိမိရဲ့ ကိုင်းညွတ်မှုနဲ့ မကိုက်ညီရင် စိတ်ချမ်းသာနိုင်မယ် မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒါကြောင့် အောင်မြင်သူတိုင်းကို အားကျသင့်ပေမယ့် သူတစ်ပါးရဲ့နောက်က လိုက်မယ့်သူမဖြစ်အောင်တော့ သတိထားရပေလိမ့်မယ်လို့ သတိပေးလိုပါတယ်။

စာရေးသူ တင်ပြခဲ့တဲ့အကြောင်းအချက်တွေက နည်းနည်းများလာပြီ ဖြစ်တဲ့အတွက် မရှုပ်ထွေး အောင် ပြန်လည်စုစည်း တင်ပြလိုပါတယ်။ ကောင်းတဲ့အလုပ်ကို အရင်းတည်ပြီး တိုးတက်အောင် ကြိုးစားကြသူများအနေနဲ့ -

၁။ လုပ်ငန်းခွင်မှာ အတက်နှေးတဲ့ အချိန် တိုးတက်မှုမရှိတဲ့အချိန်နဲ့ ကြုံရတတ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ကြုံရင် မတက်ချင်နေပါစေ၊ မိမိရဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကို အကျမခံပါနဲ့။

၂။ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးမကျအောင် ပထမဆုံး စိတ်ကိုထိန်းရလိမ့်မယ်။ စိတ်ကိုထိန်းဖို့ဆိုတာက ကောင်းသော အဆုံးအမများမှာ တည်ပြီး မိမိကိုယ်ကို ဆောက်တည်ရလိမ့်မယ်။

၃။ အထူးသဖြင့် သတိထားပြီး ရှောင်ရမယ့်အချက်တွေက ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုမှာရော အလုပ်အတွက် ဘဝအတွက် ကိုးကွယ်ရာ အရှာမမှားကြဖို့၊ သူတစ်ပါးကို အပြစ်မရှာဖို့၊ သူတစ်ပါးကို ဆွဲမချဖို့ဆိုတဲ့ အချက်များ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအချက်တွေကို မရှောင်နိုင်ရင် အကုသိုလ်ဖိစီးတတ်ပါတယ်။

၄။ တက်နေတဲ့သူ အောင်မြင်နေတဲ့သူများကို အားကျတာ ဓမ္မတာပဲ။ ဒါပေမယ့် မိမိရဲ့ ကိုင်းညွတ်မှု၊ မိမိရဲ့ အရည်အချင်းများကိုလည်း ပြန်လည်သုံးသပ်သင့်ပါတယ်။ အောင်မြင်ချင်လွန်းလို့ သူတစ်ပါးပဲလုပ် တဲ့အတိုင်း လိုက်လုပ်ပေမယ့် အောင်မြင်ချင်မှ အောင်မြင်ပါမယ်။ အောင်မြင်ရင်တောင်မှ မိမိရဲ့ ကိုင်းညွတ်မှု၊ မိမိရဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးနဲ့ မကိုက်ညီရင် ကြာရှည်စိတ်ချမ်းသာဖို့မလွယ်ပါ။

၅။ အတက်နှေးတာဟာ ဝမ်းသာစရာကောင်းပါတယ်။ မိမိရဲ့ အရည်အသွေးကို စိတ်တိုင်းကျ မြှင့်တင်နိုင် တယ်။ သူတစ်ပါးကိုလည်း နားလည်နိုင်တယ်။ ညှာတာထောက်ထားနိုင်တယ်။ အရေးကြီးတာကတော့ ကျသည့်ဖြစ်စေ၊ တက်သည့်ဖြစ်စေ ကောင်းသောအလုပ်ကို မပြတ်တမ်းလုပ်နေဖို့ သတိရှိရမယ် ဆိုတဲ့ အချက် ဖြစ်ပါတယ်။

အပိုင်း(၈)

ကျွန်မရဲ့ တပည့်များကို သင်ကြားပို့ချရင်း အကြောင်းဆိုက်လာတဲ့အခါမှာ ရွတ်ပြလေ့ရှိတဲ့ အင်္ဂလိပ်စာတိုစာစကလေး တစ်ခုရှိပါတယ်။ စာအုပ်တစ်အုပ်ထဲမှာ ဖတ်မိခဲ့တာကို ပြန်ပြီးတင်ပြတာပါပဲ။ အဲဒီစာတိုစာစကလေးက - Two men look through the same bars, one sees mud and one stars ပါတဲ့။

သဘောကတော့ ဒီလိုပါ။ အကျဉ်းထောင်သံတိုင်ကြားကနေ အကျဉ်းကျနေတဲ့ လူနစ်ယောက်ဟာ အပြင်ဘက်ကို လှမ်းကြည့်လိုက်ပါသတဲ့။ တစ်ယောက်က ရွှံ့ကိုမြင်ပြီး တစ်ယောက်က ငွေလကြယ်စင်ကို မြင်ပါသတဲ့။

အဲဒီစကားကလေးကတော့ တင်စားတာပါပဲ။ လူတွေဟာ အခက်အခဲ အကြပ်အတည်းတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ကြရပါတယ်။ အဲဒီလို ရင်ဆိုင်ရတဲ့ အခက်အခဲ အကြပ်အတည်း တူနေတာတောင်မှ လူကိုလိုက်လို့ မျှော်မှန်းချက်တွေ လုပ်ဆောင်ချက်တွေ ကွဲပြားသွားတတ်သေးတယ်ဆိုတာကို ပြောချင်တာပါပဲ။ တချို့ကတော့ အခြေအနေကောင်းတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရတာပါ။ အခြေအနေကောင်းတွေကို ခံစားစံစားခွင့် ရနေကြတာပါ။ ဒါပေမယ့် အဲဒီအခြေအနေကောင်းဆိုတာတွေဟာ ကိုယ်က ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် အသုံးချမထားရင် တစ်နေ့ကျ လက်လွှတ်ရမှာ သေချာပါတယ်။ အဲဒီတော့ အခြေအနေကောင်းနဲ့ ကြုံရတဲ့သူများအနေနဲ့လည်း သူတို့ရဲ့ ရေရှည် လုပ်ဆောင်ချက်များနဲ့ အညီ အနာဂတ်ဘဝကို လျှောက်လှမ်းရတာပါပဲ။

ကျွန်မကတော့ ‘အခြေအနေမှ မပေးဘဲ’ ဆိုတဲ့စကားကို နားလည်နိုင်ပေမယ့် ပေးသမျှ အခြေအနေကလေးထဲမှာ မိမိရဲ့ ကိုယ်စိတ်နှလုံးကို ကောင်းစွာထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရင် အခြေအနေ အကောင်းဘက်ကို ပြောင်းလာတာနဲ့ မိမိရရ ဆုပ်ကိုင်နိုင်လိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။ အခြေအနေ မပေးဘူးဆိုပြီး ထိုင်နေ ငိုနေ မှိုင့်နေ လွတ်နေတဲ့သူများဟာ အခြေအနေပြောင်းပြီး အကောင်းဘက်ကို ရောက်သွားတာကို မသိလိုက်ဘဲ နေတတ်ကြပါတယ်။ တချို့ကျတော့လည်း ပါးနပ်လိမ္မာစွာနဲ့ အခြေအနေအကောင်းကို မျှော်လင့်တတ်ကြပါသေးတယ်။ အခြေအနေအကောင်းကို နည်းမှားများနဲ့ ရှာဖွေတတ်ကြပါသေးတယ်။ ဘယ်လိုနည်းမှားများလဲဆိုတော့ မိမိမနိုင် နိုင်တဲ့သူများကို ချဉ်းကပ်ကြတဲ့ နည်း။ ဆည်းကပ်ကြတဲ့ နည်းပါပဲ။ အဲဒီနည်းနဲ့ အခြေအနေကောင်းတယ်လို့ ဆိုတာဟာ မပိုင်ဝက်မွေး သဘောမျိုးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ မိမိကို စောင့်ရှောက် မ,စတဲ့သူရဲ့ အခြေအနေပြောင်းရင် မိမိရဲ့ အခြေအနေပါ ပြောင်းသွားတတ်လို့ပါပဲ။ နောက်ဆုံးမှာတော့ မိမိအခြေအနေကလည်း မသေချာ မရေရာစွာ မခွံ့ချည်းပဲ ကျန်တတ်ပါတယ်။

ဒါဖြင့်ရင် မိမိကိုယ်စိတ်နှလုံးကို ကောင်းစွာထိန်းသိမ်းထားနိုင်တဲ့သူများအနေနဲ့ ဘယ်လိုများ အခြေအနေကောင်းကို မိမိရရ ဆုပ်ကိုင်နိုင်ပါလိမ့်ဆိုတာ မေးစရာ ဖြစ်လာပါတယ်။ ကျွန်မကတော့ ဘဝကို မြင့်မားသည်ထက် မြင့်မားအောင် မြင့်တင်နိုင်တဲ့အားဟာ အလုပ်ပဲ ဖြစ်တယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် အလုပ်ကို ပိုပြီးလုပ်နိုင်အောင် ဘယ်လိုစီမံရင်ကောင်းမလဲ ဆိုတဲ့အကြောင်းကို ဆွေးနွေး တင်ပြလိုပါတယ်။

အဲဒီလို ဆွေးနွေးတင်ပြခြင်း မပြုခင် အလုပ်လုပ်တယ်ဆိုတာတော့ ဟုတ်ပါရဲ့ ဘယ်လိုအလုပ်မျိုးလဲ...လို့ မေးစရာ ရှိပါတယ်။ အလုပ်ဆိုတာကတော့ သမ္မာအာဇီဝ အလုပ်မျိုးလို့ ယေဘုယျပြောရပါမယ်။ နောက်ပြီးတော့ ကျွန်မတို့ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ပြောသလို ပညာမရ ဥစ္စာရ၊ ဥစ္စာမရ ကုသိုလ်ရတဲ့ အလုပ်မျိုးကိုလည်း ရည်ညွှန်းနိုင်ပါတယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် မိမိရဲ့သီလ သမာဓိ ပညာကို အငြိအစွန်းမရှိစေတဲ့ အလုပ်မျိုးကို ဦးတည်ပြီး လုပ်ဆောင်ရမှာပါပဲ။ အဲဒီလိုအပြစ်ကင်းပြီး မိမိရဲ့ဘဝအခြေအနေကို မြင့်မားစေမယ့် အလုပ်ဆိုရင် လုပ်သင့်တဲ့ အလုပ်လို့ သဘောထားနိုင်ပါတယ်။

အလုပ်လုပ်တော့မယ်လို့ဆိုရင် ပထမဦးဆုံးသတိထားရမှာက မှန်မှန်လုပ်နိုင်ဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပြီး အချိန်ကို အလေအလွင့်မရှိအောင်

သုံးစွဲနိုင်ဖို့က အရေးကြီးပါတယ်။ လူတိုင်းလူတိုင်းဟာ တစ်နေ့ကို ၂၄နာရီရှိတယ်လို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့အတိုင်း နေ့စဉ် ၂၄ နာရီစီ ရရှိကြပါတယ်။ အဲဒီကြားထဲက တချို့လူတွေဟာ အရွယ်ငယ်ငယ်ကလေးနဲ့ အလုပ်များစွာပြီးတယ်။ တချို့ကတော့ သိပ်မဲပြီးဘူး။ တချို့ကတော့ ဘာမှကို မည်မည်ရရ အလုပ်မလုပ်နိုင်ဘဲ အချိန်များစွာ ကုန်ဆုံးသွားတယ် စသဖြင့် လူအမျိုးမျိုး ကွဲပြားနေကြတာကို တွေ့ရပါတယ်။

(ရှုံ့ကိုမြင်တဲ့သူနဲ့ ငွေလကြယ်စင်မြင်တဲ့သူတို့ ကွဲပြားခြားနားသွားသလိုပါပဲ။) အလုပ်လုပ်ကြတဲ့ အခါမှာ အချိန်ကို အရေးအကြီးဆုံး အရင်းအနှီးအဖြစ် သုံးကြရပါတယ်။ အချိန်ဟာ မကုန်သေးဘူး၊ အတိုင်းအဆမရှိ ကျန်နေသေးတယ်လို့ ထင်ရတာက မမြင်နိုင်လို့ပါပဲ။ တကယ်တော့ အချိန်တွေ ကုန်ဆုံးနေသလောက် အလုပ်မပြီးတဲ့သူနဲ့ ပြီးတဲ့သူဟာ အစောပိုင်းမှာ မသိသာပေမယ့် ကြာလေလေ သိသာလေလေ ဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် အချိန်ကို ဘယ်လိုသုံးရင်ကောင်းမလဲဆိုတဲ့ အကြောင်းကို တင်ပြဆွေးနွေးလိုပါတယ်။ အလုပ်ကို လုပ်ချင်တဲ့အခါမှာ ကျုံးပြီးလုပ်လိုက်၊ မလုပ်ချင်တဲ့ အခါမှာ မလုပ်ဘဲနေလိုက် ဆိုတဲ့ နည်းနဲ့လုပ်ရင် မလုပ်ဘဲနေလိုက်တဲ့ အချိန်များက ဟာကွက်ကို ပြန်ပြန်ဖြည့်နေရတာနဲ့ အလုပ်မပြီးဘဲ ဖြစ်ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ မှန်မှန်လုပ်နိုင်ဖို့ ကြိုးစားကြစေချင်ပါတယ်။

အချိန်ကို အလေအလွင့်မရှိအောင် သုံးတဲ့နည်းများကိုတော့ ကိုယ့်ကိုယ်တွေ့နဲ့ ယှဉ်ပြီး တင်ပြဆွေးနွေးလိုပါတယ်။ ပထမဆုံးကတော့ အချိန်ကို သတ်နဲ့စိစစ်ပြီး သုံးကြဖို့ပါပဲ။ ကျွန်မကတော့ အိပ်ရာကနီးတဲ့အချိန်ကစပြီး အချိန်ကို အလေအလွင့်မရှိအောင်သုံးဖို့ မိမိနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ လူငယ်လူရွယ်များကို သတ်ပေးလေ့ရှိပါတယ်။ အိပ်ရာက နီးတဲ့အချိန်လို့ဆိုတဲ့နေရာမှာလည်း အိပ်ချိန်ကို အများကြီးယူတတ်တဲ့ သူများဟာ သူများရဲ့နောက်မှာမှ လုပ်ငန်းကိုစရတတ်ပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် အလုပ်ပြီးချင်တဲ့သူများအနေနဲ့ အိပ်ချိန်ကို အများကြီးယူဖို့ မသင့်ပါဘူး။ ကျွန်မတို့ မြန်မာစကားပုံမှာ ပါတဲ့အတိုင်း “မျက်စိအကျင့် ဝမ်းအချင့်”ပါပဲ။ အိပ်ချိန်ကို အများကြီးယူစရာမလိုဘဲ အိပ်ရေးဝပြီး လန်းဆန်းအောင် ကြိုးစားသင့်ပါတယ်။ လူငယ်လူရွယ်များဟာ အစားအသောက် အနေအထိုင်မှန်ခွဲရင် အိပ်ရာဝင်တာနဲ့ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်လို့ပျော်နိုင်ပါတယ်။ ညဉ့်နက်သန်းခေါင်အထိ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထိုင်ပြီး ပြောကြဆိုကြ။ လက်ဖက်ရည်လို အိပ်လို့မပျော်စေနိုင်တဲ့ အစားအသောက် များကို သောက်စားကြနဲ့ဆိုရင်တော့ အိပ်တဲ့အချိန်လည်း နောက်ကျနိုင်ပါတယ်။ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်လို့မပျော်နိုင်ဘဲ လူလည်းနမ်း၊ စိတ်လည်း လေသွားစေနိုင်ပါတယ်။

သူ့အချိန်နှင့်သူ သင့်တင့်လျောက်ပတ်တဲ့ အစားအစာကို စားသောက်ပြီး အိပ်ရာဝင်သင့်တဲ့အချိန်မှာ အိပ်ရာဝင်ခွဲရင် အိပ်ချိန် ၅နာရီလောက်ရရင် သူ့အလိုလို နိုးလာတတ်ပါတယ်။ အိပ်ချိန် အများကြီးယူစရာ မလိုပါဘူး။ အသက်သိပ်ငယ်သေးတဲ့သူနဲ့ အသက်သိပ်ကြီးသွားပြီဖြစ်တဲ့ သူများမှသာ အိပ်ချိန်များမှ လန်းဆန်းနိုင်တာပါ။

အသက်သိပ်မငယ်တော့တဲ့ လူငယ်လူလတ်များအနေနဲ့ အိပ်ရာက နီးလာတာနဲ့ ထလိုက်တဲ့ အကျင့်ကို ကျင့်ထားကြရင် ကောင်းပါတယ်။ အိပ်ရာကနီးတာနဲ့ ချက်ချင်းမထဘဲ လိုမ့်နေလိုက်ရင် အချိန်လည်း ကုန်ပါတယ်။ မကောင်းတဲ့ အကြံအစည်များ အတွေးထဲကို ဝင်လာနိုင်ပါတယ်။ ပျင်းတဲ့အကျင့် စွဲသွားနိုင်ပါတယ်။

အိပ်ရာက ထချင်ပါလျက် ထလိုမရနိုင်ဘဲ နံးနေတယ်။ မအိမ်သာဖြစ်နေတယ်လို့ ဆိုရင်တောင်မှ အားခဲပြီး ထလိုက်ပါ။ ကိုယ်လက်သုတ်သင်ပြီးတဲ့အခါ၊ မျက်နှာသစ် ရေချိုးပြီးတဲ့အခါမှာ နေကောင်း သွားတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

အိပ်ရာကထပြီးတာနဲ့ မိမိကိုယ်မိမိ ဆန်းစစ်နိုင်အောင် အချိန်ကိုမှတ်ထားလိုက်ပါ။ အိပ်ရာထတာက ဖိနာရီဆိုရင် ကျောင်းတိုရုံးတို့ အလုပ်ခွင်တို့ကို ရောက်သွားတဲ့အချိန်က ဉနာရီခွဲ ဆိုပါတော့၊ ခြားနားချိန် ၃နာရီခွဲ ရှိပါတယ်။ အဲဒီအချိန် အတောအတွင်းမှာ အိမ်အလုပ်၊ မိမိကိုယ်ကို သန့်ရှင်းသပ်ရပ်အောင် ပြင်ဆင်တဲ့အလုပ်၊ ဘုရားရှိခိုးတဲ့အလုပ် စတဲ့အလုပ်များကို ပြီးအောင် လုပ်နိုင်ရပါမယ်။ အချိန်ဖွင့်နဲ့ခြင်းဟာ အလုပ်လုပ်ရာမှာ အချိန်ပိုပြီး ကြာစေတတ်တဲ့အတွက် အလုပ်မပြီးတာ ကသိတာ စတဲ့ဟာကွက်များ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ အချိန်ကို စိစစ်ပြီးသုံးတာကတော့ မနက်မှ ညနေမှ မဟုတ်ပါဘူး။ သတိရရင်ရသလို စိစစ်လို့ အကျိုးမမဲ့ပါဘူး။ ညနေပိုင်းဆိုရင်လည်း ထမင်းစားလို့သောက်လို့ ပြီးတဲ့အချိန်အထိ ကျောင်းကအလုပ်က အိမ်ကိုရောက်ပြီးမှ အချိန်ဘယ်လောက်ကုန်သွားပြီလဲဆိုတာကို စိစစ်လို့ ရပါတယ်။ အချိန်ကို စိစစ်သုံးပါလို့ ပြောတာက အချိန်သုံးတဲ့အခါမှာ ဟန်ချက်ညီစေချင်လို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ ထိုင်ပြီး စကားတွေအများကြီး ပြောခဲ့တယ်ဆိုပါစို့။ ပြန်ပြီးစိစစ်လေ့ရှိသူဆိုရင် အချိန်နဲ့ ရရှိခဲ့တဲ့အကျိုး အမြတ်ကို ချိန်ထိုးကြည့်ခြင်းအားဖြင့် အချိန်ကို လျှော့ပစ်ရတယ်၊ ပြောတဲ့စကားများကို ဘယ်လိုပြန်ပြီး စိစစ်ရမယ်ဆိုတာကို ပြန်ပြီးတွေးနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီနည်းဟာ အလုပ်တွင်ကျယ်စေတဲ့နည်းများပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်ကို ပေါ့ပေါ့တန်တန် ဖြုန်းတီးဖို့ အတော်ခက်သွားစေပါတယ်။ ဘာပဲလုပ်လုပ် သတိက ထက်ကြပ် မကွာလိုက်နေမှာ ဖြစ်လို့ပါပဲ။ လူငယ်များအနေနဲ့ သတိထားရမှာက အလုပ်လုပ်တဲ့အခါမှာ အရေးအကြီးဆုံး အရင်းအနှီးက အချိန်ပဲဆိုတဲ့ အချက်ဖြစ်ပါတယ်။ ငွေဆိုတာ ရှုံးသွားရင် ကုန်သွားရင် ပြန်ရှာလို့ရနိုင်ပါတယ်။ အချိန် အထူးသဖြင့် နုနယ်ပျိုမြစ်တဲ့ လူငယ်တွေရဲ့ အချိန်ဟာ(ဆုံးရင်လည်း ပြန်မရနိုင်တဲ့အတွက်) စိစစ်ပြီး သုံးနိုင်မှ သုံးရတဲ့အချိန်နဲ့တန်တဲ့ အကျိုးကျေးဇူးများ ရလာနိုင်ပါတယ်။

အလုပ်လုပ်တဲ့အခါမှာ တွင်ကျယ်ချင်တဲ့သူများဟာ မိမိကိုယ်ကို အလုပ်တာဝန်များသတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်း ပေးရမယ် ဖြစ်ပါတယ်။ လုပ်စရာအလုပ်မရှိဘူး၊ ဘာလုပ်ရမှန်းမသိဘူး ။ ပျင်းလိုက်တာဆိုတဲ့ စကားမျိုး ပြောတတ်တဲ့သူများ အနေနဲ့ အလုပ်ကိုရှာပြီး မလုပ်တတ်လို့ လာဘ်မမြင်တတ်လို့ အလုပ်မရှိတာ အလုပ်မပြီးတာ ဖြစ်ပါတယ်။

လူတိုင်းမှာ အလုပ်လုပ်စရာရှိပါတယ်။ မသိကျိုးကျွန်နေလို့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မသိနားမလည်လို့ပဲဖြစ်ဖြစ် အလုပ်မရှိဘူးဆိုတဲ့ စကားများကို ပြောနိုင်ကြတာဖြစ်ပါတယ်။ တချို့ကြပြန်တော့လည်း အလုပ်လည်း ရှိပါတယ်။ အလုပ်လည်း များပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီအလုပ်ကို နိုင်အောင် မလုပ်တတ်တာကြောင့် အလုပ်များတာထက် ကသိတာက ပိုသွားပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် အလုပ်တာဝန်များကို အချိန်နဲ့ညှိပြီး သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းကာ လုပ်ကိုင်သင့်ပါတယ်။ နို့မဟုတ်ရင် ပေါ့ပေါ့နေ ပေါ့ပေါ့စားတဲ့လူတွေထဲမှာ ကိုယ်ပါ ပါသွားနိုင်ပါတယ်။ ဒါမှမဟုတ် အလုပ်များလှချည်ရဲ့လို့ ညည်းပြီးတော့ အလုပ်မပြီးတဲ့လူတွေထဲမှာ ကိုယ်လည်း ပါသွားနိုင်ပါတယ်။ အလုပ်တာဝန်ကို ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်တဲ့အခါမှာ မနည်းလွန်းစေရပါဘူး။ အလုပ်တွေက ပြီးနေပြီပဲဆိုပြီး ပေါ့ပေါ့နေမိမှာ စိုးရပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် အလုပ်တာဝန်ကို တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့်

မြင့်ပြီးသတ်မှတ်ပေးသင့်ပါတယ်။ ၈ ၈ချင်း အချိန်နဲ့မမျှအောင်
များပြားတဲ့တာဝန်များကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်လို့ ကတော့ ဘယ်လိုမှပြည့်မီအောင်
မလုပ်နိုင်တာနဲ့ စိတ်ဓာတ်ကျသွားတတ်ပါတယ်။ အချိန်မီတာဝန်ကို ကျေပွန်အောင်
မလုပ်နိုင်တဲ့အကြိမ် များလာတော့ မထူးတော့ပါဘူးဆိုတဲ့ သဘောနဲ့
စိတ်ကိုလျော့ပစ် တတ်ပါတယ်။ ပေါ့သွားတတ်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ အလုပ်တာဝန် စတင်သတ်မှတ်တဲ့ကာလမှာ အချိန်နဲ့အလုပ်
ကာမီအောင် ချင့်ချိန်ဖို့ လိုပါတယ်။ နောက်မှ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့်
တိုးပြီးပြဋ္ဌာန်းသင့်ပါတယ်။ ပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့ အလုပ် တာဝန်များကိုလည်း
ပြီးစီးအောင်လုပ်ဖို့ သင့်ပါတယ်။ အလုပ်တာဝန်ကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပြီး
လုပ်တာဟာ

အချိန်ကို အမှတ်မထင် မဖြုန်းမီအောင် ကာကွယ်တဲ့နေရာမှာ
အလွန်ထိရောက်ပါတယ်။ အလုပ်မပြီးတာနဲ့ မတွင်တာနဲ့ အချိန်ကို
ဘယ်လိုသုံးမိသလဲဆိုတာ ချက်ချင်းသတိထားမိစေနိုင်ပါတယ်။ ပြန်လည်စစ်ဆေး
နိုင်ပါတယ်။

အလုပ်တာဝန်ကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပြီး လုပ်ဆောင်ခြင်းအားဖြင့်
အချိန်ကုန်လို့ကုန်မှန်းမသိ ဖြစ်နေတဲ့ အခြေအနေက လွတ်မြောက်သွားနိုင်ပါတယ်။
အလုပ်တာဝန်ကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထား တာကြောင့် အချိန်နဲ့အမျှ မိမိရဲ့တန်ဖိုး
မြင့်မားလာတာကို မိမိဘာသာ ခံစားသိရှိနိုင်ပါတယ်။ မိမိကိုယ်ကို ပိုပြီးယုံကြည်မှု
ရှိလာနိုင်ပါတယ်။ စိတ်ကလည်း တည်ငြိမ်အေးချမ်းပြီး
သောကလျော့ပါးလာပါလိမ့်မယ်။

အလုပ်လည်း ပိုပြီးလုပ်နိုင်လာပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီလို အလုပ်တာဝန်ကို
သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပြီး လုပ်တာဟာ
အစောပိုင်းမှာတော့ ပင်ပန်းပါလိမ့်မယ်။ နောက်တော့ သက်လုံကောင်းလာပြီး
သတ်မှတ်စံချိန်ကိုတောင် ချိုးနိုင်လာပါလိမ့်မယ်။

အလုပ်လို့ဆိုတဲ့နေရာမှာ ကျောင်းသားများ ကျောင်းစာကို ထူးချွန်အောင်
လေ့လာကျက်မှတ်ခြင်း၊

အလုပ်ခွင်မှာ မိမိလုပ်ဆောင်ရမယ့်တာဝန်များကို ကျေပွန်အောင်လုပ်ဆောင်ခြင်း
စတဲ့ ပင်မအလုပ်များကို ပြီးစီးအောင်မြင်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ဘဝမှာ
အလုပ်တွင်ကျယ်အောင် လုပ်နိုင်တဲ့သူလို့ ပြောလို့မရနိုင်ပါဘူး။

အလုပ်လုပ်တဲ့နေရာမှာ ဟန်ချက်ညီအောင် လုပ်နိုင်ရပါမယ်။ ပညာရှာတဲ့ အလုပ်
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းတဲ့ အလုပ်အပြင် ကုသိုလ်ယူသင့်တဲ့ အလုပ်များလည်း
များပြားစွာ ရှိပါတယ်။

အလုပ်လုပ်တတ်တဲ့အချိန်ကို သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ အသုံးပြုတတ်ရင်
အလုပ်တွေ အများကြီးပြီး နိုင်ပါတယ်။ လူမှုရေးပတ်ဝန်းကျင်၊
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တို့မှာ နေရင်း အသိပညာများ ရရှိနိုင်ပါတယ်။
အတွေးအခေါ်များလည်း မြင့်မားလာနိုင်ပါတယ်။ စိတ်အနေ
ရင့်ကျက်လာနိုင်ပါတယ်။ အလုပ်လုပ်ရင်း ပညာ ဥစ္စာ ကုသိုလ် ရနိုင်သလို
အပန်းဖြေတဲ့နေရာမှာ ဟန်ချက်ညီရင်လည်း ပညာနဲ့ကုသိုလ်တော့ ကောင်းစွာ
ရနိုင်ပါတယ်။ ပညာနဲ့ကုသိုလ်အရင်းအနှီးဟာ ဥစ္စာရလာနိုင်ဖို့ အရင်းအနှီးပဲ
ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် အပန်းဖြေတဲ့ သဘောနဲ့ စိတ်အေး လက်အေး
နားနေမယ်ဆိုရင် အချိန် အတိုင်းအတာနဲ့ နေနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်
မိမိရဲ့ကိုယ်စိတ်နှလုံးကို မပင်ပန်းမညှိုးနွမ်းစေမယ့် နည်းများနဲ့ပဲ
နားနေသင့်ပါတယ်။ အဲဒီလို ထောင့်စေ့အောင် အလုပ်လုပ်နိုင်ဖို့ အချိန်ကို

ခွဲတမ်းချပြီး သုံးရပါမယ်။

အချိန်ကို ခွဲတမ်းချပြီးသုံးပါလို့ ဆိုတဲ့နေရာမှာ အချိန်ကို သုံးထိုက်တဲ့နေရာမှာ ပိုပြီးသုံးနိုင်အောင်၊ မသုံးထိုက်တဲ့နေရာမှာ အချိန်ကို ချွေတာပြီးသုံးနိုင်အောင် မိမိကိုယ်ကို သတိပေးဖို့အတွက် လိုက်နာရမယ့် စည်းကမ်းတစ်ခုအနေနဲ့ သတိမှတ်ခိုင်းတာပါပဲ။

အချိန်ကို သုံးသင့်တဲ့နေရာမှာသုံးပြီး အချိန်ကို အပိုမဖြုန်းတဲ့သူများဟာ ဘယ်အချိန်မှာမဆို အစဉ်သင့်ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ ကျောင်းသားဆိုရင်လည်း အဲဒီလိုလူမျိုးဟာ စာမေးပွဲနီးမှ ပျာယာခတ်ပြီး နေ့မအိပ် ညမအိပ်နဲ့ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်တဲ့အထိ စာကျက်တဲ့ကျောင်းသားမျိုး ဖြစ်လာမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဖြည်းဖြည်းနဲ့မှန်မှန်ပဲ အလုပ်လုပ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အခုအထိ တင်ပြခဲ့တဲ့အကြောင်းများကိုပြန်ပြီး စုစည်းလိုပါတယ်။ အလုပ်လုပ်တယ်လို့ ဆိုတာဟာ မိမိတို့ဘဝရဲ့ တိုးတက်မှုအတွက် အရင်းအနှီးပြုလုပ်နေတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို အလုပ်လုပ်တဲ့အခါမှာ အချိန်တိုတိုအတွင်း အလုပ်များများပြီးအောင် လုပ်နိုင်ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။

ဘဝအခြေအနေ ကြပ်တည်းကျဉ်းမြောင်းမှုက လွတ်အောင် အလုပ်လုပ်ကြတဲ့အခါမှာ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ တက်ကြွနေဖို့လိုပါတယ်။ အဲဒီတော့ လူပန်းသက်သာအောင် ကြိုးစားကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အချိန်မကုန်အောင် လူပန်းသက်သာအောင် ဆိုတာက အချိန်ကို အကျိုးရှိရှိအသုံးချတတ်ဖို့လိုပါတယ်။ အချိန်ကို အလေအလွင့်မရှိရအောင် သတိနဲ့စိစစ်ပြီး သုံးခြင်းအားဖြင့် အချိန်ကို အမှတ်တမဲ့ဖြုန်းတီးနေမိတဲ့ အကျင့်ဆိုးကို ရှောင်နိုင်ပါတယ်။ အချိန်နှင့်အမျှ ပညာ ဥစ္စာ ကုသိုလ် ရနေအောင် မိမိကိုယ်ကို အလုပ်တာဝန်ပြဋ္ဌာန်းပြီး မိမိရဲ့ဘဝလမ်းကြောင်းကို ဖြောင့်မတ်အောင် ကြိုးစားကြရပါမယ်။

လူလောကမှာ အောင်မြင်တဲ့ စိတ်အေးချမ်းသာရှိတဲ့ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အပေါ်မှာ တာဝန်ကျေပွန်တဲ့ လူတစ်ယောက် ဖြစ်အောင် လူတိုင်းလူတိုင်းဟာ အဘက်ဘက်က ဖွံ့ဖြိုးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ အဘက်ဘက်က ဖွံ့ဖြိုးတဲ့သူဖြစ်အောင် ဖြည့်ဆည်းသင့်တဲ့ ဗဟုသုတ၊ လေ့လာဆည်းပူးသင့်တဲ့ အသိပညာ၊ အတွေ့အကြုံ၊ လက်တွေ့ကျင်လည်သင့်တဲ့ ပတ်ဝန်းကျင် စသဖြင့် အချိန်ကို မျှတအောင် ပေးသင့်တဲ့ အရေးကိစ္စ လူ့ဘဝမှာ များပြားလှပါတယ်။ အဲဒီလို ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတဲ့သူ ဖြစ်ဖို့ဆိုတာ အချိန်ကို မျှတအောင် ခွဲတမ်းချသုံးမှ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

အခု တင်ပြဆွေးနွေးခဲ့တဲ့ အကြောင်းများကတော့ အလုပ်ကို အချိန်တိုတိုအတွင်းမှာ တွင်တွင် ကျယ်ကျယ် လုပ်ချင်တဲ့ လူငယ်လူရွယ်များအတွက် အနည်းအများ အထောက်အကူပြုလိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။

ငွေမျောရင် ငွေချင်းလိုက်ဆိုသလို ကုန်သွားတဲ့ငွေအတွက် ရှိတဲ့ငွေကို ထပ်မံအရင်းပြုပြီး ရင်းစားရအောင် ရှာနိုင်ပါတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ ဝါသနာပါလို့ ထိထိုးသူများ ကံကောင်းထောက်မလို့ ထိဆုကြီးများပေါက်ကာ ငွေအစုလိုက် အပုံလိုက် ရနိုင်ပါတယ်။ အချိန် (အထူးသဖြင့်)အင်အားဖွံ့ဖြိုးတဲ့ လူငယ်လူရွယ်များရဲ့ အချိန်ဟာ မတော်တဲ့နည်းနဲ့သုံးမိလို့ ဖြုန်းသလို ဖြစ်ခဲ့ရင်တော့ ဘယ်တော့မှ ပြန်မရနိုင်ပါဘူး ။ အဲဒီအကြောင်းကို အလုပ်နဲ့ ကိုယ့်ဘဝကိုကိုယ် တင့်တောင့်တင့်တယ်ဖြစ်အောင် တည်ဆောက်လိုသူများ အလေးအနက် နှလုံးသွင်းသင့်တဲ့အကြောင်း သတိပေးလိုပါတယ်။

အပိုင်း(၉)

အလုပ်နဲ့ဘဝကိုတည်ဆောက်ခြင်း ဆိုတဲ့ ဆောင်းပါးများကို
စိတ်ဝင်စားတဲ့သူများတယ်ဆိုတာ သိရတဲ့အတွက် စာရေးသူ ဝမ်းသာရပါတယ်။
ဒီလိုဆောင်းပါးမျိုးကို စိတ်ဝင်စားတဲ့သူများဟာ အလုပ်ကို
တွင်ကျယ်အောင်လုပ်ချင်တဲ့သူ၊ အလုပ်ကို တက်လမ်းအတွက်
အရေးအကြီးဆုံးအားတစ်ပါးအဖြစ် လက်ခံတဲ့သူများဖြစ်မယ်လို့ စာရေးသူ
ယုံကြည်ပါတယ်။

အခုဆက်လက်ရေးမယ့် အကြောင်းအရာများဟာ အရင်ရေးခဲ့တဲ့
အကြောင်းအရာများနဲ့စာရင် အသွင်အားဖြင့်
တစ်မျိုးပြောင်းနေမယ်လို့ထင်ပါတယ်။ ဦးတည်ချက်ကတော့ အလုပ်ကို
စနစ်တကျလုပ်ရင်း ဘဝကိုတိုးတက်အောင် တန်ဖိုးရှိအောင်
တည်ဆောက်ရမယ်ဆိုတဲ့ ဦးတည်ချက်ပါပဲ။ ဦးတည်ချက် မပြောင်းဘဲ
လုပ်နည်းလုပ်ဟန် အနည်းငယ် ပြောင်းမယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ အဲသလိုဖြစ်ရတာက
စာရေးသူရဲ့ အတွေ့အကြုံနဲ့ ပတ်သက်နေပါတယ်။ လူတိုင်း လူတိုင်းဟာ
ဘဝဆိုတဲ့ကျောင်းမှာ တက်ရောက်နေကြသူများ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘဝဆိုတဲ့ကျောင်းမှာ
သင်ယူရတဲ့ သင်ခန်းစာများဟာ ပြောင်းလဲနေပါတယ်။ အဲဒီအပြောင်းအလဲကြောင့်
ဘဝကို ချဉ်းကပ်ပုံဟာ အနည်းနဲ့အများ ပြောင်းလဲသွားတတ်ပါတယ်။

စာရေးသူဟာ အလုပ်ကို ဘဝရဲ့တိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်းအတွက်
ပမာနအကျဆုံးအားအဖြစ် လက်ခံပါတယ်။ အဲဒီလိုလက်ခံလို့လည်း အလုပ်ကို
မနားတမ်း လုပ်လေ့ရှိပါတယ်။ အလုပ်ကို မနားတမ်း လုပ်လေ့ရှိတယ် ဆိုမှတော့
မိမိရဲ့ကိုယ် မိမိရဲ့စိတ်ကို အနားမပေးဘူးဆိုတာ သိသာနေပြီ ဖြစ်ပါတယ်။
အလုပ်လုပ်တဲ့ပုံစံဟာ အသက်တဖြည်းဖြည်းကြီးလာပြီ ဖြစ်တဲ့အတွက်
အကျဘက်ကိုလုလာပြီဖြစ်တဲ့ ကျန်းမာရေးအခြေအနေနဲ့
မကိုက်ညီတော့တာကိုလည်း သိသိကြီးနဲ့ သတိထားပြီး ဟန်ချက်ညီအောင်
ပြုပြင်ခြင်းမရှိခဲ့ပါဘူး။ အလုပ်လုပ်တဲ့ပုံစံနဲ့ ကျန်းမာရေးဟန်ချက် မညီတော့တာကို
သိလာတာက ဒီလိုပါ။ အရင်အရင်ကဆိုရင် အိပ်ရေး ဘယ်လောက်ပျက်ပျက်
မနက်အစောကြီးထပြီး ရေချိုးလိုက်ရင် တစ်နေ့လုံး လန်းလန်းဆန်းဆန်း
တက်တက်ကြွကြွ အလုပ်လုပ်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ နောက်ပိုင်းတော့ ခေါင်းကိုက်လာတာ၊
အသံတိုးလာတာ၊ နုံးလာတာတွေ အဖြစ်များလာတော့ အရင်လိုတော့
မဟုတ်ဘူးဆိုတာ သိလာပါတယ်။

အဲဒီတော့လည်း မိမိကိုယ်ကို အနားပေးသင့်တယ်ဆိုတာ မစဉ်းစားပါဘူး။
အရင်လိုမဟုတ်ရင် အလုပ်လုပ်ချိန်ကို နေ့ခင်းဘက်မှာ
ဘယ်လိုယူမလဲဆိုတာကိုသာ စဉ်းစားပါတယ်။ အလုပ်လုပ်ချိန်ကို
နည်းသွားမှာစိုးတာနဲ့ အလုပ်လို့ ကိုယ်ယူဆတဲ့ စာရေးစာဖတ်စာသင်ဆိုတဲ့
ကိစ္စမှတစ်ပါး အခြားကိစ္စများကို လုပ်တဲ့အခါမှာ အမြဲလိုလို လောနေတတ်ပါတယ်။
ပြီးတော့ အေးအေးဆေးဆေး နေသင့်တဲ့အချိန်များမှာလည်း
ငါ့အလုပ်မလုပ်ဘူးဆိုတဲ့ အသိနဲ့ စိတ်ဆင်းရဲနေတတ် ပြန်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့်
စိတ်သက်တောင့်သက်သာ နေတဲ့အချိန် မရှိတော့ပါဘူး။ ပိုပြီးဆိုးတဲ့အချက်က
မိမိရဲ့အားနည်းချက်ကို မိမိဘာသာငြင်းဆန်တာပါပဲ။ မိမိဘာသာမိမိ
ငြင်းဆန်ပြီဆိုမှတော့ သူတစ်ပါး မသိအောင်လည်း ဖုံးလွှဲရတော့တာပါပဲ။

အဲဒီလိုနဲ့ကျွန်မဟာ မိမိရဲ့ရှုပ်ကို မညာဘဲမိမိရဲ့စိတ်ကိုလည်း အနားမပေးဘဲ
အလုပ်လုပ်နေ လိုက်တာ စက်တင်ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့ကနေ ဒီဇင်ဘာလ
ရက်နေ့အထိ အလွန်နေမကောင်း ဖြစ်သွားခဲ့ပါတယ်။ နေမကောင်းနေတဲ့ကြားက

ရေးစရာရှိတာတွေ ဆက်ရေး၊ ဖတ်စရာရှိတာတွေ ဆက်ဖတ်၊ သင်စရာရှိတာတွေ ဆက်သင်နဲ့ အတင်းတွန်းနေခဲ့သေးတာပါပဲ။ အဲဒီတော့ ကျဆင်းနေတဲ့ ကျန်းမာရေးဟာ လိုအပ်တာထက်ပိုပြီး ကျဆင်းသွားတော့တာပါပဲ။

စိတ်ရောလူပါ ညှိုးနွမ်းပင်ပန်းနေရာက နာလန့်ပြန်ထူနိုင်ပြီလို့ ဆိုတဲ့တိုင်အောင် အရင်ကလို မလန်းဆန်းနိုင်သေးပါဘူး။ အဲဒီလိုအချိန်မှာပဲ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ကျွန်မအလွန် ကြည်ညိုအားကိုးတဲ့ မဟာမြိုင်ဆရာတော် ဦးဇောတိက ရန်ကုန်ကို ကြွတော်မူလာပါတယ်။ ကျွန်မက ဆရာတော်ထံကို သွားရောက်ဖူးမြော်တိုင်း ကျွန်မကိုရည်စူးပြီး တရားဟောတယ်လို့ ထင်ရအောင် ဆရာတော်က စိတ်ရောလူပါ ဖိစီးညှိုးနွမ်းနေမှုကို ဘယ်လိုလျှော့ချမလဲဆိုတဲ့ တရားကိုဟောပါတယ်။

လူတွေဟာ တစ်နေ့တခြား အလုပ်လုပ်ရင် ဘယ်လိုများများနဲ့မြန်မြန် ပြီးအောင် လုပ်ရပါမလဲဆိုတာ တွေးတောလေ့လာနေခဲ့ကြပါတယ်။ ခေတ်ကလည်း များများနဲ့မြန်မြန် လုပ်နိုင်တဲ့သူမှပဲ လိုချင်တဲ့ အခြေအနေနဲ့ နီးစပ်နိုင်တာကိုး။ အဲဒီလို အထက်ကိုတက်ဖို့ ကြိုးစားနေကြတဲ့ ကလေးများ၊ လူငယ်များ၊ လူကြီးများမှာ ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပရန်သူများ ရှိနေပါတယ်။

အခုလောလောဆယ်အချိန်မှာ ကိုယ်ပရန်က အများသားကလား။ ဘယ်လိုများသလဲဆိုတော့ အခု ဒီဆောင်းပါးကို ရေးနေတဲ့အချိန်မှာတောင်မှ ကျောင်းရဲ့မြက်ခင်းပြင်မှာ မြက်တွေကို စက်နဲ့ရိတ်နေတာနဲ့ အလွန်ဆူညံတဲ့အသံ ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒါဟာလည်း ကိုယ်ကိုရော စိတ်ကိုပါ ဖိစီးနိုင်တဲ့ ကိုယ်ပရန်များထဲမှာ ပါပါတယ်။ အသံတွေ ဆူညံပေါက်ကွဲနေတာ အနံ့တွေ ညစ်ညမ်းနေတာ စတဲ့ အပြင်က အတိုက်ခတ် များဟာ စာရေးသူတို့ကို ရုပ်ကိုရော စိတ်ကိုပါ များစွာပင်ပန်းစေနိုင်ပါတယ်။ ဆူညံတဲ့အသံသာလျှင် ရုပ်ကိုထိခိုက်စေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ သာယာတယ်ဆိုတဲ့ ဂီတသံစဉ်များ၊ ဇာတ်လမ်း ဇာတ်ကွက်တွေနဲ့ ရှုချင်စဖွယ်ဖြစ်နေတဲ့ တီဗီအစီအစဉ် များဟာလည်း စာရေးသူတို့ မထင်မှတ်ဘဲ ရုပ်ကိုရော စိတ်ကိုပါ ပင်ပန်းစေနိုင်ပါတယ်။

တစ်ခါတလေ သီချင်းနားထောင်ရင်း တီဗီကြည့်ရင်း မိမိရဲ့ရုပ်ကို မိမိသတိထားပြီး ကြည့်လိုက်ရင် မလိုအပ်ဘဲ ကိုယ်လက်အင်္ဂါများကို တောင့်ထားတာ တင်းထားတာများကို သတိပြုမိကြပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီလိုဆိုရင် သတိမထားမိဘဲ မလိုအပ်တဲ့ ပင်ပန်းဆင်းရဲမှုများဟာ တစ်နေ့တစ်နေ့မှာ ဘယ်လောက်ဖြစ်နေ မလဲဆိုတာ ခန့်မှန်းဖို့ခက်အောင် များနေလိမ့်မယ်။ အသံအပြင် အနံ့ကိစ္စများကိုပါ တင်ပြချင်ပါသေးတယ်။ အခန်းကကျဉ်းကျဉ်းနဲ့ ညောင်နံ့ကအစ အနံ့မျိုးစုံကို ရနေတတ်တဲ့ အခုလူနေအိမ်များက အနံ့များသာမက အပြင်ထွက်တာနဲ့ ကားက မီးခိုးငွေ့များအပါအဝင် လေထုညစ်ညမ်းမှုဟာ ပြောပလောက်အောင် စာရေးသူတို့ရဲ့ ကိုယ်နဲ့စိတ်ကို ပင်ပန်းစေနိုင်ပါတယ်။

အများနဲ့ပတ်သက်တဲ့ အဲဒီလိုပြင်ပက အတိုက်ခတ်များကိုတော့ လွယ်လွယ်ကူကူ တိမ်းရှောင်လို့ မရနိုင်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် မိမိဘာသာမိမိ ပြင်ပက အတိုက်ခတ်များကို လက်ခံနေမိရင်တော့ အခြေအနေက ပိုပြီးဆိုးပါလိမ့်မယ်။

ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြင်ပက အတိုက်ခတ်တွေထဲမှာ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ စာရေးသူတို့ စားနေသုံးနေတဲ့ ပစ္စည်းများဟာ ရုပ်အပေါ် အလွန်ဖိစီးနေတာကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။ ဥပမာဆိုပါတော့၊ စာရေးသူတို့ မနက်အိပ်ရာထကတည်းက စားကြသောက်ကြတဲ့အထဲမှာ အခုခေတ်ဓလေ့အရ သောက်ကြတဲ့ လက်ဖက်ရည်ကော်ဖီဆိုပါတော့ လူနဲ့အတော်မသင့်ပါဘူး။ ရိုးရိုးကော်ဖီလက်ဖက်ရည်ဆိုရင် တော်ပါသေးတယ်။ အခုခေတ်နဲ့ လိုက်လျောညီထွေအောင် ချက်ချင်းပျော်စေနိုင်တဲ့ ကော်ဖီလက်ဖက်ရည်များဆိုရင်

ပိုပြီးလူကို အန္တရာယ်ပေးတတ်ပါတယ်။ နှလုံးတုန်တာ ရင်ခုန်တာ စတဲ့ဝေဒနာများရဲ့ အရင်းအမြစ်ပဲဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီစားသောက်ဖွယ်ရာများဟာ လူကိုလည်း စွဲစေနိုင်ပါတယ်။ စွဲလာလို့ ပိုပြီးသောက်သုံးပြီဆိုရင် ပိုပြီး ရောဂါရမယ် ဖြစ်ပါတယ်။ သောက်သုံးတဲ့ အရည်များဟာ အခု ဆယ်စုနှစ်အတွင်းမှာ ပိုပြီးစုံလာပါတယ်။ အားဖြည့်အချို့ရည်လို့ ခေါ်နေကြတဲ့ ဖျော်ရည်မျိုးစုံ၊ သံဘူး၊ ပုလင်း စတဲ့ အသွင်မျိုးစုံနဲ့ ထည်းထားတဲ့ ဖျော်ရည်မျိုးစုံတို့ဟာ မြို့ကလူများရော တောကလူများကိုပါ ဖမ်းစားလျက်ရှိကြပါတယ်။ ဧည့်ခံလို့ ကန်တော့လို့ လွယ်ကူပါတယ်။ မျက်နှာပန်းလည်း လှပါတယ် ။ ဒါပေမယ့် သောက်သုံးကြတဲ့ သူများကို လောလောဆယ် နှစ်သိမ့်မှုပေးတာကလွဲလို့ ရေရှည်မှာ အကျိုးဖြစ်ထွန်းဖို့ မလွယ်ပါဘူး။ ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်အတွင်းက ကွယ်လွန်တဲ့ နာမည်ကျော် အနုပညာသည်တစ်ယောက်ဟာ ပင်ပင်ပန်းပန်း အလုပ်လုပ်ပြီး အားပြန်ပြည့်ချင်လို့ နိုင်ငံခြားကလာတဲ့ အားဖြည့်အချို့ရည်ဘူးကို တစ်နေ့ကို ၂ ဘူးမက သောက်ပါသတဲ့။ အဲဒီအချို့ရည်ဘူးပေါ်မှာ ရေးထားတဲ့စာဟာ မြန်မာလိုမပြောနဲ့၊ မြန်မာတွေအနေနဲ့ အနည်းနဲ့အများဆိုသလို နားလည်နိုင်တဲ့ အင်္ဂလိပ်လိုတောင် ရေးမထားတဲ့အတွက် တစ်နေ့ကို ၂ ဘူးသာသောက်ပါဆိုတဲ့ စာကြောင်းကို နားမလည်နိုင်ပါဘူး။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်ပေါ့လေ မိမိရဲ့ရုပ် အားလျော့လာရင် အပြင်က အကူအညီကို သိပ်ယူတာဟာ ကောင်းကျိုးနဲ့ ဆိုးကျိုးဆိုရင် ဆိုးကျိုးသာ များစေနိုင်တာပါပဲ။ စာရေးသူတို့ရဲ့ ရုပ်ကြီးဟာ အလုပ်ရဲ့ဖိစီးမှုကြောင့် ပင်ပန်းနေရုံမကဘဲ မိမိတို့စားသုံးနေတဲ့ အစားအစာများကပါ ရုပ်ကို ပိုပြီးအင်အား တိုးစေမယ့်အစား ပင်ပန်းစေနိုင်တယ်ဆိုရင် ကျန်းမာရေးသာ ထိခိုက်တာမဟုတ်ဘဲ အသက်ကိုပါ ရန်ရှာနိုင်တယ် ဆိုတာ သတိထားကြဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

အခုပြောတာက လက်ဖက်ရည်၊ ကော်ဖီနဲ့ အချို့ရည်များလောက်သာ ပါသေးတော့ အခြား အခြားသော အရာများဟာ အန္တရာယ်မရှိဘူးလို့ ထင်စရာပါပဲ။ တကယ်တော့ ဒီဆောင်းပါးတစ်ခုတည်းမှာ လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများက ပေးသော အန္တရာယ်အသွယ်သွယ်ကို အကုန်မထည့်နိုင်လို့သာ ထားခဲ့ရမယ် ဖြစ်ပါတယ်။ ပြောလို့ကုန်နိုင်ဖွယ် မရှိပါဘူး။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးနဲ့အတူ ဝင်လာတဲ့ လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများ အစားအစာများကလည်း ပြောရင်ကုန်နိုင်ဖွယ် မရှိပါဘူး။ အခုနှစ်များအတွင်းမှာ ဘီယာဆိုတာကလည်း တံဆိပ်အမျိုးမျိုးနဲ့ စီးကရက်ဆိုတာကလည်း တံဆိပ်အမျိုးမျိုးနဲ့ ဆိုတော့ သောက်ချင်သုံးချင်စရာ ဖြစ်နေကြပါတယ်။ တချို့က ဘီယာဆိုတာ အရက်မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောကြပါတယ်။ အရက်ဟုတ်တာ မဟုတ်တာ အပထားပြီး ဘီယာလည်း သောက်ရင်မူးတတ်ယစ်တတ်တယ်ဆိုတာ အသိသာကြီးပါပဲလို့ ပြောချင်ပါတယ်။ စီးကရက်ဆိုတာကလည်း ကျန်းမာရေးအတွက် မကောင်းမှန်းသိသိကြီးနဲ့ သောက်နေ ကြတာ ဆိုတော့ လူတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အချစ်လျော့လာတယ်လို့ပဲ ပြောရမလား မသိတော့ပါဘူး။ စာရေးသူ အခုတင်ပြတဲ့အကြောင်းအရာထဲမှာ ပတ်ဝန်းကျင်က လူကို ဘေးဖြစ်စေတဲ့ အသံနဲ့ အနံ့များအပြင် လူကိုယ်တိုင် မိမိရဲ့ကိုယ်ခန္ဓာထဲ သွင်းလာတဲ့ အစားအစာများရဲ့ ဖိစီးမှုများ ပါပါတယ်။ များလွန်းလို့ မန့်စပ်ဘဲ ဖြစ်နေတာကိုတော့ စာဖတ်သူများဖြည့်စွက်ပြီး တွေးစေချင်ပါတယ်။ ရုပ်ရဲ့အန္တရာယ်များအကြောင်း ပြောအပြီးမှာ စိတ်ရဲ့ အန္တရာယ်များ အကြောင်းကိုလည်း ပြောချင်ပါ သေးတယ်။ စာရေးသူတို့ ငယ်စဉ်က အဖေအမေတို့ တစ်ခါတစ်ခါ ညည်းညူတာကိုကြားပြီး နားမလည်နိုင်ခဲ့တာဟာ ကြီးပြင်းလာတဲ့အခါမှာ နားလည်လာပါတယ်။ အဲဒီညည်းညူသံများကတော့ “ဟေ့ -

ငါအိမ်မှာမနေချင်တော့ဘူး အလုပ်ထဲမှာလည်း စိတ်မပါတော့ဘူး။
ထွက်သွားလိုက်ချင်တယ်။

တစ်နေရာရာကို ထွက်သွားလိုက်ချင်တယ်” ဆိုတဲ့ စကားများပဲ
ဖြစ်ပါတယ်။ အခုအချိန်မှာ စာရေးသူတို့လည်း ကိုယ်နှစ်မြို့က်လို
လုပ်နေတဲ့အလုပ်ကိုတောင်မှ ပစ်ချလိုက်ချင်တဲ့ စိတ်မျိုး
ပေါ်ပေါက်တတ်ပါသေးတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အတင်းချုပ်ပြီး လုပ်လက်စအလုပ်ကို
ပြီးအောင်လုပ်ခဲ့ ရတာတွေ ရှိတတ်ပါတယ်။ အလုပ်ကတော့ ပြီးသွားပါရဲ့။
စိတ်မှာဖြစ်ပေါ်တဲ့ ဒဏ်ရာဆိုတာကတော့ မမြင်ရလို့သာပါ။ အလွန်ဆိုးဝါးတဲ့
ဒဏ်ရာဖြစ်ဖို့ရာ သေချာပါတယ်။

စာရေးသူတို့ အဲသလို ဘာလို့ဖြစ်နေတာလဲဆိုတာ အေးအေးဆေးဆေး
တွေးမိရင်တော့ အဖြေပေါ်နိုင်စရာရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကိုယ့်ကိုယ်ရော
ကိုယ့်စိတ်ရောပါ ကိုယ်နဲ့အနီးကပ်မှာ ရှိနေပါလျက်နဲ့ သူတစ်ပါးနဲ့
တခြားအာရုံများပေါ်မှာ စူးစိုက်သလောက် စူးစိုက်လေ့လာလေ့ မရှိကြတဲ့အတွက်
မိမိရုပ်ဟာ ဘယ်လိုအခြေအနေမှာ ရှိနေတယ်။ မိမိစိတ်ဟာ ဘယ်လိုအခြေအနေမှာ
ရောက်နေတယ်ဆိုတာကို မသိနိုင်ကြပါဘူး။

စိတ်ကို ပင်ပန်းစေတဲ့အရာများကတော့ သတိ သမာဓိ ပညာ အားနည်းပြီး
လောဘ ဒေါသ မောဟ မာန စတဲ့ အကုသိုလ် စိတ်စေတနာတို့များရဲ့
ဖိစီးခြင်းကိုခံနေရလို့ပါပဲ။ စာရေးသူက အများကြီးလည်း မတတ်တဲ့အတွက်
အများကြီးလည်း မပြောနိုင်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဆရာတော်ဦးဇောတိက
ဆုံးမတဲ့အထဲက မှတ်သားမိတာကလေးတွေကို ပြန်လည်ပြောပြရင်း
ကိုယ့်စိတ်အနေလို အများရဲ့စိတ်အနေလည်း သူတော်ကောင်းအဆုံးအမမှာ
တည်စေချင်လို့ တင်ပြပါရစေ။ ဆရာတော်ပြောပြတဲ့အထဲမှာ ‘ကိုယ့်စိတ်ကို
ကိုယ့်မိတ်ဆွေဖြစ်အောင်လုပ်ပါ’ ဆိုတဲ့ စကားပါပါတယ်။ စိတ်ဟာ
ကြည်လင်နေတယ်၊ ချမ်းမြေ့နေတယ်

ဆိုရင် ကုသိုလ်ဖြစ်နေတာပဲ။ မချမ်းမြေ့နိုင်ဘူး စိတ်တွေရှုပ်ထွေးနေတယ် ၊
နောက်ကျီနေတယ်။ စိတ်ဓာတ်ကျနေတယ်ဆိုရင် အကုသိုလ်စိတ် ဖြစ်နေတာပဲလို့
လွယ်လွယ်နဲ့သိနိုင်တဲ့ တိုင်းတာနည်းကလည်း စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းလှပါတယ်။
အဒိတော့ ကိုယ့်စိတ်အခြေအနေကို ပင်ပန်းစေနိုင်တဲ့ အကြောင်းအရာ များဟာ
ဘာလဲဆိုတာ အေးအေးဆေးဆေး စောင့်ကြည့်လိုက်ရင် အစောပိုင်းက
ပင်ပန်းနေတာတွေဟာ ရပ်ဆိုင်းပြီးသွားမယ် ဖြစ်ပါတယ်။

ကိုယ့်စိတ်ကို ပင်ပန်းစေနိုင်တဲ့အကြောင်းအရာများဟာ ဘာလဲဆိုတာ
အပြင်မှာရှာလို့ မရနိုင်ပါဘူး။ စိတ်အတွင်းဘက်ကို စောင့်ကြည့်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
မိမိရဲ့စိတ်ကို မိမိစောင့်ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါမှာ ဘာမှမဟုတ်တဲ့
အသေးအဖွဲကိစ္စများကို အရေးလုပ်နေလို့ ဖြစ်လာရတဲ့ စိတ်ဒုက္ခများဟာ
များပြားနေတာကို ပိုပြီး တွေ့ရတတ်ပါတယ်။ တစ်နည်းပြောရရင်တော့
ယောနိသော မနသိကာရ ဆိုတဲ့ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းခြင်း မရှိခဲ့ရင် မြင်မြင်သမျှ
ကြားကြားသမျှ အာရုံခံစားမှုကိစ္စအဝဝဟာ မိမိရဲ့စိတ်ကို အတိုက်စားကြီး
တိုက်စားသွားတော့မှာ သေချာပါတယ်။

ဆရာတော်က အမိန့်ရှိပါတယ်။ ယောနိသော မနသိကာရ
အစစ်ဖြစ်ဖို့ဆိုတာ သတိပဋ္ဌာန် တရားတော်ကို အလေ့အကျင့်ပြုနိုင်မှ ပြည့်စုံမယ်
ဖြစ်ပါတယ်တဲ့။ အမှန်ကတော့ အလေ့အကျင့်ကောင်း တစ်ခုကို စွဲမြဲမြဲ
လုပ်နိုင်ဖို့ပါပဲ။ မြင်သမျှ ကြားသမျှကစပြီး တွေးတောခံစားနေသမျှကို
အလွတ်မပေးဘဲ စေ့စေ့စပ်စပ် သတိထားကြည့်နေရင် စိတ်ဟာ သန့်စင်တဲ့ဘက်၊
ကြည်လင်တဲ့ဘက်ကို ပိုပြီး ရောက်လာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

စာရေးသူဟာ မိမိရဲ့အမှားကိုမြင်ပြီး အလုပ်နဲ့ဘဝကို တည်ဆောက်ခြင်းကို ဆက်ပြီးရေးတဲ့အခါမှာ ပင်ပန်းနေလျက်က တွန်းပြီးအလုပ်လုပ်ဖို့ တိုက်တွန်းရေးသားခြင်း မပြုတော့ပါဘူး။ မိမိရဲ့စိတ်နဲ့ မိမိရုပ်ကို အတွင်းကရော အပြင်ကပါ ဖိစီးနေတဲ့အကြောင်းရင်းများကို သတိထားပြီး တွန်းလှန်နိုင်အောင် မိမိရဲ့ရုပ်နဲ့ပတ်သက်လို့ စိတ်နဲ့ပတ်သက်လို့ သတိထားပြီးနေကြဖို့ ရေးပါမယ်။ အဲဒီလိုဆိုလို့ အလုပ် လျော့လုပ်ရမယ်လို့ ပြောတာလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ အလုပ်လုပ်ရင်း အပိုဖြစ်တဲ့ ဖိစီးမှုတွေ လျော့ပစ်ဖို့ ဘယ်လိုကြိုးစားရမယ်။ အလုပ်တွင်ကျယ်စေချင်ရင် ရုပ်ကိုရော စိတ်ကိုပါ လန်းဆန်းအောင် လေ့ကျင့်ပေးရမယ် စတဲ့သဘောတရားများကို လက်ကိုင်ထားပြီး စာပြန်ရေးဖို့ ကြိုးစားခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီလိုကြိုးစားတဲ့အခါမှာ လက်နှိပ်စက်ပေါ်မှာ တတိယစာမျက်နှာ တင်ပြီးချိန်ကစပြီး ပြဿနာ ဖြစ်တော့တာပါပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ စာကို ဘယ်လိုဆက်ရေးရမှန်း မသိတော့လို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအကြောင်းကို စာရေးသူက ဆရာတော်ကိုပြန်ပြီး လျှောက်ထားပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဖိစီးမှုကြောင့် ပင်ပန်းတာကို ဒကာမကြီးက ကိုယ်တိုင်မလျှော့နိုင်ဘဲ ရေးနေတာကိုး။ အဲဒါကြောင့် တရား ဘဝရက်လောက်ထိုင်ပါ။ တစ်နေ့ကို တစ်နာရီလောက်ထိုင်ပါလို့ အမိန့်ရှိပါတယ်။ ကျွန်မကလည်း အစောပိုင်းကဆိုရင် တရားထိုင်ရမှာတောင် အချိန်နဲ့မြောချင် နှမြောနေဦးမှာ ။ အခုလို ကိုယ်တိုင် ရုပ်ရောစိတ်ပါ ဖိစီးမှုအမျိုးမျိုးနဲ့ ဒုက္ခရောက်နေတော့မှ တရားထိုင်ဖို့ အာမာန္တေခံလိုက်တာပါပဲ။

တရားပြန်ထိုင်တဲ့အခါမှာ အနည်းနဲ့အများ ငြိမ်းချမ်းသွားပါတယ်။ တဒုတ်ဒုတ်ခွန်နေတဲ့ရင်ကလည်း တဖြည်းဖြည်း ငြိမ်သက်လာပါတယ်။ စိတ်ကလည်း အေးချမ်းလာပါတယ်။ အဲဒီနောက်မှာမှ အလုပ်နဲ့ဘဝကို တည်ဆောက်ခြင်းကို ပြန်ရေးနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ အလုပ်ကို တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် လုပ်ချင်တဲ့သူဟာ အလုပ်လုပ်တဲ့နေရာမှာ မပါမပြီးတဲ့အင်အားကို မလျော့ပါးဖို့ ဂရုပြုရပါမယ်။ စိတ်အင်အားရော လူအင်အားပါ အလုပ်ထဲမှာ နစ်မြုပ်ပြီး လုပ်ကြတဲ့အခါမှာ အရေးကြီးတာက ဒဏ်ရာ အနာတရမရှိဖို့ သတိထားရပါမယ်။ တရားအားထုတ်တယ်ဆိုတာကလည်း မိမိရဲ့စိတ်နဲ့ရုပ်ကို သတိထားပြီးကြည့်တာပါပဲ။ စိတ်အင်အား၊ ရုပ်အင်အား လျော့ပါးလာတယ်ဆိုရင် အရေးအကြီးဆုံး အဖျက်တရား အတိုက်တရားဟာ ဘာလဲဆိုတာ သိဖို့ ကိုယ့်စိတ်နဲ့ရုပ်ကို ပြန်ပြီးစောင့်ကြည့်ရပါမယ်။ အဲဒါမှ အားလျော့ပါးရင်လည်း ဖြည့်ဖို့အသင့် ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အရေးအကြီးဆုံး ရုပ်နဲ့စိတ်ကို သတိနဲ့ကြည့်ရင်း အလုပ်လုပ်ရတာ ပိုပြီး တွင်ကျယ်လာတယ်ဆိုတာ သိကြပါလိမ့်မယ်။

အလုပ်နဲ့ဘဝကိုတည်ဆောက်ခြင်း အကြောင်းကို တင်ပြတဲ့အခါမှာ တကယ်တမ်း အလုပ်ကို အောင်မြင်အောင် လုပ်ချင်တဲ့သူဟာ မိမိရဲ့ရုပ်ကိုရော စိတ်ကိုပါ ကောင်းစွာစောင့်ကြည့်ပြီး စိတ်ရော ရုပ်ပါ အင်အားမလျော့ပါးအောင် စောင့်ရှောက်တတ်ရပါမယ်လို့ ရေးခဲ့ပြီးပါပြီ။ အခုတစ်ခါမှာတော့ ကျွန်မအမေပြောတဲ့စကားနဲ့ ဆရာကြီးတစ်ယောက် မှာကြားတဲ့စကားနှစ်ခုကို တင်ပြလိုပါတယ်။

ကျွန်မရဲ့အမေက ပြောခဲ့ပါတယ်။ ကိုယ့်ရုပ်ကို သတိထားကြည့်ပါ။ ရုပ်ကငြင်းနေရင် သိပ်မတွန်းပါ နဲ့တဲ့။ ကျွန်မတို့ အလုပ်လုပ်တဲ့နေရာမှာ စိတ်နဲ့လုပ်ရင်လည်း ရုပ်ပါဆင်းရဲတဲ့ အခါတွေရှိပါတယ်။ တစ်ခါတလေ စိတ်ကဆောင်နေလို့ရုပ်က လိုက်ပါလုပ်ကိုင်နေရတယ်။ တကယ်တမ်းကျတော့ ရုပ်ကပင်ပန်း လှပါပြီ။ စိတ်က ဆင်းဆင်းရဲရဲနဲ့ ဆောင်နေတာ ဆိုရင်တော့ ပိုပြီးဆိုးတာပေါ့လေ။ စိတ်က ရွှင်ပျနေရင်တော့ နည်းနည်းတော်သေးတာပေါ့။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် စိတ်ကဆောင်တိုင်း ရုပ်ကမလိုက်နိုင်တဲ့အခါမှာ ရုပ်က သူမလိုက်နိုင်တော့တာကို လေးကန်ခြင်း၊ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း၊ တုန်ရီခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း စတဲ့ဝေဒနာတွေနဲ့ ဖော်ပြတတ်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ဟာ ငယ်စဉ်ကတော့ ရုပ်ကဘာကြောင့် မလိုက်နိုင်တော့တာလဲဆိုတာကို မတွေးမိပါဘူး။ မနားလို့မဖြစ်လို့ နားတာတောင်မှ စနစ်တကျ မနားတတ်ကြပါဘူး။ မသဒ္ဓါရေစာဆိုသလို နားတယ်ဆိုရုံလေးနဲ့ နားတတ်ကြပါတယ်။ ပြင်ပကဆေးတွေကို အကူအညီယူတတ်ကြပါတယ်။

အဲဒီလိုဖြစ်လာတဲ့အခါမှာ ရုပ်ဟာ ပြန်လည်လန်းဆန်းလာမယ့်အစား၊ အလုပ်ကို တက်ကြွစွာ လုပ်ကိုင်နိုင်မယ့်အစား၊ အလုပ်ကိုလည်း လုပ်တယ်ဆိုရုံပဲလုပ်နိုင်ကြပါတော့တယ်။ အလုပ်ကို သေသေချာချာ မလုပ်နိုင်တော့တဲ့အခါမှာလည်း စိတ်ကလည်း ကျလာတတ်ပါတယ်။ ဒါကတော့ သဘာဝပါပဲ။ စိတ်ကျပါများလာရင် စိတ်လေလာတတ်ပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ မြင့်မြင့်မားမားနဲ့ ထားခဲ့တဲ့ ကိုယ့်ရည်မှန်းချက်များကို ထိခိုက်လာနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ အမေကပြောသလို ကိုယ် အလုပ်လုပ်တဲ့အခါမှာ ရုပ်ကငြင်းသလားဆိုတာ စောင့်ကြည့်တဲ့အလုပ်ကို အရေးကြီးတယ်လို့ ကျွန်မထင်ပါတယ်။ တစ်ခါတလေတော့ ရုပ်ကငြင်းတာမဟုတ်ဘဲ စိတ်က ပျင်းနေတာမျိုးကိုလည်း သတိနဲ့စောင့်ကြည့်မှသာ သေသေချာချာ သိနိုင်ပါတယ်။ စိတ်က ပျင်းနေရင်လည်း ခေါင်းကိုက်သလို ဗိုက်နာသလိုလို ဖြစ်နေတတ်တာ သဘာဝပါပဲ။ ရုပ်ငြင်းနေတာမှန်ရင်လည်း အကြောင်းရင်းက ဘာလဲဆိုတာ သေသေချာချာ သတိထားရင် သိနိုင်ပါတယ်။ ပင်ပန်းလွန်းလို့ သိပ်နားချင်နေတာလား၊ အနာရောဂါတစ်ခုခု ကျရောက်တဲ့လက္ခဏာ ရှိနေသလား ဆိုတာကို မိမိဘာသာ သတိထားမိဖို့က ဆေးဝါးကုသရေးအတွက် အရေးကြီးတဲ့ လုပ်ငန်းဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာဝန်ဆိုတာ လူနာပြောပြမှ ရောဂါလက္ခဏာများကို သေသေချာချာ စိစစ်နိုင်ပါတယ်။

မိမိဟာ ပင်ပန်းလွန်းနေပြီဆိုရင် အချိန်ကို ဖြစ်အောင်ယူပြီး နားရမယ်ဖြစ်ပါတယ်။ အချိန်ယူတယ်လို့ ဆိုတဲ့အခါမှာလည်း အလုပ်ကို မနားဘဲ အချိန်ယူတဲ့နည်းတွေ အများကြီးရှိနေပါတယ်။ ကျွန်မကတော့ သဘောတရားထက် လွယ်လွယ်ကူကူ လုပ်လို့ရနိုင်တဲ့နည်းများကိုသာ ရေးကျင့်ရှိတဲ့သူဖြစ်လို့ တချို့သော

သူများက ကြိုက်ပါ့မလားမသိဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျွန်မ ပြောချင်တာကလေးတွေကို ရှင်းအောင် ကြိုးစားပြီး ပြောချင်ပါတယ်။

ပထမဆုံးအချိန်ကို ချွေတာရင်း မိမိရဲ့ ရုပ်ကော စိတ်ပါ မဆင်းရဲရအောင် ကြံဆောင်တဲ့နည်းကတော့ မလိုအပ်တဲ့ အလုပ်ဟူသမျှကို လျော့ချပစ်ခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မ မကြာခဏတင်ပြခဲ့ဖူးတဲ့ ဆရာတော် ဦးဇောတိကရဲ့ တရားခွေတစ်ခွေကို မနေ့တစ်နေ့က နာခဲ့ရပါတယ်။ ဆရာတော်ကလည်း အခုခေတ်လူတွေ ခံစားနေကြတဲ့ အချိန်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဖိစီးခြင်းကို အကြောင်းပြုပြီး ဟောတော်မူခဲ့ပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်လိုတော့ (Time Stress) လို့ ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

ဆရာတော်ရဲ့ တရားထဲမှာ ကျွန်မတင်ပြလိုတဲ့ အကြောင်းနဲ့ တိုက်ဆိုင်တာကတော့ အလုပ်ကောင်းတွေ လုပ်နိုင်ဖို့ လောကီလောကုတ္တရာ အကျိုးကျေးဇူးများတာတွေကို လုပ်နိုင်ဖို့ အလုပ်ကို စိစစ်လုပ်ကိုင်ခြင်းနဲ့ ပတ်သက်တာ ပါပါတယ်။ အဲဒီတရားထဲမှာပါတဲ့ အကြောင်းအရာတစ်ခုကို စ, စချင်း ပြောချင်ပါတယ်။ တိပိဋကဓရဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက ဆရာတော်ကြီး ဦးဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသဟာ သာသနာတော်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့အလုပ်တွေကို သက်တော်ဝါတော် အလွန်ကြီးတဲ့ အထိ မနားမနေ ထမ်းဆောင်တော်မူ ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီဆရာတော်ကြီးကို ဒကာတစ်ဦးက သူရေးတဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို တည်းဖြတ်ပေးပါ။

ပြီးတော့လည်း အမှာစာ ရေးပေးတော်မူပါလို့ တောင်းပန်ခဲ့ပါတယ်တဲ့။ ဆရာတော်ကြီးကလည်း လက်ခံတော်မူခဲ့ပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ အမှာစာမှာ အချက်တစ်ခုပါပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီးဟာ အလုပ်အလွန်များ ပေမယ့် သူနည်းတူ အလုပ်များတဲ့ လူတချို့ဟာ အလုပ်များတဲ့ကြားကပဲ ကွမ်းစားခြင်း၊ ဆေးလိပ် သောက်ခြင်း စတဲ့ အလုပ်များကို လုပ်လေ့ရှိတာကို သတိရ အားကျပြီးတော့ (အပြစ်မဆိုဘဲ) အဲဒီလိုအချိန် ကလေးတွေကို ရအောင်ကြံဆောင်ပြီး ဒကာရဲ့ စာအုပ်ကို တည်းဖြတ်ပေးခဲ့ပါတယ်တဲ့။ ဆရာတော်ကြီးကို အဲဒီအကြောင်းဖတ်ပြီး အရင်ကြည့်ညှိတာထက် ပိုပြီးကြည့်ညှိမိပါတယ်လို့ ဆရာတော်ဦးဇောတိကက အမိန့်ရှိတော်မူပါတယ်။

ဟုတ်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့တစ်တွေဟာ အလုပ်များတယ်လို့ ပါးစပ်က တဖွဖွ ဘယ်လောက်ပဲ ပြောနေနေ၊ တကယ်တမ်း အလုပ်မဖြစ်ကြတဲ့သူတွေကို တွေ့နေရတတ်ပါတယ်။ တကယ်တော့ အလုပ်အတွက် သောကရောက်လို့ အော်နေပေမယ့် တကယ်အလုပ် မလုပ်တတ်တဲ့သူများဟာ အလုပ်မပြီးပါဘူး။ သိပ်ပြီးတော့လည်း ယောက်ယက်ခတ်တတ်ပါတယ်။

အဲသလိုဖြစ်တတ်တဲ့သူများဟာ ဘယ်လိုပုံစံနဲ့ ဘဝကို နေနေကြသလဲဆိုတာ ခဏလောက်အချိန်ပေးပြီး စဉ်းစားလိုက်ရင် အလုပ်လည်းပြီးအောင် လုပ်နိုင်ကြမယ် ဖြစ်ပါတယ်။ စိတ်လည်း အေးချမ်းနိုင်ကြမယ် ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်မတို့အားလုံးဟာ အချိန်အတွက် သောကရောက်နေကြသူများပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အချိန်ကို မေ့လျော့ပေါ့တန်စွာ အသုံးပြုတတ်ကြသူတွေလည်း များလှပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အချိန်ကို အရင်းအနှီးပြုမှသာ ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်လို့ရမယ့် အလုပ်တွေထဲမှာ ဘဝအတွက် မလိုအပ်တာတွေ များနေလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ မလိုအပ်တဲ့လုပ်ငန်းတွေလို့ဆိုတဲ့ အခါမှာ အခုခေတ် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာလေလေ အချိန်ကို မေ့လျော့စွာ ဖြုန်းမိလေလေ ဖြစ်တာကို တင်ပြလိုပါတယ်။

အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ သုတေသနလုပ်ကြည့်လို့သိတာကတော့ လူတွေဟာ

ပျမ်းမျှခြင်းအားဖြင့် တစ်နေ့ကို ၆ နာရီ တယ်လီဗေးရှင်း ကြည့်လေ့ရှိပါသတဲ့။ ၆ နာရီဆိုတာ တစ်နေ့ရဲ့ လေးပုံတစ်ပုံဖြစ်ပါတယ်။ ကျန်တဲ့ ၁၈နာရီထဲမှာ အိပ်ရမှာ စားရမှာတွေ ပါနေသေးတော့ ဘဝအတွက် အရေးကြီးတဲ့ အလုပ်တွေကို ဘယ်မှာ စဉ်းစားစဉ်းစား လုပ်နိုင်ပါတော့မလဲ။

သူများနိုင်ငံမှာ မပြောပါနဲ့တော့၊ မြန်မာနိုင်ငံမှာလည်း တယ်လီဗေးရှင်း ပေါ်လာကတည်းက လူအများဟာ တယ်လီဗေးရှင်းရှေ့မှာ အထိုင်များလာတော့တာပါပဲ။ တယ်လီဗေးရှင်း ရှိပြန်တော့ ဗီဒီယိုပါ ရှိလာအောင် အောက်စက်ပါ ဝယ်ကြပြန်တာပါပဲ။ အဲသလိုနဲ့ အချိန်တွေဟာ ပိုပြီး ပြုန်းတီးကုန်ပါတော့တယ်။ နောက်တစ်ခါ စာအုပ်စာတမ်းတွေ အမျိုးမျိုးပေါ်လာပြန်တာနဲ့ ဖတ်ကြပါတယ်။ ဖတ်တဲ့အခါ လူသဘာဝဆိုတော့ လူလူချင်းရဲ့အကြောင်းကို သိလိုကြပါတယ်။ သိသင့်သိထိုက်တဲ့ လူတွေ အကြောင်းကိုတော့ သိအောင် တမင်ကြိုးစားပြီး ဖတ်နေကြလို့သာ အတ္ထုပ္ပတ္တိစာပေဆိုတာ ရှိနေတာပါပဲ။

ဒါပေမယ့် နိုင်ငံတကာက (မြန်မာနိုင်ငံက)နာမည်ကြီး ဘယ်သူနဲ့ဘယ်ဝါ ဘာတွေဘာတွေ ဖြစ်ကြသလဲ ဆိုတာလို့ ကိုယ့်အတွက် ဘာမှအရေးမကြီးတဲ့အကြောင်းတွေကို အချိန်ပေး ဖတ်ရှုနေကြရတာဟာ အချိန်များစွာကုန်ပါတယ်။

ကျွန်မတို့ဟာ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ လူတွေနဲ့ စကားပြောနေကြရပါတယ်။ မိသားစုဝင်အချင်းချင်းပဲ ဖြစ်ဖြစ် အလုပ်ခွင်မှာပဲဖြစ်ဖြစ် အချိန်ပေးပြီး စကားပြောကြရပါတယ်။ အဲဒီလို စကားပြောကြတဲ့ အခါမှာလည်း မလိုအပ်တဲ့စကားများကို အချိန်ကုန်ခံပြီး ပြောမိရင် အချိန်ကိုပေါ့တန်စွာ သုံးမိတာပါပဲ။ သတိထားရမယ့် အချက်ကတော့ အချိန်ဆိုတာ ဘဝရဲ့အစိတ်အပိုင်းတွေဖြစ်ပါတယ်။ ငွေမျောရင် ငွေချင်းလိုက်လို့ ရနိုင်ပေမယ့် အချိန်မျောရင်တော့ အချိန်ချင်းလိုက်လို့ မရနိုင်ဘူး။ အထူးသဖြင့် နုနယ်ပျိုမျှစ်ပြီး အင်အားတွေ သစ်နေတဲ့သူများရဲ့ အချိန်ဟာ အလွန်နုမြောဖို့ ကောင်းလှပါတယ်။ အခုတင်ပြခဲ့တဲ့ အကြောင်းများအပြင် ကျွန်မတို့ဘဝမှာ စားရာသောက်ရာ အဝတ်ဝတ်ဆင်ရာ စတဲ့ မလုပ်ရင်မဖြစ်လို့ လုပ်ကြရတဲ့ ကိစ္စများ မှာလည်း အချိန်ကို လိုအပ်သည်ထက် ပြုန်းတီးခဲ့လို့ရှိရင် တန်ဖိုးရှိတဲ့အချိန်တွေ ကုန်တယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ငယ်ငယ်ကတည်းက “အစားပုတ်ရင် အလုပ်ကြာတယ်” ဆိုတဲ့ စကားပုံရှိခဲ့ပါတယ်။ အစားတစ်လုတ်အတွက် ဇာချဲ့တဲ့အကျင့်ရှိလို့ နေ့တိုင်းများ ဇာချဲ့ခဲ့ရင် ငွေကြေးသာကုန်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ အချိန်လည်း ကုန်ပါတယ်။

အခုတင်ပြခဲ့တဲ့ အကြောင်းတွေကို ပြန်ပြီးချုပ်လိုက်တဲ့အခါ စာရေးသူကိုယ်တိုင် ကြုံရတာတွေနဲ့ နှိုင်းပြီး ပြောချင်စရာတွေ ရှိနေပါတယ်။ တီဗီပဲကြည့်ကြည့်၊ ဗီဒီယိုပဲကြည့်ကြည့် လူကတော့ တကယ်ပင်ပန်းတာပါပဲ။ လူကြီးက ပင်ပန်းလွန်းလို့ အိပ်ချင်နေတာကိုတောင် သတိမထားမိဘဲ ဇာတ်လမ်းဆုံးအောင် မကြည့်လိုက်ရရင် ဘဝမှာ တဖုန်သွားမလို အနေအထားနဲ့ ဆက်ကြည့်နေတာကတော့ မိမိကိုယ်မိမိ မညာတာရာကျပါတယ်။ ပြီးတော့ ကြည့်မိတဲ့ ဇာတ်လမ်းက စရိုက်ကြမ်းကြမ်း၊ အသားကုန် သရုပ်ဆောင်ထားတာဆိုရင် စိတ်ကလည်း ပင်ပန်းရပါသေးတယ်။ နေရင်းထိုင်ရင်း လိုက်ပါခံစားနေရလို့ စိတ်လည်းပန်းပါတယ်။ အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ တစ်ခါတုန်းက သုတေသနပြုခဲ့တာကို ကျွန်မဖတ်ဖူးပါတယ်။ ကလေးတွေဟာ တယ်လီဗေးရှင်းကလာတဲ့ အသတ်အပတ်ကားတွေ ရက်စက်တဲ့ ပြကွက်တွေကို ကြည့်ရင်း ကြာတော့ ရက်စက်တာကို မကြောက်တော့ဘဲ အသားကျလာတယ်

ဆိုတဲ့အကြောင်းဖြစ်ပါတယ်။ အခု ကျွန်မတို့နိုင်ငံမှာလည်း ရက်စက်တဲ့ အသတ်အပုတ်တွေကို ကြည့်ရင်း လူငယ်တွေကိုယ်တိုင် ရက်စက်တဲ့စိတ်တွေ ဘယ်လောက်များ ပေါ်ပေါက်ကုန်ကြပြီလဲဆိုတာ မသိနိုင်ပေမယ့် အတုမယူသင့်တာတွေကို ယူကုန်ကြမှာကတော့ သေချာသလောက်ပါပဲ။

အခုတော့ အလုပ်နဲ့ဘဝကို တည်ဆောက်ခြင်းဆိုတာကို ရှေးနေတာဖြစ်လို့ အဲဒီအကြောင်းနဲ့ ဆိုင်တာကိုပဲ ဘောင်ခတ်ပြီး တင်ပြလိုပါတယ်။ ကျွန်မဟာ အဲဒီလို ဇာတ်ကားတွေကို ကြည့်ပြီးတဲ့နောက်မှာ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ပင်ပန်းနေတာကို သတိရမိတတ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ အိပ်ရာထဲကို တန်းပြီး ဝင်မိတော့တာပါပဲ။ တကယ်ဆိုတော့ အိပ်ရာဝင်ခါနီးရင် ဘုရားဝတ်ပြုရပါမယ်။ မိမိကိုယ်ကို သန့်ရှင်းအောင် ခြေဆေးလက်ဆေး မျက်နှာသစ် စတဲ့အလုပ်တွေ လုပ်ရပါမယ်။ မိမိကိုယ်ကို မိမိ ဆီးဝမ်းကအစ ချုပ်နေသလား ပုံမှန်လားဆိုတာကို အကဲခတ်ပြီး ဆေးစားတန်တာကို စားရပါမယ်။ ဒါပေမယ့် ဒါတွေကို မလုပ်နိုင်လောက်အောင် ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ပင်ပန်းနေပြီဖြစ်လို့ အိပ်ရာဝင်လိုက်ရပါတယ်။ ကျွန်မလို အဖြစ်မျိုးနဲ့ ကြုံတဲ့သူ အရေအတွက်ကလည်း များမယ်ဖြစ်ပါတယ်။

စာဖတ်တဲ့အခါမှာတော့ ရှေးဖတ်တတ်တဲ့ အရွယ်ရောက်လာပြီဖြစ်လို့ အကျိုးမဲ့စာများကို ရှောင်တတ်နေပြီ ဖြစ်လို့ သိပ်ပြီးအချိန်မကုန်လှပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ငယ်ရွယ်တဲ့သူများကတော့ စာအုပ်ထဲက ပါတာ အကုန်ဖတ်တတ်ကြပါတယ်။ ကျွန်မရဲ့သမီးက တစ်ခါက မေးပါတယ်။ ချားလ်မင်းသားနဲ့ သူမိဖုရား ဒိုင်ယာနာတို့ဟာ စည်းစိမ်တွေ ဂုဏ်တွေ ပြည့်စုံနေပါရက်နဲ့ ဘာဖြစ်ကြတာလဲတဲ့။ သူက မေးတယ်ဆိုတော့ စဉ်းစားဖော်ရလို့ တော်ပါသေးရဲ့။ ကျွန်မကလည်း ဘဝမှာ အရေးကြီးတဲ့ စားဝတ်နေရေးကိစ္စအတွက် မစဉ်းစားရလို့ ဒီလိုဖြစ်နေတာလို့ တိုတိုပဲ ဖြေလိုက်ပါတယ်။ တကယ်ဆိုတော့ အဲဒီအကြောင်းတွေဟာ မသိရင်လည်း အရေးမကြီးပါဘူး။ အချိန်ကို အကျိုးရှိရှိ အသုံးချလိုတဲ့သူအနေနဲ့တော့ စာကိုလည်း ရွေးပြီးဖတ်မှသာ အချိန်တွေ မပြုန်းတီးဘဲ လိုအပ်တဲ့နေရာမှာ အချိန်ပေးပြီး လေ့လာနိုင်မယ်ဖြစ်တယ်။ အစောက တင်ပြခဲ့တဲ့အတိုင်း နေ့စဉ်နဲ့အမျှ စကားပြောကြရတဲ့ ကျွန်မတို့တစ်တွေဟာ သူတစ်ပါးရဲ့အကြောင်းကို (ဟုတ်တာပဲဖြစ်ဖြစ်) မကောင်းပြောရင်း အချိန်ကို ပြုန်းမိတယ်ဆိုပါစို့၊ ပြောပြီးတာနဲ့လည်း အချိန်ကုန်တာက မရပ်သေးပါဘူး။ စိတ်ထဲမှာ တွေ့ဝေထိုင်းမိုင်းနေတတ်ကြတာကြောင့် အချိန်ဟာ ပိုပြီးကုန်ပါတယ်။

အချိန်တွေဟာ ဘဝရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတွေ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို သတိထားပြီး စနစ်တကျ အသုံးပြုတဲ့အလေ့ရှိတဲ့သူဟာ မတော်တဲ့နည်းနဲ့ အချိန်ကိုသုံးရမှာ ဝန်လေးတတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီလို မသုံးမိအောင်လည်း သတိထားလေ့ရှိကြပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဘယ်နေရာမှာမှ ပျာယာခတ်နေစရာမလိုဘဲ အေးအေးသက်သာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်ပါတယ်။ နို့မဟုတ်ရင်တော့ အချိန်တွေ မကုန်သင့်ဘဲ ကုန်နေတာကို ကာမိအောင် တကယ်လုပ်သင့်တဲ့ အလုပ်တွေကို လုပ်တဲ့အခါကျတော့ အပြေးအလွှား ပျာယံးပျာယာ ဆောင်ရွက်နေတတ်ကြပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် အချိန်နဲ့ပတ်သက်ပြီး သောကများတာ ဖိစီးတာတွေ မခံရအောင် အစောပိုင်းကတည်းက မလိုအပ်ဘဲ အချိန်မဖြုန်းမိအောင် သတိနဲ့နေသင့်တယ်လို့ အကြံပေးချင်ပါတယ်။

လုပ်သင့်တဲ့အလုပ်ကို လုပ်တဲ့အခါမှာလည်း မိမိရဲ့ကိုယ်နဲ့ မိမိရဲ့စိတ်တွေဟာ ဘယ်လောက် ပင်ပန်းနေပြီလဲဆိုတာကို သတိနဲ့စောင့်ကြည့်ဖို့လိုပါတယ်။ အသက်ငယ်တဲ့သူတွေ ကျန်းမာရေးကောင်းတဲ့ သူတွေ အဖို့ကတော့ မထောင်းသာပါဘူး။ ကျန်းမာရေးမကောင်းတဲ့သူတွေ အသက်ကြီးလာပြီဖြစ်တဲ့ သူတွေအဖို့ အဲဒီလို မိမိရဲ့ကိုယ် မိမိရဲ့စိတ် မလေ့လာဘဲ

လုပ်ချင်တာကို ဇွဲခပ်ပြီး လုပ်နေမိကြရင် မကြာခင်မှာပဲ မိမိလုပ်ချင်တဲ့အလုပ် ဆက်ပြီးမလုပ်နိုင်အောင် ထိခိုက်သွားနိုင်တဲ့အတွက် သတိထားသင့်လှပါတယ်။

တစ်ခါတလေ နေရင်းထိုင်ရင်း လုပ်တဲ့အလုပ်မှာ စိတ်မပါတော့ဘဲဖြစ်လာရင် အနားယူသင့်ပါတယ်။ အနားယူတယ်လို့ ဆိုတဲ့အခါမှာလည်း ကိုယ်ရောစိတ်ပါ လန်းဆန်းသွားစေတဲ့ အနားယူနည်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ ပိုမိုပင်ပန်းစေမယ့် အနားယူနည်းမျိုး (ဥပမာ-တီဗီထိုင်ကြည့်နေတာမျိုး) မဟုတ်ဘဲ စိတ်ရောလူပါ အေးအေးသက်သာဖြစ်စေမယ့် နည်းတွေကို အသုံးပြုသင့်ပါတယ်။ လမ်းလျှောက်ရင်း သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ကို လေ့လာတာမျိုး၊ လေကောင်းလေသန့်ရှူတာမျိုး စတဲ့နည်းများကိုလည်း သုံးနိုင်ပါတယ်။ စာကောင်းပေမ္မန် တစ်ပုဒ်တလေကို ဖတ်တာမျိုး၊ ကောင်းတဲ့စကားကိုသာ ပြောလေ့ရှိတဲ့ သူတော်ကောင်း များနဲ့ စကားပြောတာမျိုးလည်း ဖြစ်နိုင်ရင် လုပ်သင့်ပါတယ်။ လူဆိုတာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာကော စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာပါ အခါအားလျော်စွာ လျော့တတ်တာမို့ အလုပ်ကို ဆတက်ထမ်းပိုးတိုးပြီး အောင်မြင်အောင် လုပ်ဆောင်ချင်တဲ့သူဟာ ရုပ်ကောစိတ်ပါ လန်းဆန်းအောင် ကျန်းမာအောင် အပိုအလုပ်တွေ အကုသိုလ်ဖြစ်မယ့် ကိစ္စတွေကို ရှောင်ကြဉ်တဲ့ အကျင့်ကောင်းများ မွေးမြူပေးသင့်လှတဲ့အကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပါတယ်။

အပိုင်း (၁၁)

ရေးပြီးခဲ့တဲ့ ဆောင်းပါးတစ်စောင်မှာ ဆရာကြီးတစ်ယောက်ရဲ့ မိန့်ဆိုချက်ကို ရေးမယ်ဆိုပြီး မရေးနိုင်ခဲ့ပါဘူး။ ရုပ်နဲ့စိတ်ကို ဘယ်လိုအနားပေးရမယ်ဆိုတာ ပြောနေရတာနဲ့ပဲ ဆောင်းပါးတစ်စောင်စာ ပြည့်သွားခဲ့ပါတယ်။ ဆရာကြီးဆိုတာကတော့ ကျေးဇူးရှင် ဆရာကြီး ဦးဘခင်ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံတကာ ပဋိပတ္တိသာသနာ့ရိပ်သာရဲ့ ဖခင်ကြီးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီရိပ်သာကို ကျွန်မသွားပြီး တရားအားထုတ်တာက ၁၉၆၁-ခုနှစ်မှာပါ။ ဘယ်လိုသောကမျိုးမှ မရှိ၊ ဘယ်သူကမှလည်း မတိုက်တွန်းဘဲ သွားရောက်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ တွန်းအားကတော့ ကျွန်မတို့ တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားကျောင်းသူ တချို့နဲ့ ဆရာတချို့တို့ရဲ့ တောင်းပန်မှုကြောင့် ဗုဒ္ဓရဲ့အဆုံးအမများနဲ့ စပ်လျဉ်းတဲ့ ဟောပြောချက်များကို လာရောက်ဟောပြောတဲ့ ဆရာကြီး ဦးဖေအောင် ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာကြီး ဦးဖေအောင်က စိတ်ရဲ့အစဉ်အကြောင်းကို ဟောပြောတာ ကျွန်မက နားမလည်နိုင်တော့ မေးခွန်းတွေ မေးမေးနေမိပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဆရာကြီးက စိတ်အကြောင်းကို နားလည်ချင်ရင်တော့ တရားထိုင်မှ ဖြစ်မယ်လို့ အဲဒီတုန်းက ဟောပြောချက်များရဲ့ ထုံးစံ အင်္ဂလိပ်လို ဟောပြောရာက အင်္ဂလိပ်လိုပဲ ပြောလိုက်ပါတယ်။ (If you want to understand the process of mind, you must meditate.)

ကျွန်မက အဲဒီအကြောင်းကို စိတ်ထဲမှာစွဲပြီး သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ရဲ့ ကူညီမှုနဲ့ ဆရာကြီးဦးဘခင်ရဲ့ ရိပ်သာကို ရောက်ခဲ့ပါတော့တယ်။ ဆရာကြီးက တရားအများကြီး မဟောပါဘူး။ တရားကိုတော့ စည်းကမ်းကြီးစွာနဲ့ အားထုတ်ခိုင်းပါတယ်။ ဆရာကြီးဟောတာက နည်းပေမယ့် အမှတ်ထင်ထင် ရှိနေတာတစ်ခုကို တင်ပြလိုပါတယ်။ ဆရာကြီးက ဆိုပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားသခင်ဟာ တစ်နေ့ကို ၂၄နာရီလို့သတ်မှတ်ရင် ၂နာရီပဲ ကျိန်းစက်တော်မူပါတယ်။ ကျန်တဲ့ ၂၂နာရီကို သမာပတ်ဝင်စားခြင်း၊

ချေချွတ်ထိုက်တဲ့ သူများကို ချေချွတ်တော်မူခြင်း စတဲ့လုပ်ငန်းများကို ပြုတော်မူပါတယ်တဲ့။ အဲဒီလိုပြုနိုင်တာဟာ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်တဲ့အတွက် တန်ခိုးတော်နဲ့ ဖြစ်တာပဲလို့ မမှတ်စေလိုပါဘူးတဲ့။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ တပည့်သားများလည်း မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဆုံးအမမှာ တည်ခွဲရင် အဲဒီလောက်မဟုတ်တောင်မှ အခုလုပ်နေတာထက် ပိုပြီးလုပ်နိုင်ကြမှာပါတဲ့။ အခုအချိန်မှာ လူတွေဟာ အလုပ်လုပ်တဲ့နေရာမှာ အချိန်ကို လိုတာထက် ပိုသုံးနေရပါတယ်တဲ့။

ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လူတွေဟာ အလွန်စိတ်ပျံ့လွင့်တတ်လို့ မိမိစိတ်ကို လုပ်တဲ့အလုပ်အပေါ်မှာ တည်ကြည်စွာ စူးစိုက်ထားနိုင်ဘဲ အဖျက်တရားဖြစ်တဲ့ စိတ်ပျံ့လွင့်မှုကို တွန်းလှန်နေကြရလို့ အချိန်လည်း ကုန်ပါတယ်တဲ့။ လူလည်း ပင်ပန်းပါတယ်တဲ့။ အဲဒီတော့ လူတွေဟာ မိမိစိတ်ကို မပျံ့လွင့်အောင် (သမာဓိတည်အောင်) အလေ့အကျင့်လုပ်နိုင်ရင် (One thing at a time) အချိန်တိုင်းမှာ အလုပ်တစ်ခုကိုသာ စူးစူးစိုက်စိုက်လုပ်နိုင်ရင် အလုပ်လည်း ပြီးစီးတာ မြန်ပါတယ်။ အချိန်အကုန်လည်း နည်းသွားပါတယ်လို့ ဆရာကြီးက အမိန့်ရှိပါတယ်။

ကျွန်မရဲ့ ကိုယ်တွေ့နဲ့ နှိုင်းယှဉ်ပြီး တင်ပြချင်တာရှိပါတယ်။ အဲဒီရိပ်သာမှာ တရားအားထုတ်ခင်က ကျွန်မဟာ ဘာမှန်းမသိတဲ့ အရာတွေ အပါအဝင် ဘာမဟုတ်တာတွေကို အကြောင်းပြုပြီး စိတ်ဆင်းရဲနေတဲ့ အကျင့်၊ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်နေတဲ့အကျင့် ရှိနေခဲ့ပါတယ်။ တရားစပြီးအားထုတ်တော့လည်း အော်- ငါ့နယ် ဘာလို့များ တရားလာပြီး အားထုတ်မိပါလိမ့်လို့ တွေးမိပါသေးတယ်။ တရားအားထုတ်ပြီးလို့ အေးချမ်းမှုရဲ့အရသာကိုလည်းသိရော တရားအားထုတ်တဲ့ အခန်းထဲက စားချိန်နဲ့ အိပ်ချိန်လောက်သာ အပြန်ထွက်တော့တာပါပဲ။ ကျွန်မဟာ ဆရာကြီး ဦးဖေအောင် ဟောပြောတဲ့ စိတ်အစဉ်ကိုတော့ နားမလည်ခဲ့ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် စိတ်အလွန်အေးချမ်းပြီး သမာဓိကောင်းလာလိုက်တာ ဆရာများရဲ့ ပို့ချမှုကို နားထောင်နေရင်း လိုက်ပြီးရေးစရာမလိုဘဲ အကုန်ပြန်ပြီး ပြောနိုင်တဲ့အထိ ဖြစ်လာတဲ့ အကျိုးထူးကို ရခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ စာမေးပွဲတွေမှာ ဂုဏ်ထူးများများ ရလာတာပါပဲ။ အခုရောလို့မေးရင် အခု မရတော့ပါဘူးလို့ ဖြေရပါလိမ့်မယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ စိတ်ကို သန့်စင်ကြည်လင်စွာ ထားဖို့ဆိုတာက အစဉ်သဖြင့် သမာဓိရအောင် ကျင့်ကြံနေမှသာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ နို့မဟုတ်ရင်တော့ အလွန်တောက်ပအောင် ပွတ်တိုက်ထားတဲ့ ကြမ်းပေါ်မှာ ဖုန်မှုန့်တွေ တင်လာသလိုပါပဲ။ အရောင်မှိန်သွားတတ်ပါတယ်။

သောကများကို လျှော့ချဖို့ တစ်ချိန်မှာ အလုပ်တစ်ခုကိုသာ စူးစူးစိုက်စိုက်လုပ်ပြီး အလုပ်များကို များများလုပ်ကိုင်နိုင်ဖို့အတွက် စိတ်အေးချမ်းအောင်ကျင့်ပြီးမှသာ အောင်မြင်နိုင်ပါတယ်။ အဲဒီလို စိတ်အေးချမ်းအောင်လုပ်ဖို့ ဆိုတာကလည်း တရားအားထုတ်မှသာ ပြီးပြည့်စုံနိုင်မယ် ဖြစ်ပါတယ်။ အစောပိုင်း ဆောင်းပါးမှာ ကျွန်မ အဲဒီအကြောင်းကို ရေးသင့်သလား၊ မရေးသင့်ဘူးလားဆိုတာ စဉ်းစားနေတာနဲ့ အခုဆောင်းပါးကျမှ ရေးဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မရဲ့ စာတွေကို ဖတ်ကြတဲ့သူတွေထဲမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မဟုတ်သူများလည်း ပါမှာပါပဲ။ အဲဒီတော့ ဘာသာရေးဆန်တဲ့ အရေးအသားကို ရေးသင့်ပါ့မလားလို့ စဉ်းစားနေမိပါသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် ဆရာမကြီးရဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာအမြင်နဲ့ ရေးတဲ့စာတွေဟာ ကျွန်တော်တို့အဖို့လည်း အကျိုးရှိပါတယ်လို့ ပြောဖူးတဲ့ အင်မတန် အောင်မြင်နေတဲ့ ဘာသာခြားလူငယ်တစ်ယောက် ပြောတာကိုလည်း သတိရလိုက်ပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် ဒီဆောင်းပါးကို
ဆက်ရေးမိတာပါပဲ။

အခုခေတ်မှာ တရားထိုင်ခြင်း (Meditation) ကို ဘာသာရေးအမြင်နဲ့
လေ့ကျင့်ဆောင်ရွက်သူများ ရှိသလို စိတ်အေးချမ်းအောင် တည်ငြိမ်အောင်
လေ့ကျင့်စမ်းသပ်နေကြသူများလည်း ရှိပါတယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုယ့်စိတ်ကို
အထိအခိုက် အရှအန နည်းနိုင်သမျှနည်းအောင် လေ့ကျင့်မှသာ အခုလို အာရုံခံစားမှု
များပြားလှတဲ့ မျက်မှောက်ခေတ်မှာ ရှင်သန်ဖို့ရာ လွယ်ကူမယ် ဖြစ်ပါတယ်။ စိတ်ကို
အထိအခိုက် အရှအန နည်းနိုင်သမျှနည်းအောင် ထားတဲ့နည်းကို
အင်မတန်စိတ်ထိခိုက်တတ်တဲ့ ကျွန်မဟာ အမြဲလိုလို စမ်းသပ်နေခဲ့ရပါတယ်။

အလုပ်လုပ်တဲ့အခါမှာလည်း ကျွန်မတို့လို လူမျိုးတွေဟာ
အချိန်မီပြီးစီးပါ့မလား၊ အရည်အချင်း ပြည့်မီပါ့မလားဆိုတဲ့ သောကများ
ရောက်နေတတ်ပါတယ်။ တကယ်ဆိုရင် လုပ်နိုင်တဲ့အတိုင်းအတာကို အားကုန်
အစွမ်းကုန် ထုတ်ပြီး လုပ်မယ်၊ ဖြစ်လာတဲ့အကြောင်းတွေကို အပိုအလိုမရှိအောင်
ဆောင်ရွက်မယ်၊ အကျိုးတရားက ဘယ်လိုပုံနဲ့ လာမလဲဆိုတာ
မတွေးတော့ဘူးဆိုတဲ့ ပြတ်သားတဲ့ စိတ်ထားနဲ့ ဆောင်ရွက်ရင်လည်း
သောကနည်းတန်သလောက်တော့ နည်းသွားမယ် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မက
ကျွန်မရဲ့တပည့်များကိုတော့ ပြောပြလေ့ရှိပါတယ်။ ကျူတီရီရယ်ဖြေဖို့အတွက်
ပြင်ဆင်တဲ့အခါမှာ ဖြစ်ဖြစ်၊ စာမေးပွဲအတွက် ပြင်ဆင်တဲ့အခါမှာ ဖြစ်ဖြစ်
ဖတ်လို့မပြီးသေးတဲ့ စာတွေကို တွေးတွေးပြီး ပူမနေနဲ့၊ စိတ်လည်းဆင်းရဲတယ်၊
ပူရတဲ့အချိန်လည်းကုန်တယ်၊ စာကျက်တော့လည်း အနှောင့်အယှက်တွေဖြစ်တယ်။
ဒါကြောင့် ဖတ်ရမယ့်စာထဲက တစ်ခုကိုဖတ်နေရင် နောက်စာတွေ အကြောင်းကို
မတွေးနဲ့။ အလုပ်လုပ်တဲ့နေရာမှာတော့ ဒါထက်ပိုပြီး အလုပ်မလုပ်နိုင်တော့ဘူး။
ဒါထက်ပိုရင် ရူးရင်ရူး မရူးသေမယ်ဆိုတဲ့ အထိ မိမိအစွမ်းအစကို
အကုန်ထုတ်ပြီးလုပ်ပါ။ ကြိုးစားသလောက် ဖြစ်မလာလည်း ငါ မရူးဘူး၊ မသေဘူး
အဲဒီလိုဆိုရင် ရင်းစားမဆိုးသေးဘူးလို့ တွေးလိုက်ပါတော့လို့ကျွန်မက မကြာခဏ
ပြောမိပါတယ်။

အဲဒီအကြံပေးချက်ကတော့ အလွန်သမားရိုးကျဆန်တဲ့ အကြံပေးချက်
ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်မကိုယ်တိုင်လည်း ကျင့်သုံးလေ့ရှိပါတယ်။
အလုပ်လုပ်တဲ့နေရာမှာ မပြီးရင်မဖြစ်လို့ လုပ်ရတဲ့ အလုပ်တွေဟာ တကယ်တော့
မိမိတို့ရဲ့စိတ်ကို အလွန်ထိခိုက်တိုက်စားတဲ့ အလုပ်တွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်
ကိုယ်လုပ်ချင်တဲ့အလုပ်ကို လုပ်နိုင်ဖို့ တွဲဖက်ပြီး မလုပ်ရင်မဖြစ်တဲ့
အလုပ်တွေကလည်း ရှိနေသေးတာဆိုတော့ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းပြီး
လုပ်ရမှာပါပဲ။ ငါ့နှယ်နော်- မလုပ်ချင်ဘဲ အလုပ်မဟုတ်တာတွေကို
လုပ်နေရတယ်လို့ဆိုပြီး ဒေါသဖြစ်နေရင် မလုပ်ဘဲ ရှောင်ရှောင်နေရင်း
မလုပ်မဖြစ်တော့လို့ လုပ်ရတဲ့အခါမှာ စိတ်ရောလူပါ ပင်ပန်းတတ်ပါတယ်။
ဒီနေရာမှာ ယောနိသော မနသိကာရဆိုတဲ့ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းခြင်းဆိုတာ
လိုအပ်လာပြီဖြစ်ပါတယ်။

တကယ်လို့ လုပ်ရမယ့်အလုပ်ကို ငြင်းဆန်တဲ့စိတ်နဲ့ လုပ်ရင် ငြင်းဆန်နေတဲ့
ကိုယ့်စိတ်ကြောင့် ကိုယ့်ကိုကိုယ်ရော စိတ်ရော ပင်ပန်းနေမယ်ဖြစ်ပါတယ်။
စိတ်နှလုံးညှိုးချိုးခြင်းကို အရင်းတည်ပြီး အလုပ်လုပ်ရင်
ပိုပြီးပင်ပန်းမယ်ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် စိတ်ကို လျှော့ချတဲ့အကျင့်ကို ကျင့်ပေးဖို့
သင့်ပါတယ်။

မိမိလုပ်ရမယ့်အလုပ်ဟာ ပိုပြီးလေးလံလာရတာက အဲဒီအလုပ်အပေါ်မှာ
ကိုယ်ထားရှိတဲ့ သဘောထားကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ လုပ်ရမယ့် အလုပ်ရဲ့

အပေါ်မှာ ကိုယ့်သဘောထား ပျော့ပျောင်းအောင်နေတတ်ရင် မိမိတကယ်လုပ်ချင်တဲ့ အလုပ်ကို လုပ်ခွင့်ရလာတဲ့အခါမှာ ပိုပြီးထူးချွန် အောင် လုပ်နိုင်လာတာကို တွေ့ရတတ်ပါတယ်။ အရေးကြီးတာကတော့ မိမိစိတ်နဲ့ မိမိရဲ့လုပ်ရပ်ကို ထိန်းချုပ်နိုင်မှုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ထိန်းချုပ်ရပါများနေရင်လည်း စိတ်ကပင်ပန်းလာတတ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုအချိန်မျိုးမှာ စိတ်ကို ကြားထဲချထားတတ်တဲ့ အကျင့် လုပ်ပေးဖို့သင့်ပါတယ်။ ကြားထဲချထားတယ် ဆိုတာကတော့ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းတာပါပဲ။

အဲဒီနည်းကတော့ တရားမှတ်တဲ့နည်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ မိမိရဲ့စိတ်ကို အနားပေးတယ်လို့ ဆိုတဲ့အခါမှာ တခြားအာရုံများကို လိုက်စားရင် ပိုပြီးပင်ပန်းမယ် ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ မပင်ပန်းတဲ့စိတ်အနေကို ရအောင် မိမိရဲ့စိတ်ကို ဒုက္ခပေးနေတဲ့ အာရုံများကို ခေတ္တခဏပဲဖြစ်ဖြစ် တားဆီးနိုင်အောင် မိမိရဲ့စိတ်ကို မိမိရဲ့ကိုယ်ပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့နည်းဟာ တရားမှတ်တာပါပဲ။ ကိုယ်ခန္ဓာရဲ့ သဘာဝကို စောင့်ကြည့် နေတယ်လို့ဆိုရင် ကာယာနုပဿနာပါပဲ။ စိတ်က မှတ်သားထားတဲ့ အာရုံပေါ်မှာ မနေဘဲ ပြောင်းလဲနေတယ် ဆိုရင် အဲဒီအပြောင်းအလဲကို လိုက်ပြီး မှတ်သားတာဟာ စိတ္တာနုပဿနာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မကတော့ ကြောက်တတ်တဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ ကားစီးရင် ကြောက်တတ်လွန်းတော့ ပထမပိုင်းမှာ ကြောက်ကြောက်နဲ့ ဘုရားစာကို ရွတ်ပါတယ်။ နောက်တော့ ကြောက်တာကိုပဲ ကြောက်တယ်လို့ မှတ်ပြီး ကားပေါ်မှာ လိုက်သွားပါတယ်။ နောက်တော့ ကြောက်တယ်ဆိုတာကို မှတ်နေရတာနဲ့ပဲ ငါကြောက်လိုက်တာ၊ ကားတိုက်မိရင် ငါဘယ်လိုဖြစ်သွားမှာ ဆိုတဲ့အထိ စိတ်က ပါမသွားတော့ဘဲ ကြောက်တယ်ဆိုတာ သဘောမျှသက်သက်ဆိုတဲ့အထိ မြင်လာတာနဲ့ အကြောက် လျော့နည်းသွားလိုက်တာ ၊ အခုဆိုရင် မကြောက်ဘဲ ကားစီးနိုင်တဲ့ အထိ ဖြစ်လာပြီ။ တရားမှတ်တယ်ဆိုတာ မိမိရဲ့ ကိုယ်နဲ့စိတ်ကို ပြန်ပြီး စေ့စေ့စပ်စပ်ကြည့်တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဝမ်းနည်းတယ်ဆိုရင်လည်းဝမ်းနည်းတဲ့ခံစားမှုအပေါ်မှာ စိတ်ကိုတင်ထားပြီး မှတ်နေလိုက်ပါ။ ဝေဒနာဟာ ဆိုးမသွားဘဲ တစ်စတစ်စနဲ့ လျော့ပါး ပျောက်ပျက်သွားတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

အဲဒီလို တရားမှတ်တယ်၊ တရားအားထုတ်တယ်လို့ဆိုတာနဲ့ အပျက်တွေမြင်လာပြီး၊ အလုပ်တွေလျော့လုပ်လိမ့်မယ်။ တရားမှတ်ရတာ အချိန်ကုန်လို့ အလုပ်လုပ်ဖို့ အချိန်လျော့လာလိမ့်မယ်လို့ ထင်ရင် မှားပါလိမ့်မယ်။ တရားမှတ်တာနဲ့ သောကတွေများနေတာ စိတ်တွေ မတည်မငြိမ်ဖြစ်နေတာဟာ လျော့ပါးသွားပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ (One thing at a time) သမာဓိတည်ကြည့်စွာနဲ့ အချိန်တစ်ချိန်မှာ အလုပ်တစ်ခုကို လုပ်နိုင်တဲ့အစွမ်းအစ ရလာပါလိမ့်မယ်။ စိတ်အေးအေးထားတတ်တော့ အလုပ်လုပ်တဲ့ နေရာမှာ အမှားနည်းလာတာကြောင့် အလုပ်လည်း ပိုပြီး တွင်ကျယ်လာမယ်ဖြစ်ပါတယ်။ တရားမှတ်ရတာ အချိန်တော့ပေးရတာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဘာကြောင့်မှန်းမသိ၊ စိတ်တွေညစ်နေတာကြောင့် အလုပ်လုပ်ရင်း မတွင်မကျယ်ဖြစ်နေတာက မသိလိုက်ဘဲ အချိန်ပိုပြီး ကုန်ပါတယ်။ ပြီးတော့လည်း စိတ်က မအေးချမ်းတော့ အမှားအယွင်း များနိုင်ပါတယ်။

တရားမှတ်တဲ့အခါမှာ စိတ်ကအေးချမ်းသွားပါတယ်။ အလုပ်လုပ်ရတာ အဆင်ချောလာပါတယ်။ လုပ်သင့်တဲ့ အလုပ်တွေကို လုပ်နေရင်းလည်း မိမိဘာလုပ်နေတယ်ဆိုတာကို သိသိနေရင်း ဒါဟာ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်

တရားမှတ်နေတာပါပဲ။ အလုပ်မှာ သတိကပ်ထားတာကြောင့် တရားမှတ်ရာ ရောက်နေတာပါပဲ။ သတိပဋ္ဌာန်တရားနဲ့ တရားမှတ်တယ်ဆိုတာ စိတ်ကို ချုပ်ထားတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အာရုံကို ဖြစ်ပေါ်တိုင်းသိအောင် သတိနဲ့ကပ်ထားတာပဲ။ ဘယ်လိုအာရုံပဲဖြစ်ဖြစ် ဖြစ်တာနဲ့ သိလိုက်မှ မှတ်လိုက်ရင် ပျောက်သွားတာပါပဲ။ အဲဒီအချိန်မှာ လုပ်ရမယ့် အလုပ်ကို စိတ်အေးအေးထားပြီး လုပ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။

ကျွန်မအခုလို တင်ပြနိုင်တာက ကျွန်မကိုယ်တိုင် ဘဝစာမေးပွဲမှာ အကြိမ်ကြိမ်ကျရှုံးပြီးမှ ရလာတဲ့ အတွေ့အကြုံကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာကောင်း သမားကောင်းတွေရဲ့ ကျေးဇူးဂုဏ်ကြောင့်လည်း ဆိုနိုင်ပါတယ်။ စိတ်ကို အေးအေးထားနိုင်တဲ့အချိန်မှာ အလုပ်လုပ်တော့လည်း အစောပိုင်းက ကျွန်မတင်ပြခဲ့သလို ဒါထက်ဖြင့် ပိုမလုပ်နိုင်ပါဘူးဆိုတဲ့အထိ ဝီရိယထားပြီး လုပ်လိုက်ရင် ဘယ်လိုအလုပ်မျိုးကိုမဆို အောင်မြင်အောင် လုပ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ လူတစ်ယောက်ဟာ သူ့ရဲ့ အစွမ်းအစ အကုန်ထုတ်ပြီး အလုပ်လုပ်ခဲ့တယ်လို့ ဆိုတဲ့အခါမှာ (တစ်နည်းဆိုရင် အစွမ်းကုန်ကြိုးစားလုပ်ခဲ့နိုင်တယ်လို့ ဆိုတဲ့အခါမှာ) အဲဒီလူဟာ ပေါ့ပါးပျော်ရွှင်နိုင်တဲ့သူ ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်လို့ လဗ္ဗိမာန်အပေါ်မှာ ပထမဆုံးလမ်းလျှောက်ခဲ့တဲ့ နီးလ်အမ်းစထရောင်းက ပြောခဲ့ပါတယ်။ ဟုတ်ပါတယ်။ ‘ငါဖြင့် ဟိုကိစ္စတုန်းက သေသေချာချာကြိုးစားပြီး အလုပ်မလုပ်နိုင်ခဲ့ဘူး’ လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အပြစ်တင်ရမယ့်အခြေအနေနဲ့ ကြုံတဲ့သူဟာ စိတ်မအေးချမ်းသာ နိုင်ပါဘူး။ ‘ဒါထက်တော့ ပိုပြီး အလုပ်မလုပ်နိုင်ပါဘူး’ လို့ မိမိကိုယ်ကိုမိမိ ပြောနိုင်တဲ့သူကတော့ လွတ်လပ်ပျော်ရွှင်နိုင်တဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်မကိုယ်တိုင်က အလုပ်ကို ဘဝတည်ဆောက်ရေးအတွက် အရေးကြီးဆုံးအားလို့ ယူဆတဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် အလုပ်နဲ့ဘဝကို တည်ဆောက်ခြင်းဆိုတဲ့ ဆောင်းပါးကို တွေးမိသလောက် ရေးခဲ့ပြီးပါပြီ။ ဆက်ရေးနေရင်လည်း ရနိုင်ပါသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် ရှုထောင့်တွေ ထပ်ကုန်စရာ အကြောင်းတွေ ရှိပါတယ်။ ပထမ ဧပုဒ်လောက်တုန်းကတော့ အလုပ်ကို ဘယ်လိုဘယ်ပုံ ကြိုးစားပြီးလုပ်ရင် ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်းတွေ ရေးခဲ့ပါတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ ဦးတည်ချက်မပြောင်းပေမယ့် ကျွန်မကိုယ်တိုင် ခံစားရတဲ့ ကာယိယဝေဒနာ စေတသိကဝေဒနာတွေကြောင့် အလုပ်လုပ်ရင်း စိတ်အားလူအား လျော့ပါးလာရင် ဘယ်လိုဖြည့်ဆည်းမလဲဆိုတာကို ဆက်လက်ဆွေးနွေးတင်ပြခဲ့ပါတယ်။

ကိုယ့်ကိုယ်ကို အားမလျော့အောင် ကြိုးစားတယ်ဆိုတာ အလုပ်ကိုရပ်ထားပြီး ကြိုးစားရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အလုပ်လုပ်ရင် အားမလျော့အောင် လေ့ကျင့်ပေးရင် အလုပ်လည်း ပြီးစီးအောင်မြင်နိုင်ပါတယ်။ စိတ်လက် ကြည်လင်ပေါ့ပါးစွာနဲ့ အမှားအမှန်ကို ခွဲခြားနိုင်ပါလိမ့်မယ်လို့ ဘဝစာမေးပွဲများကို အကြိမ်ကြိမ်အလီလီ အောင်ခဲ့ဖူး ရှုံးခဲ့ဖူးသူတစ်ယောက်အနေနဲ့ အတွေ့အကြုံကို ဝေမျှလိုက်ရပါတယ်။

အပိုင်း (၁၂)

ကျွန်မဟာ နည်းနည်းပါးပါး တီးမိခေါက်မိရှိတဲ့ ရာဇဝင်ကြောင်းကလေးတွေကို ရေးနေတဲ့သူပါ။ ကျွန်မနဲ့လုံးဝစိမ်းနေတဲ့ ဘာသာရပ်ကတော့ စီးပွားရေးဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဖူးသစ်ဝေမဂ္ဂဇင်းက

စီးပွားရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့အကြောင်းအရာလေး တစ်ခုခုကို ရေးစေချင်တယ်ဆိုတော့ ကျွန်မသိဖူးတဲ့ ရှေးလူကြီးတစ်ဦးရဲ့စီးပွားရှာပုံအကြောင်းကိုပဲ ရေးသားတင်ပြရပါတယ်။ ကျွန်မရဲ့မိခင်ကို သူဘွားလေးက မွေးစားပါတယ်။ အဲဒီမေမေရဲ့ မွေးစားမိခင်အမည်က ဒေါ်မြသီးပါတဲ့။ ကျွန်မတို့က မေမေကြီးလို့ ခေါ်ကြပါတယ်။ သူ့အကြောင်းကိုတွေးရင်း ပိတ်ဖြူအင်္ကျီ ရင်ဖုံးခပ်ပွပွနဲ့ ဖဲလုံချည်အညိုရောင်ပေါ်မှာ အဖြူစက်ကလေးတွေပါတာကို ဝတ်ထားတဲ့ ဥပမိရုပ်ကောင်းကောင်း ရှေးအဖွားကြီးတစ်ဦးကို မြင်ယောင်နေမိပါတယ်။ ဆံပင်ကတော့ ထိပ်ပေါ်မှာ ဘီးနဲ့ သပ်သပ်ရပ်ရပ် ပတ်ထားပါတယ်။ ကျွန်မက ကျွန်မဟာ ဒေါ်မြသီးမြေးပါလို့ ပြောလိုက်ရင် မင်းဘူးခရိုင် ဆင်ဖြူကျွန်းက ရှေးလူကြီးတွေက “ဪ လယ်တွေ လက်ညှိုးထိုးမလွဲအောင်ပိုင်တဲ့ ဒေါ်မြသီးရဲ့ မြေးလား” လို့ မေးလေ့ရှိပါတယ်။ လယ်ယာမြေဟာ မေမေကြီးတို့ခေတ်က ကြွယ်ဝခြင်းရဲ့ အမှတ်အသားဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ကြွယ်ဝတဲ့ မေမေကြီးဟာ အသက်သုံးဆယ်အရွယ်မှာ မုဆိုးမဖြစ်ခဲ့ရသူပါ။ အဲဒီတုန်းက မကြွယ်ဝသေးပါဘူး။ သားသမီးထဲက အရွယ်မရောက်သေးတဲ့သူကတော့ ကျွန်မအမေ တစ်ယောက်တည်းပါ။ ကျန်တဲ့သမီးနှစ်ယောက်နဲ့ သားတစ်ယောက်ကတော့ လူပျိုပေါက်၊ အပျိုပေါက်တွေတောင်ဖြစ်ကုန်ပါပြီလို့ ဇာတ်လမ်းပြန်ပြောသူ ကျွန်မမေမေက ဆိုပါတယ်။ အသက် သုံးဆယ်အရွယ် မုဆိုးမ မမြသီးဟာ ယောဖက်ကုန်သည်ဖြစ်ပါတယ်။ ဟိုတုန်းက ယောနယ်ကထွက်တဲ့ ပြောင်းဖူးဖက်များနဲ့ ကိုယ့်အိမ်မှာကိုယ် ဆေးလိပ်လိပ်သောက်လေ့ ရှိကြပါတယ်။ အဲဒီဆေးလိပ်လိပ်တဲ့ ယောဖက်ကို လက်လီလက်ကားရောင်းချသူ ဖြစ်ပါတယ်။ သူခင်ပွန်းရဲ့ လက်စလုပ်ငန်းကတော့ နိဗ္ဗာန်ကုန်လုပ်ငန်းဖြစ်ပါတယ်။ ရပ်ပွားတော်၊ ထီး၊ ပလ္လင်၊ ရွှေဆိုင်၊ စတဲ့ ဘုရားနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ကုန်များကို ရောင်းချတဲ့လုပ်ငန်းပေါ့လေ။ မေမေကြီးဟာ ငါ့သမီးတွေကို ရွှေလက်ကောက် တံတောင်ဆစ်အထိ ဆင်နိုင်ရမယ်လို့ပြောပြီး လက်ရှိစီးပွားရေး လုပ်ငန်းနှစ်ခုစလုံးကို ကြိုးကြိုးစားစား ဆက်ပြီးလုပ်ကိုင်ပါတယ်တဲ့။

ဘုရားပွဲတော်များမှာ နိဗ္ဗာန်ကုန်ရော၊ ယောဖက်ရော ဆိုင်ဖွင့်ပြီး ရောင်းချပါတယ်။ အဲဒီတော့ သားသမီးများက ကူပြီး ရောင်းချပေးရတာပေါ့လေ။ မေမေကြီးဟာ သူရောင်းတဲ့ကုန်များကို အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ကြိုးစားပါတယ်တဲ့။ ဒါမှ နာမည်ကောင်းရမှာကိုး။ ပြီးတော့ ကုန်ရောင်းချတဲ့ နေရာမှာ စားစရိတ်ကအစ စရိတ် အကုန်သက်သာအောင် ကြိုးစားလေ့ရှိပါတယ်တဲ့။ ဘုရားပွဲတော် မရှိတဲ့ အခါများမှာလည်း မေမေကြီးက ယောဖက်များကို ရေနံချောင်း၊ မကွေး စတဲ့မြို့များကို သွားပြီး ရောင်းပါတယ်။ နိဗ္ဗာန်ကုန်များကို မန္တလေးအထိ ကိုယ်တိုင်သွားပြီး ဝယ်လေ့ရှိပါတယ်။ မန္တလေးမှာ ဘယ်လိုသွားလာလှုပ်ရှားတယ်ဆိုတာကိုတော့ ကျွန်မ မသိပါဘူး။ မေမေ အမှတ်တရ ပြောတတ်တဲ့ အဘွားရဲ့ ခရီးသွားနည်းကိုတော့ အမှတ်တရရှိလှလို့ ပြန်ပြီးပြောလိုပါတယ်။

ဆင်ဖြူကျွန်းက မန္တလေးကိုသွားတော့ အညာဆန်သင်္ဘောကြီးနဲ့ သွားတာပေါ့။ အဲဒီအညာဆန် သင်္ဘောကြီးရဲ့ အစုန်ခရီးနဲ့ မန္တလေးက အလုပ်အပြီးမှာ ပြန်လာတဲ့ မေမေကြီးမှာ သူရောင်းချမယ့် နိဗ္ဗာန်ကုန်တင်မကဘဲ ခရီးသွားဟန်လွှဲ ကုန်တစ်ချို့ ပါလာတတ်ပါတယ်တဲ့။ သမီးသုံးယောက်အတွက် လုံချည်တစ်ဒါဇင်၊ နှစ်ဒါဇင် အဆင်တူ အရောင်ကွဲတွေ ဝယ်လာတတ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ အဲဒီခေတ်က မြန်မာပြည်အထက်ပိုင်းမှာ ပေါ်ကာစဖြစ်လို့ ခေတ်စားတဲ့ ဒေါနပန်းနဲ့ ငရုတ်သီးစိမ်း စတဲ့ ကုန်စိမ်းတွေလည်း ပါလာတတ်ပါသတဲ့။

အဲဒီကုန်စိမ်းများကို သူတို့စီးတဲ့ ကုန်းပါတ်မှာပဲ ဖျာပေါ်ပုံထားလိုက်တာပါပဲတဲ့။ သင်္ဘောပေါ်မှာ ချက်ပြုတ်စားရင်း နားနားနေနေ ခရီးသွားကြရတာဆိုတော့ ငရုတ်သီးစိမ်းတို့ကို တစ်ပြားဖိုး၊ နှစ်ပြားဖိုး လာလာဝယ်ကြပါသတဲ့။ ပန်းကိုတော့ ဆင်းရဲတော့မယ့်သူများက အိမ်အပြန် ဘုရားပန်း အဆန်းထိုးဖို့ ဝယ်သွားကြပါသတဲ့။ ကျွန်မမေမေက ငယ်သေးတော့ သင်္ဘောပေါ်မှာ ကုန်စိမ်းသည် လုပ်လာရတာ ရှက်တာပေါ့။ အဲဒီတော့ အမေကလည်း ရှက်စရာကြီးလို့ ပြောပြောနေတာပေါ့။ မေမေကြီးက ကောင်းရောင်းကောင်းဝယ်မို့ ရှက်စရာလည်း မလိုဘူး။ လူလည်း မပင်ပန်းဘူး။ ကိုယ့်အိမ်ကိုယ် ပြန်ရောက်တဲ့အထိ သင်္ဘောစရိတ်၊ စားစရိတ်တွေဟာ ငရုတ်သီးတစ်မည်တည်းနဲ့ ကာမိတယ်။ ပန်းက အမြတ်ပဲလို့ ပြောပါသတဲ့။ ကိုယ့်မြို့ကိုယ်ပြန်ရောက်တော့ သမီးတွေက ပါလာတဲ့ လုံချည်အသစ်တွေကို ထုတ်ဝတ်ကြတယ်ဆိုရင် မြို့ပေါ်က အသိအကျွမ်းတွေက ဒေါ်မြနယ် သူ့သမီးတွေ ဝတ်ဖို့ပဲ ဝယ်လာခဲ့တယ်။ ကျွန်မတို့ သမီးတွေအတွက် ရရင်လိုချင်ပါတယ်။ မျှပါဦး စသဖြင့် တောင်းတောင်းပန်ပန်ဝယ်ကြတဲ့အခါ သမီးများအတွက် ဒါဇင်လိုက်ဝယ်လာတာမို့ နည်းနည်းတော့မျှပါမယ်ဆိုပြီး လုံချည်တွေ ပြန်ရောင်း လိုက်တော့ သမီးတွေအတွက် တစ်ယောက်နှစ်ထည်လောက်ကို မနည်းချန်ထားရပါသတဲ့။ သမီးတွေ ဝတ်ရတဲ့လုံချည်တွေကလည်း အမြတ်နဲ့ထေလိုက်ရတော့ အလကားဝတ်ရသလို ဖြစ်သွားတာပေါ့။

မေမေကြီးရဲ့ အဓိကလုပ်ငန်းအတွက် ခရီးထွက်လိုက်တာ ခရီးစရိတ်လည်းမကုန်၊ သမီးတွေ အတွက်လည်း အဝတ်သစ်တွေကို ငွေအပိုမကုန်ဘဲ ဝတ်ရနဲ့ ဟန်ကိုကျနေတာပေါ့။ သူ့ရောင်းကုန်ကလည်း အမြတ်တွေ ရလာတာပေါ့လေ။ မေမေကြီးဟာ ရလာတဲ့အမြတ်ကို စားစရိတ်ထဲဝင်မသွားအောင် စီမံတတ်လေတော့ သူ့အဖို့ အမြတ်ဆိုတာ အသားတင်အမြတ်သက်သက်ပါပဲ။ အဲဒီငွေတွေနဲ့ ပထမပိုင်းမှာ ရွှေမဝယ်ပါဘူးတဲ့။ ပိုပိုပြီးတိုးပွားနိုင်တဲ့ လယ်တွေဝယ်ထားလိုက်တာပါပဲတဲ့။ နောက်ပိုင်းမှာ မေမေကြီးဟာ အိမ်မှာတင် ကုန်စုံဆိုင် တည်လိုက်ပါတယ်။ သူ့လယ်က စပါးတွေကို လာလာပို့ကြတဲ့ လယ်သမားများဟာ စပါးပေါ်ချိန် ငွေပေါ်ချိန်ဆိုတော့ လိုအပ်တဲ့ပစ္စည်းတွေ ဝယ်ရတော့မှာ သေချာပါတယ်။ အဲဒီအခါမှာ သူတို့နဲ့ မကင်းနိုင်တဲ့ မေမေကြီးရဲ့ ကုန်စုံဆိုင်ကနေပြီး ဝယ်ကြတော့တာပေါ့။ အဲဒီနောက်ပိုင်းမှာ မေမေကြီးဟာ လွှစင်လည်းထောင်ထားတယ်။ ထုံး၊ ဘိလပ်မြေ၊ အုတ် စတဲ့ အိမ်ဆောက်ပစ္စည်းတွေလည်း ထားပြီး ရောင်းပါတယ်။

ကျွန်မရဲ့ မေမေက ဘာကြောင့် အဲဒီကုန်တွေ ရောင်းတယ်ဆိုတာ ပြောမပြပေမယ့် ကျွန်မထင်တာ ကတော့ နိဗ္ဗာန်ကုန်ရောင်းတဲ့သူကို တန်ဆောင်းတို့၊ ဧရပ်တို့၊ ကျောင်းတို့ ဆောက်ဖို့ တိုင်ပင်ကြမှာ သေချာပါတယ်။ အဲဒါနဲ့ပဲ မြတ်လောက်တဲ့ ကုန်ပစ္စည်းကို အဖက်အစပ်အနေနဲ့ ရောင်းတာထင်ပါရဲ့။ အဲဒီလုပ်ငန်းတွေကို ဦးစီးတာကတော့ သူ့ကိုယ်တိုင်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ဦးတည်းသော သားဖြစ်သူကတော့ ဘုရားပွဲတစ်ပွဲမှာ ရွှေကြိုလုပ်ရင်း ဖိနပ်စီးမထားတဲ့ ခြေထောက်ကို ခဲစူးရာက မေးခိုင်ပိုးဝင်ပြီး ဆုံးပါတယ်။ မေးခိုင်ပိုးဝင်တယ်ဆိုတာက နောက်မှမှန်းရတာပါ။ အဖျားကြီးပြီး ဆုံးတာပေါ့။ အဲဒီတော့ မေမေကြီးမှာ သမီးသုံးယောက်နဲ့ သူပဲကျိုးရတော့တာပေါ့။ မေမေကြီးရဲ့လုပ်ငန်းများက ရပ်မသွားဘဲ တိုးလို့တောင်လာ ပါသေးတယ်။ ပရဆေးကိုလည်း ရောင်းပါသေးတယ်တဲ့။ အမှန်ကတော့ အဲဒီခေတ်က မေမေကြီးမို့သာပေါ့။ ခုခေတ်မှာဆိုရင် မိနီမားကတ်များ ဖွင့်မလား မဆိုနိုင်ပါဘူး။ မေမေကြီး အလုပ်အမျိုးမျိုးလုပ်တော့ ကျွန်မတို့ မေမေကလည်း အတတ်ပညာမျိုးစုံ

တတ်လာပါတယ်။ ရွှေ၊ ငွေ၊ ကျောက်သံပတ္တမြားနဲ့ မကင်းတဲ့အတွက် အဲဒီပစ္စည်းများကို ကြည့်တတ်သလို ပရဆေးလည်း ကောင်းစွာ နားလည်ပါတယ်။ အဲသလိုနဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းမျိုးစုံကို လုပ်လာလေလေ မေမေကြီးအဖို့ လယ်တွေထပ်ပြီး ဝယ်နိုင်လေလေပေါ့။ စီးပွားရေးတက်လာတဲ့ မေမေကြီးအနေနဲ့ အနေအစား မပြောင်းလဲပါဘူး။ သူ့ကို မလိုတဲ့သူတွေက ဒေါ်မြသီးဟာ မန်ကျည်းတစ်ပင်နဲ့ လူလုပ်နေတာလို့ ပြောတတ်ကြပါသတဲ့။ မေမေကြီး အိမ်ဝိုင်းထဲမှာ ဧရာမမန်ကျည်းပင်ကြီး ရှိပါတယ်။ မန်ကျည်းရွက်နုချိန်ဆိုရင် မန်ကျည်းရွက်သုပ်၊ မန်ကျည်းရွက်ချဉ်ရည်၊ မန်ကျည်းရွက်ဆီပြန် စတဲ့ ဟင်းများကို စားတတ်သလို မန်ကျည်းဖူးချိန်မှာ မန်ကျည်းဖူးသနပ်၊ မန်ကျည်းသီး သီးစအချိန်မှာ မန်ကျည်းသီးစိမ်းချက်၊ မန်ကျည်းသီးမှည့်တော့လည်း မန်ကျည်းသီးမှည့်ချက်ပေါ့။ အဲဒီလို စားတာကို ပြောတာပါ။ အမုန့်က မလိုတမာပြောကြတာပါ။ မေမေကြီးရဲ့ မန်ကျည်းချက်များထဲမှာ ပုစွန်ခြောက်၊ ငါးကျည်းခြောက်နဲ့ ငါးရဲ့ခြောက်များပါတာ ကျွန်မတို့တောင်မှ စားဖူးသေးတာပဲ။

ဘာပဲပြောပြောလေ၊ ရှေးလူကြီးပီပီ မေမေကြီးဟာ အဝတ်ကိုလည်း တင့်တယ်ရုံပဲ ဝတ်ပါတယ်။ အစားကိုလည်း အာဟာရဖြစ်ရုံပဲ စားပါတယ်။ အပိုမစားပါဘူး။ ချမ်းသာသည်ထက် ချမ်းသာလာလေလေ၊ အလှူအမျိုးမျိုးကို သူလှူလေလေဆိုတာကိုတော့ ကျွန်မ မှတ်မိနေတာတွေတောင် ရှိပါသေးတယ်။ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ စီမံရယ်တယ်လို့တော့ ကျွန်မလည်း မပြောတတ်တော့ပါဘူး။ မေးရမယ့် မေမေလည်း ကွယ်လွန်ခဲ့ပါပြီ။ ဒါပေမယ့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အများကြီးလုပ်နေတဲ့ကြားက ဝါတွင်းဆိုရင် ဆင်ဖြူကျွန်းအနောက်ဘက်မှာရှိတဲ့ တောကျောင်းတို့၊ စစ်ကိုင်းတို့ကိုသွားပြီး ဥပုသ်ရက်ရှည် စောင့်တတ် သေးတာပါ။ ဆင်ဖြူကျွန်းမှာလည်း ဘုရားနဲ့ တန်ဆောင်းနဲ့ (ယခုအထိရှိပါတယ်)အပြင် လပြည့်လကွယ် ဧည့်ခံတဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဧရိယာလည်း ရှိပါတယ်။ အဲဒီနေ့မှာ မေမေကြီးရဲ့ဧရိယာကို လာပြီး ဥပုသ်ယူမယ့်သူများက အဲဒီဧရိယာကို ကြွရောက်ပြီး သီလပေးမယ့် ဆရာတော်အတွက် အလှူပစ္စည်းများနဲ့ လာရောက်ကြပါတယ်။ မေမေကြီးကလည်း ဧရိယာပိုင်ရှင်ပီပီ ဆရာတော်အတွက် လှူဖွယ်များကို လှူရုံသာမက ဧည့်သည်များကိုလည်း ကွမ်းဆေး လက်ဖက် တည်ရပါတယ်။ ပြီးတော့ မုန့်ဖက်ထုပ်၊ ဖယောင်းတိုင် စတဲ့ပစ္စည်းများကို ကမ်းရပါတယ်။ ကမ်းလှမ်းရင်း မုန့်စားတဲ့အလုပ်ကို ကျွန်မတို့လို မြေးများက တပျော်တပါး တာဝန်ယူလို့ပေါ့။ ကျွန်မကတော့ အဲဒီအတွေ့အကြုံကို အခုအထိ နှစ်သက်အားရစွာ တွေးမိနေလေ့ရှိပါတယ်။

မေမေကြီးသာမက မြို့ပေါ်က မျက်နှာဖုံးလို့ဆိုရတဲ့ သူများဟာ အလှူအတန်းကြီးကြီးမားမားတွေလည်း မကြာခဏ လုပ်ကြပါတယ်။ အဲဒီလို လှူရင် ဘယ်မှာမှ ပစ္စည်း မငှားရအောင် ဝယ်ထားကြပါတယ်။ ကြေးအိုးကြီး အရွယ်စုံ၊ အိုးနှုတ်ခမ်းမှာ ဒေါ်မြသီးလို့ အမည်ရေးထားပါတယ်။ လက်ဖက်အစ်၊ ကွမ်းအစ်၊ ငွေဖလား၊ ကြွေပန်းကန်ပြားများ စသည်ဖြင့် ပစ္စည်းမျိုးစုံကို မြေတိုက်ထဲမှာ ထားပါတယ်။ နိဗ္ဗာန်ကုန်များ စစွေးအိပ်အောင်၊ ယောဖက်စည်းများ အရောင်လှအောင်ထားတဲ့ မြေတိုက်ထဲမှာ ခုနကပြောတဲ့ ပစ္စည်းတွေကိုလည်း စီကာစဉ်ကာ ထည့်ထားပါတယ်။ မြေတိုက်မှာ အခန်းနှစ်ခန်း တံခါးနှစ်ထပ် တပ်ထားပါတယ်။ ငယ်ငယ်က မြေတိုက်ထဲကို လူကြီးတစ်ယောက်ယောက်နဲ့ ကပ်ပါသွားတိုင်း အမြန်ပြန်ထွက်ခဲ့တာကို သတိရနေသေးတော့တယ်။ သိုက်ဆိုတာ ဒါမျိုးလားမသိလို့ တွေးပြီး ကျွန်မ မြေတိုက်ကိုကြောက်ခဲ့ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ဆိပ်ဖလူးပန်းပင်က မြေတိုက်နဲ့ စပါးကျီစပ်ကြားမှာ

ပေါက်နေတာဆိုတော့ ပန်းကောက် ချိန်ဆိုရင် ကြောက်ကြောက်နဲ့ မနက်တိုင်း သွားပြီး ကောက်တာပါပဲ။ မေမေကြီးနေတဲ့အိမ်က သုံးဆောင်ပြိုင် သုပ်မိုးအိမ်ကြီးပါ။ ကျွန်းတိုင်တွေက အလုံးတွေပါ။ အလွန်ကျယ်ပြန့်တဲ့ အိမ်ကြီးပေါ်တက်လိုက်ရင် ရာသီပေါ် သစ်သီးနဲ့တွေ မွေးနေတာပါပဲ။ သူကိုးကွယ်တဲ့ ဆရာတော်များကို လှူဖို့နဲ့ ကျောင်းစဉ်လှည့်ပြီး သီလယူတဲ့အခါလှူဖို့ သိုမှီးထားတာပါ။ မြေးတွေလာတဲ့အခါမှာလည်း ကျွေးဖို့ ပါတာပေါ့။ မေမေကြီးနဲ့ ပတ်သက်ရင် ကျွန်မမှာ တွေးရတာတောင် ပျော်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အသက်ငယ်ငယ်ကလေးနဲ့ အိမ်ထောင်ကိုဦးစီးပြီး စီးပွားရှာခဲ့ရသူ မိန့်မသားတစ်ယောက်ဟာ ပြည့်စုံကိုလိုအောင် ရှာဖွေစုဆောင်းရုံ မကပါဘူး။ သူကိုယ်တိုင် ကျစ်လျစ်စွာ နေခဲ့စားခဲ့ပေမယ့် သူတစ်ပါးအတွက် များစွာ စွန့်ခဲ့လို့ပါပဲ။ အင်မတန်ရေရှားတဲ့နေရာတွေကို တကူးတကသွားပြီး ဆန်တွေ အခကြေးငွေတွေပေးပြီး သောက်ရေကန် တွေတူးပြီး လှူလေ့ရှိတဲ့ မေမေကြီးအကြောင်းတွေ့ရင် ကျွန်မ သိပ်ဂုဏ်ယူမိတာပါပဲ။ မိုးခေါင်လို့ ဘာအလုပ်မှ ရှိသူများကို အလုပ်ပေးနိုင်ရုံမက မိုးရွာပြီဆိုတဲ့အခါ သူတို့အတွက် သောက်ရေကန်အသင့် ဖြစ်နေစေခဲ့နိုင်တာဟာ သိပ်စိတ်ကူးကောင်းတဲ့ အလှူဖြစ်ပါတယ်။

သူ့လယ်များမှာ စာရင်းငှားလုပ်တဲ့သူများရဲ့ ကလေးများကို စုပေါင်းပြီး ရှင်ပြုပေးလေ့ရှိပါတယ်။ လွတ်လပ်ရေးရကာနီးအချိန် တောနယ်များမှာ မအေးတော့လည်း အိမ်ထောင်စုအလိုက် သူ့မြေပေါ်မှာ ခေါ်ထားပါသေးတယ်။ မလုံလောက်လို့ ကျွန်မတို့အိမ်မှာတောင် အိမ်ထောင်စုတစ်စု တင်ကျွေးထား ရပါတယ်။

ဘာပဲပြောပြော မေမေကြီး အလုပ်ပေးထားတဲ့သူများဟာ မေမေကြီးကို သိပ်အားကိုး သိပ်ချစ်ခင် ကြတာပါပဲ။ မကြီးမြဲလို့ ခေါ်ကြပါသတဲ့။ သူက လှူဒါန်းသွားလို့ သူတို့အခေါ် မြောက်စုက လူတွေကတောင် ခင်လွန်းလို့ သူတို့စိုက်ထားတဲ့ နှင်းဆီပန်းတွေ ဘာတွေလာပြီး လက်ဆောင် ပေးကြပါသတဲ့။ ကျွန်မတို့မေမေနဲ့ ဒေါ်ကြီးတို့တစ်တွေက အိမ်ပန်းတွေကို ဘုရားလှူရမလို့ ပစ်လိုက်ရမလို့ ဖြစ်နေသေးတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ နောက်တော့လည်း ဘုရားမှာ ဆုမွန်ကောင်း (သူတို့အတွက်) တောင်းပြီး လှူကြရပါသတဲ့။

မေမေကြီးတို့လို မြန်မာအမျိုးသမီးများဟာ ကျွန်မစိတ်ထင်တော့ အင်မတန်သတ္တိရှိသူများပါပဲ။ စီးပွားရေးကို ရအောင် ရှာတတ်တယ်။ ပြီးတော့ အကျိုးရှိမယ့်နည်းနဲ့ လှူဒါန်းစွန့်ကြဲတတ်ကြပါတယ်။ လောကစည်းစိမ်ဆိုတဲ့ ဇိမ်ကို သူတို့ဟာ မက်မောဟန် မပြခဲ့ကြပါဘူး။ အိမ်မေမေကြီးရဲ့ ဒါနပြုခဲ့တဲ့ အလေ့ဟာ မေမေ့ထံကို အမွေအဖြစ် ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ အိမ်အမွေကို ကျွန်မလည်း မြတ်နိုးပါတယ်။ တစ်ခုတော့ ရှိပါတယ်။ မေမေကြီးလိုတော့ ကျွန်မ စီးပွားရှာတဲ့နေရာမှာ လုံးဝမကျွမ်းတာပါပဲ။
